

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Tjaša Dolinar

Glasbeni okus mladih in razredne razlike

Magistrsko delo

Ljubljana, 2013

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Tjaša Dolinar

Mentorica: red. prof. dr. Breda Luthar

Somentor: doc. dr. Samo Uhan

Glasbeni okus mladih in razredne razlike

Magistrsko delo

Ljubljana, 2013

Glasbeni okus mladih in razredne razlike

Študija obravnava področje glasbenega okusa mladih skozi perspektivo razredne neenakosti. Njen namen je ugotoviti, ali sploh lahko govorimo o vplivu razredne pripadnosti na glasbeno potrošnjo mladostnikov. Vprašanja, na katera poskušam odgovoriti, so, 1) ali je glasbeni okus zanje sredstvo kulturnih distinkcij, na katerem temeljijo socialne mreže, 2) ali lahko govorimo o omnivornih oziroma univornih kulturnih vzorcih v povezavi z razredno pripadnostjo, 3) ali lahko govorimo o poznavanju glasbe, kot indikatorju pripadnosti določenemu razredu, 4) kako na glasbeni okus in dožemanje glasbe vpliva etnična pripadnost, 5) kako na glasbeni okus in dožemanje glasbe vpliva izobrazbeni kapital in 6) kako na glasbeni okus in dožemanje glasbe vplivajo glasbeni habitus oziroma glasbene dispozicije, ki jih mladostnik dobi s socializacijo. V prvem delu so predstavljene teorije, ki se ukvarjajo z mladimi in glasbo, z glasbenim okusom in razredno kulturno potrošnjo. Zanima me predvsem, kako avtorji pojasnjujejo oblikovanje glasbenega okusa, kakšno vlogo zanje pri tem procesu igra okolje in kakšno posameznik sam. Drugi del študije je posvečen raziskavi, ki je potekala v obliki strukturiranih intervjujev. Intervjuvala sem dvaindvajset dijakov različnih srednjih šol. Vprašanja v intervjujih so se nanašala na njihov glasbeni okus, doživljanje glasbe, udejstvovanje na koncertih, njihova socialna omrežja, glasbeni habitus, poznavanje glasbe ter kulturni kapital na splošno. Rezultati so pokazali, da razred, izobrazbeni kapital in glasbeni habitus igrajo pomembno vlogo pri oblikovanju glasbenega okusa oziroma pri dožemanju glasbe.

Ključne besede: glasbeni okus, mladi, razredna kulturna potrošnja, glasbeni habitus.

Musical Taste of Young People and Class Distinctions

This study deals with musical taste of young people through the perspective of class distinctions. I intent to determine whether there is a connection between music consumption of young people and their social class. The questions that I attempt to answer, are: 1) is musical taste a means of cultural distinction, on which social networks are founded on, 2) can we speak of omnivorous and univorous cultural tastes in terms of class belonging, 3) is musical knowledge an indicator of social class, 4) how does ethnicity affect musical taste and experiencing of music, 5) how does academic capital affect musical taste and experiencing of music, 6) how do dispositions that we gain with our socialization or so called musical habitus affect musical taste and experiencing of music. In the first part of the study I review the theories concerning young people and music, musical taste and cultural consumption according to social class. My main focus is on the formation of musical taste and the role the environment plays in it. In the second part I describe the results of my empirical research, which took form of structured interviews. I interviewed twenty two students of different secondary schools. The questions referred to their musical taste, experiencing of music, participation at concerts, their social networks, musical habitus, musical knowledge and cultural capital in general. The results show that social class, academic capital and musical habitus are important factors in musical taste formation and experiencing of music.

Key words: musical taste, young people, class cultural consumption, musical habitus.

KAZALO

1 UVOD	6
2 MLADOST KOT IDEOLOŠKI KONSTRUKT	9
2.1 Stilizirana potrošnja znotraj okvirjev dostopnega	11
3 GLASBA V ŽIVLJENJU MLADIH	13
3.1 Razrednost mladinskih subkultur	15
3.2 Dejavniki glasbenega okusa	17
4 GLASBA SKOZI PERSPEKTIVO RAZREDNE NEENAKOSTI	22
4.1 Kulturni kapital kot odločilni dejavnik družbene igre	23
4.2 Od snoba do omnivora	25
4.3 Odmik od razrednega determinizma	28
4.4 Glasbeni habitus in obujanje Bourdieuja	29
5 METODOLOGIJA	31
6 PET TIPOV SLOVENSKE MLADINE	33
6.1 Poznavalci	35
6.2 Balkanci	38
6.3 Emotiki	40
6.4 Alternativci	43
6.5 Flegmatiki	45
7 SKLEPI	49
8 LITERATURA	55
Priloga A: Vprašanja za intervjuje	60
Priloga B: Tabela odgovorov in tipov	62
Priloga C: Transkripti intervjujev	70

1 UVOD

Glasba je postala neizogiben del naših življenj, saj se pojavlja praktično povsod. Slišimo jo na cesti, v klubih, v lokalih in v trgovinah, do nje lahko dostopamo preko interneta, radia in televizije, glasbenih prodajaln in koncertov. Nemogoče bi bilo narediti seznam vseh področij glasbene rabe, saj je glasbena dejavnost preobsežna in globoko vpeta v kulturo. »Najbrž ni nobene druge človeške kulturne dejavnosti, ki bi bila tako vseprežemajoča in bi posegala v tako velik del človeškega vedenja, ga oblikovala in pogosto nadzorovala« (Merriam 2000, 171-174).

Še posebej pa je glasba nepogrešljiva v času odraščanja. Bennett (2000) pravi, da »prežema čas mladosti«. Mlade spremlja na vsakem koraku. Na avtobusih in v mestu jih lahko vidimo s slušalkami mp3-jev, iPodov in mobilnih telefonov v ušesih, v avtomobilih poslušajo svoje zgoščenke, doma glasba spremlja njihova opravila, v klubih pa predstavlja podlago za ples. Frith pravi, da lahko njeni pomembni vlogi v najstniški kulturi sledimo v zgodnja petdeseta leta, ko je prišlo do vznika rock 'n' rolla in je mesta zajela plesna norija. Ples je še danes univerzalna spretnost med mladimi vseh razredov in njihovo družabno življenje se v vedno večji meri oblikuje okrog njega. Je osrednja institucija najstniške kulture, kjer se strnejo razkazovanje, kupčevanje, menjavanje in trgovanje s spolnimi partnerji. (Frith 1986, 200-213) Zaradi njegove neposredne povezave z glasbo lahko rečemo, da je glasba osrednja institucija najstniške kulture.

Avtorji ji pripisujejo številne vloge in funkcije v življenju mladih, kot so vzbujanje in izražanje čustev (Christensen in Roberts v O'Toole 1997), spreminjanje razpoloženja (Saarikallio in Erkkilä 2007), oblikovanje identitete (Richards 1998), sporočanje informacij o sebi, prejemanje informacij o drugih (Rentfrow in Gosling 2003) in mnoge druge. Zaradi pomembnosti glasbe za posameznike pa sta postala glasbeni okus in njegovo oblikovanje priljubljena tema psiholoških, socioloških in kulturoloških raziskav. Ključna razprava, ki se odvija na tem področju, se ukvarja z vprašanjem, v kolikšni meri so življenjski stili in glasbene preference povezani z družbenim razredom oziroma družinskim ozadjem.

Z vidika družbene neenakosti lahko glasbeno potrošnjo razumemo kot razredno institucijo, s katero povezujemo pojem »kulturnega kapitala« (Bourdieu 1984/1990). Osnovna ideja, na kateri so temeljile začetne teorije o glasbenem okusu, je, da višji razredi posegajo po bolj sofisticirani klasični ali jazz glasbi, nižji razredi pa preferirajo popularno glasbo. Z razmahom popularne kulture, ki ima svojo lastno notranjo hierarhijo, je takšno razlikovanje postalo neaktualno. Vsi razredi so namreč

postali tudi potrošniki popularne kulture. S temi ugotovitvami so vzniknile mnoge nove teorije o dejavnikih okusa in njegovi povezanosti z družbenim razredom. Po ugotovitvah Petersona in Kerna (1996, 900) je na primer razlikovanje med visoko in nizko kulturo nadomestilo razlikovanje med omnivornimi in univornimi vzorci potrošnje. Bennett in drugi (1999) poudarjajo, da je glavni dejavnik razlikovanja znanje o glasbi. Mnoge teorije pa se sploh ne osredotočajo na razredno glasbeno potrošnjo in dejavnike glasbenega okusa iščejo v spolu (Van Wel in drugi 2008), etnični pripadnosti (Bennett 2009), osebnostnih lastnostih (Rentfrow in Gosling 2003) in drugod.

V slovenskem prostoru so bile narejene obširne raziskave življenjskih stilov in njihove razredne pogojenosti (na primer Luthar in Kropivnik 2004), vendar pa se niso posvečale skupini mladih. Številni avtorji (na primer Motte-Haber 1990; Mulder in drugi 2010) ugotavljajo, da je starost pomemben dejavnik glasbenih praks, zato je potrebno mlade obravnavati kot ločeno družbeno skupino. Moja raziskava bo tako predstavljala aplikacijo teorij o razredni kulturni potrošnji in novejših idej o svobodni izbiri življenjskega stila na populacijo mladih. Namen moje študije bo ugotoviti, ali sploh lahko govorimo o vplivu razredne pripadnosti na glasbeno potrošnjo mladostnikov. Glavna vprašanja, na katera bom v raziskavi poskušala odgovoriti, bodo:

- Ali je glasbeni okus za mlade sredstvo kulturnih distinkcij, na katerem temeljijo socialne mreže?
- Ali lahko pri mladih govorimo o omnivornih oziroma univornih kulturnih vzorcih v povezavi z razredno pripadnostjo?
- Ali lahko pri mladih govorimo o poznavanju glasbe kot pomembnemu indikatorju pripadnosti določenemu razredu?
- Kako na glasbeni okus in dožemanje glasbe vpliva etnična pripadnost?
- Kako na glasbeni okus in dožemanje glasbe vpliva izobrazbeni kapital? Kako se povezuje z razredom?
- Kako na glasbeni okus in dožemanje glasbe vplivajo glasbeni habitus oziroma glasbene dispozicije, ki jih mladostnik dobi s socializacijo?

Študija bo sestavljena iz dveh delov. V prvem bom predstavila različne teorije, ki se ukvarjajo z mladimi in glasbo, z glasbenim okusom in razredno kulturno potrošnjo. Zanimalo me bo predvsem, kako avtorji pojasnjujejo oblikovanje glasbenega okusa, kakšno vlogo zanje pri tem procesu igra družina in kakšno posameznik sam. Posvetila se bom tudi življenjskim stilom, na podlagi katerih mladi gradijo svojo identiteto. Glasbeni okus kot ena od komponent stila torej služi kot sredstvo distinkcije na eni in izražanja pripadnosti na drugi strani. Dotaknila se bom tudi zloglasnega pojma

subkultur, okrog katerega se kljub kritikam vrti večina teorij o razredni potrošnji mladih. Drugi del študije pa bo posvečen raziskavi, ki je potekala v obliki strukturiranih intervjujev. Intervjuvala sem dvaindvajset dijakov slovenskih srednjih šol. Dijake sem izbrala ob predpostavki, da je obiskovanje določene srednje šole delno že indikator razredne pripadnosti in sem tako lažje oblikovala reprezentativen vzorec. Uporabila sem neke vrste vzorec snežne kepe, saj sem intervjuvance pridobivala preko poznanstev. Vprašanja v intervjujih so se nanašala na njihov glasbeni okus, doživljanje glasbe, udejstvovanje na glasbenih dogodkih, njihova socialna omrežja, družino, glasbeni habitus, poznavanje glasbe ter kulturni kapital na splošno. Na podlagi intervjujev bom na koncu študije razpravljala o tem, če oziroma kako sta povezana družbeni razred in glasbeni okus mladih.

2 MLADOST KOT IDEOLOŠKI KONSTRUKT

Ko govorimo o mladosti, najprej pomislimo na obdobje med otroštvom in odraslostjo. Nanaša se na posameznike v določenih letih, ki niso več otroci, a še niso popolnoma odrasli. Mladost je s tem definirana kot biološko obdobje. Wyn in White problematizirata takšno razmišljanje o mladosti, saj po njunem o staranju ne moremo govoriti kot o izključno biološkem procesu. Pravita: »Čeprav lahko življenjski razpon posameznika objektivno izmerimo z minevanjem časa, kulturno razumevanje življenjskih obdobjev daje procesu odraščanja in staranja družbeni pomen« (Wyn in White 1997, 10).

Ne mladina ne mladost nista naravni značilnosti družbe oziroma posameznikove biografije, saj sta meji otroštva in odraslosti družbeno postavljeni, prav tako pa tudi obdobje med njima, ki ga zapolnjuje mladost. (Ule 1988, 19) Mladost kot samostojno pojmovano življenjsko obdobje, in s tem mladostnik kot samostojna družbena skupina, sta v sodobnem smislu vzniknila šele v industrijski družbi. Med glavnimi dejavniki vznika je bilo obvezno šolanje, ki je zamaknilo dostop do dela in podaljšalo odvisnost od staršev. (Gillis 1999, 17-19) Meja med otroštvom in mladostjo je bila začrtana na prehodu med osnovnošolskim in srednješolskim izobraževanjem, s čimer se pojavi obdobje najstništva, status mladosti pa je bil podaljšan v »mlado odraslost«, ki traja od vpisa na univerzo pa do poroke. (Gillis 1999, 112-113) Mladost je torej relativno nov pojem in ga je težko zaslediti pred sedemnajstim stoletjem. Kot življenjsko obdobje je bila priznana mnogo pozneje kot otroštvo, široko uporabljena pa je bila šele v petdesetih letih, kjer se je nanašala na specifičen tip posameznika, mladega moškega iz delavskega razreda. (Laughey 2006, 6)

Mladost je kot posebno življenjsko obdobje danes polna nasprotij in silovite želje po njihovem uravnovešanju ali preseganju. Predstavlja prehod, tako imenovano tranzicijo, na več načinov. Je biografski prehod od otroštva k odraslosti ter statusni premik od ekonomsko in socialno odvisnega člana družbe do neodvisnega, ki je usposobljen za lastno nadaljevanje rodu. (Ule in Mihelj 1995, 16) Gre torej za dvojno pozicioniranje mladih. Po eni strani še vedno živijo z odraslimi osebami in igrajo vlogo otrok, po drugi strani pa, gledano z vidika kulture, odraščajo in vstopajo v svet seksualnosti odraslih. (Richards 1998, 36)

Mladost je vezana na nekatere sociopsihične procese oblikovanja osebnosti in vraščanja posameznika v družbo, zlasti na puberteto. Te procese razumemo pod pojmom najstništvo ali adolescenca. Meščanska družba je uveljavila pokrivanje adolescence s statusom mladosti. Zato se v teorijah mešajo značilnosti teh dveh pojmov ter nastaja vtis naturalizacije obeh. Adolescenca je

individualno specifičen proces psihofizičnega in socialnega oblikovanja osebnosti, v katerem se posameznik usposobi za opravljanje spolnih, delovnih in kulturno specifičnih vlog. Mladost pa je socialni status posameznika, ki navadno pripada adolescentu, ne pa nujno. Značilnost sodobne mladine je namreč, kar poudarja tudi Gillis (1999), da podaljšuje mladost v pozna dvajseta leta, ko naj bi že prestopila mejo odraslosti. (Ule 1988, 19)

Win in White omenjata dualizem popularnih predstav, reprezentacij oziroma načinov gledanja na mladost, h kateremu veliko pripomorejo tudi mediji, kot je glasba. Po eni strani je predstavljena kot grožnja, po drugi pa kot fokus upanja, optimizma, kot ranljiva in dobra. S svojim stilom oblačenja, vedenjem in odnosom do avtoritete naj bi mladi ogrožali vrednote družbe, hkrati pa so reprezentirani kot simboli in žrtve moderne dobe. Mladost naj bi bila namreč čas negotovosti, nestabilnosti, stisk in sprememb, podobno kot moderna družba. (Wyn in White 1997, 18-19) Na tem mestu je potrebno omeniti, da takšne predstave niso le odraz dejanskosti, pač pa jo pomagajo konstruirati. Giroux opozarja, da popularne predstave o mladosti v medijih ne samo, da mladost reprezentirajo, pač pa izkušnjo in pomen mladosti aktivno oblikujejo ter dajejo zgled, kakšna naj bi mladost bila. (Giroux 1994)

Mladost je tako predvsem socialni in ideološki konstrukt, ne pa objektivna danost. Ideologija in predstave o mladosti so bistven del pojma mladine in njene socialne konstrukcije. Pomen, ki ga ima konstrukcija mladosti za socialno integracijo in vzdrževanje oblasti, pa lahko vidimo v produkciji in vzdrževanju temeljnega socialnega statusa mladih. To je socialno otroštvo in identifikacija mladih s tem statusom. Socialno otroštvo je namreč oblika neprisilne podrejenosti ljudi tuji determinaciji. Mladi so torej podrejeni različnim avtoritetam in institucijam, ki jim določajo vrstni red doseganja pristojnosti odraslih, tabuizirajo določena dejanja in izkustva odraslih, poskušajo vsaditi določen pogled na svet ter določajo obliko in vsebino njihove bodoče socialne identitete. (Ule 1988, 25-27) Za obdobje adolescence sta bistvena iskanje identitete in kriza identitete. To krizo povzroča nenehno nihanje med pričakovanji in željami. V bistvu gre za neravnovesje med subjektivno sprejeto podobo o sebi in pričakovanji in zahtevami okolice, ki vsiljujejo posamezniku drugačno, družbeno zaželeno podobo. (Ule 1988, 20)

2.1 Stilizirana potrošnja znotraj okvirjev dostopnega

Seabrook je zapisal, da je »edina, res nova značilnost v življenju mladih, silovita in odločna predanost užitku, zavezanost uživanju in potrošnji« (Seabrook v Frith 1986, 182). Potrošnja mladih je hedonistično orientirana in močno vezana na individualni postopek oblikovanja identitete. Poteka v visoko stiliziranih arenah glasbe, oblačil, tehnologije, kot sta mobilni telefon in iPod, ter druženja (vključno s konzumiranjem določene hrane, pijače in drugih substanc). Te arene delujejo tako, da hkrati homogenizirajo izražanje kulturnega stila mladih na strukturni ravni in omogočajo diferenciacijo na bolj mikrokulturni ravni. (Kjeldgaard in Askegaard 2006, 233) Nekateri avtorji (Kjeldgaard in Askegaard 2006; Ule in Kuhar 2002; Giroux 1994) na podlagi tega dojemajo izbire mladih kot popolnoma svobodne in neomejene. Kjeldgaard in Askegaard (2006, 233) pravita, da diferenciacije za sabo puščajo širok nabor vzorcev stilizirane potrošnje, ki so na voljo mladim. Vzorci združujejo na primer določen glasbeni okus in stil oblačenja v sintagmo: določen tip mladostnika.

Tudi Uletova in Kuharjeva poudarjata številne možnosti, ki jih imajo mladi za izbiro življenjskega stila. Mladost je postala obdobje testiranja in odkrivanja. Je življenska faza ključnih izbir in odločitev, ki določajo nadaljni življenjski potek. V njej posameznik pridobi temeljne socialne kompetence in kvalifikacije. Vendar pa se mladostniki v modernih družbah učijo na poseben način. Spoznajo, da imajo dokaj široko področje manevriranja, na katerem lahko eksperimentirajo. Življenjske poti niso več linearne, posamezna obdobja niso več strogo določena in institucionalizirana, skratka mladi morajo po mnenju avtoric sami odkriti, kdo so in kaj bi radi postali. (Ule in Kuhar 2002, 41-44)

Glasba, moda, govor in kulturni upor po mnenju Girouxja niso več omejeni na razred in druge demografske značilnosti. Kot primer navaja širjenje rapa in hip-hop kulture, ki sta se začela v delavskih četrtih afroameričanov in se nato razširila med najbogatejše sloje. Glasba po njegovem izpodrinja starejše oblike omejevanja in označuje telo kot prostor užitka, upora in nadvlade. »V tej postmoderni kulturi mladine se identitete združujejo in spreminjajo, niso uniformne in statične. Ker ne pripada več nobenemu prostoru ali lokaciji, mladina vedno bolj prevzema spreminjajoče se kulturne in družbene sfere, zaznamovane s pluralnostjo jezikov in kultur« (Giroux 1994).

Omenjeni avtorji sicer poudarjajo nekatere ključne spremembe, ki so se zgodile na področju poteka življenja in identitet, vendar glasbo idealizirajo kot prostor, ki je osvobojen družbenih determinant. Opozarjajo na svobodno izbiro življenjskega stila in številne možnosti, ki jih mladi

imajo, vendar ob tem zanemarijo ključne omejitve, ki te izbire spremljajo. Robertson in Williams (2004, 40) na primer opozarjata na konformnost, ki je še vedno pomembna v družbenih okoljih, ter kulturno toleranco in družbeno vključenost, ki sta postali prioriteti. Tisto, kar vrstniki dojemajo kot zaželeno vedenje, ima lahko negativne konotacije v okoljih, kot sta dom in šola. Potreba po fleksibilnosti in sposobnosti branja diskurzov različnih okolij je ključna za uspeh mladih.

Poleg tega je dejavnik, ki močno vpliva na možnosti izbiranja življenjskega stila, denar. S tem ko avtorji poudarjajo svobodno potrošnjo, zanemarjajo mladinsko marginalnost. Hesmondhalgh opozarja, da pozabljajo na »dejavnike, ki lahko omejijo ali povsem onemogočijo izbiro - revščina, zasvojenost, mentalne bolezni, socialno trpljenje, marginalizacija, nemoč, neenak dostop do izobrazbe, otroško varstvo, zdravstvo in tako dalje« (Hesmondhalgh v Martin 2009, 129). Terpstra ugotavlja, da mladina iz delavskega razreda nima dovolj sredstev, da bi dosegla nekatere glamurozne elemente stilizirane potrošnje, zato svoj izbor življenjskega stila omejuje na tisto, kar ji je dosegljivo in predstavi svojo pozicijo kot namerno uporniško. (Terpstra 2006, 85) Avtomatično zavrača tisto, česar ne more imeti. Willisova raziskava je pokazala, da mladeniči (sam jim pravi 'lads') s svojim uporom šoli prispevajo k reproduciranju njihove pozicije v delavskem razredu: niso samo žrtve pomanjkanja priložnosti, ampak tudi svojega lastnega upora. (Willis 1977)

Težko bi torej rekli, da imajo mladi neomejene možnosti pri izbiranju življenjskega stila, lahko pa, ne glede na njihovo socialno ozadje, izbirajo med številnimi kombinacijami glasbenega okusa, stila oblačenja, govora, pogleda na svet itd. Njihova prihodnost ni začrtana v enakem smislu, kot je bila včasih, ko je kovačev sin prevzel delavnico in postal kovač. V času tveganja, odločitev, ki oblikujejo prihodnost, razdvojenosti in krize identitete se obračajo h glasbi. Ta predstavlja smernice pri oblikovanju identitete, ponuja idole, vrednote in zglede ter nudi oporo, prav tako pa predstavlja številne opcije življenjskih stilov, med katerimi lahko izbirajo, in jim pomaga izraziti same sebe.

3 GLASBA V ŽIVLJENJU MLADIH

Popularna glasba je eden najpomembnejših medijev v življenju mladih. Sociologija jo dojema kot globalni kulturni fenomen, povezan z multimilijonsko industrijo in oblikami mladinske pop kulture, ki posegajo v vse aspekte stila. (Shuker 1994, 2) Zlasti je za mlade zanimiva, ker predstavlja potrošnjo izven konteksta družine. Starši jim omejujejo čas, ki ga lahko preživijo s svojimi vrstniki, poslušanje glasbe v privatni sferi pa jim omogoča parasocialni kontakt s kulturo vrstnikov. (Brown in O'Leary v Mulder in drugi 2010, 69) Glasba daje mladim občutek, da lahko konstruirajo alternativni življenjski stil, ki ga lahko živijo ne glede na tradicionalne družbene institucije, kot so družina, šola in delovno mesto. Z njo lahko dosežejo instant kreativnost in pobegnejo svojemu mestu v družbi. (Bennett 2000, 26)

Christensen in Roberts pravita, da ima glasba v življenju mladih pomembno vlogo, ker »spreminja njihovo razpoloženje, oblikuje njihov sleng, dominira v njihovih pogovorih in ustvarja ambient za njihova srečanja. Glasbene osebnosti pa služijo kot modeli za to, kako se vesti in oblačiti« (Christensen in Roberts v O'Toole 1997). Mladi sprejemajo kulturna sredstva, ki jim jih ponuja industrija popularne kulture, in uporabljajo pripisane pomene kot šablone, okrog katerih konstruirajo svoj lasten pomen in avtentičnost. (Bennett 2000, 27) Glasba tako pomaga oblikovati njihovo identiteto. »S skupinskim poslušanjem glasbe in z uporabljanjem glasbe za ozadje svojih življenj, z izražanjem naklonjenosti določenim skupinam okusa mladi definirajo same sebe« (Richards 1998, 40).

Glasba je eno najbolj pogostih sredstev za izražanje med mladimi. Spomnimo se samo, koliko mladih nosi majice, na katerih so njihove najljubše glasbene skupine, koliko plakatov imajo po stenah svojih sob in kako so na družabnih omrežjih, kot je Facebook, glasbene preference ena najbolj pomembnih informacij, ki jih nekdo lahko poda. Rentfrow in Gosling v svoji študiji ugotavljata, da mladi menijo, da glasba govori o tem, kdo so in kakšna so njihova mnenja, vrednote in življenjski stil. Pravzaprav naj bi bila boljši predstavnik njihove identitete kot pa obleke, ki jih nosijo, filmi, ki jih gledajo, ali hobiji, s katerimi se ukvarjajo. (Rentfrow in Gosling 2003) Ko posamezniki izrazijo preference do neke glasbene zvrsti, so s tem avtomatično uvrščeni v določeno kategorijo oziroma skupino ljudi. Ta kategorizacija vpliva na to, kako posameznika dojemajo drugi ljudje. Mladi torej izražajo svoje glasbene preference z namenom, da bi drugim ponudili informacije o tem, kdo so.

Kaj točno določena glasbena preferenca pove o posamezniku? Rentfrow in drugi (2009, 330) ugotavljajo, da glasba poda vsaj dve informaciji. Prva je informacija o tem, kakšnim družbenim skupinam pripada posameznik. Frith, za katerega je oblikovanje identitete ena izmed glavnih socialnih funkcij glasbe, na primer pravi, da mladi nosijo glasbo kot »značko« – sredstvo za izražanje svoje identitete, pripadnosti neki skupini in ločevanje od posameznikov v drugih skupinah. (Frith 1986, 217) Še zlasti je glasbeni okus mogočen, ker je eno od emotivnih sredstev, s pomočjo katerih se v času tranzicije od otroštva do odraslosti definirajo in redefiniirajo odnosi do drugih. (Richards 1998, 93, 146) Druga informacija, ki jo podajajo glasbene preference o posamezniku, pa so psihološke karakteristike. Glasbeni okus naj bi razkrival človeško »notranjost«, saj je glasba kulturno pozicionirana kot ekspresiven in afektiven medij. (Rentfrow in drugi 2009, 330) Posamezniki izbirajo glasbo tako, da ta krepi in odraža vidike njihove identitete in osebnosti. Naj navedem primer: posamezniki, ki so zelo čustveni in aktivni, preferirajo intenzivno in stimulatívno glasbo (rock, punk, reggaeton ...), posamezniki, ki sebe dojemajo kot kreativne in radovedne, pa raje poslušajo bolj kompleksno glasbo (klasika, jazz ...). (Rentfrow in drugi 2009, 330)

Glasbene preference pretvarjajo ljudje v informacije o posamezniku na podlagi stereotipov. Rentfrow in drugi ugotavljajo, da imajo mladi zelo podobne konotacije glede glasbenih žanrov. Na podlagi glasbene preference lahko sklepajo, kakšne so socialne in psihološke karakteristike oboževalca nekega žanra. V raziskavi o veljavnosti stereotipov se je celo pokazalo, da oboževalci nekega žanra res posedujejo mnoge izmed stereotipnih karakteristik. (Rentfrow in drugi 2011, 1141) Glasba je tako sredstvo, ki mladim pomaga kategorizirati družbeno življenje.

Poleg tega jim omogoča zadovoljevanje čustvenih potreb, premagovanje dolgčasa in lajšanje stresa. Saarikallio in Erkkilä ugotavljata, da glasba močno vpliva na razpoloženje mladih. Posamezniki v njuni raziskavi so trdili, da glasba ojačuje pozitivna čustva in pomaga odstraniti negativna. Poleg tega povečuje intenzivnost nekega občutka. Radi poslušajo glasbo, ki v nekem trenutku sovпада z njihovim razpoloženjem. S tem se poglobijo v svoja čustva, včasih jim celo pomaga razjasniti njihove misli in občutke. Hkrati služi tudi kot odlično sredstvo za spreminjanje nivoja energije; hitra glasba je namreč stimulatívna in vzpodbuja gibanje. (Saarikallio in Erkkilä 2007, 94)

3.1 Razrednost mladinskih subkultur

Do zdaj sem obravnavala vlogo glasbe na mikronivoju, torej v življenju posameznika. Glasba pa je pomembna tudi v širšem smislu, saj predstavlja enega od temeljev povezovanja mladih v skupine oziroma tako imenovane subkulture. Subkulture so široko uporabljen koncept na področju študij mladosti in glasbe ter so povzročile številna nestrinjanja v stroki. Ko govorim o subkulturah, govorim o »specifičnih kulturnih praksah, pogledu na svet, povečini manjšinskem estetskem ustvarjanju in načinu bivanja, obnašanja, mišljenja in videza, gradnje in ohranjanja posebnega življenjskega sveta v družbeno-kulturnem smislu« (Velikonja 1999, 14). Za Hebdiga (1979) in Cohena (1997) so vedno ustvarjene in definirane v odnosu do drugih družbenih skupin, kot so starši, učitelji in policija, ter kultur, kot so odrasli delavskega in srednjega razreda. (Hebdige 1979, 73) Cohen jih definira kot kompromisno rešitev med dvema nasprotujočima si potrebama: potrebo po ustvarjanju in izražanju avtonomije in razlikovanja od staršev in potrebo po ohranjanju identifikacije s starši. (Cohen 1997) Teorije o subkulturah izhajajo iz zgodnje ameriške kriminologije in urbane sociologije. (Jensen 2006, 260) Prva generacija teorij se začneja z idejo o mladinski kulturi; mladost in podrejen status naj bi bili lastnosti, ki združujeta vse mlade v skupni kulturi, katere cilj je upor proti dominantni kulturi. Študije so se tako osredotočale na povezavo med deviantnostjo in okoljem, v katerem je ta živela. (Clarke in drugi 1976, 15) Pomemben mejnik v teh teorijah je bila analiza delinkventnih mladinskih tolp, ki jo je naredil Albert Cohen (1955). Analiziral je delinkventne subkulture kot rešitev statusnih problemov, povezanih z razredom.

Z raziskavami Centra za sodobne kulturne študije v Birminghamu so se študije začele osredotočati na različne skupine znotraj mladinske kulture, ki temeljijo na stilu, kot so rokerji, skinheadi, teddyji in podobno. Šola je tako uvedla subkulturni model proučevanja mladine, ki je postavil družbeni razred v središče razumevanja mladinske kulture. Odmaknili so se od ideje, da je najpomembnejša starost in da je mladinska kultura brezrazredna. (Clarke in drugi 1976, 15) Teorije so začele poudarjati vlogo množičnih proizvodov, kot sta popularna glasba in vizualni stil, pri artikulaciji upora mladine. Glavni vidiki mladinskih subkultur so v subkulturnem modelu (Brake 1984; Poštrak 2002; Gillis 1999) še vedno upornost, revolt in subverzivnost, le da se skozi različne mladinske subkulture različno izražajo. Brake pravi: »Subkulture so uporniške in navadno nič več kot to« (Brake 1984, 37).

Čeprav naj bi se mladi s subkulturami upirali dominantni kulturi, pa so ironično odvisni od komercialno produciranih in distribuiranih stiliziranih objektov, ki služijo manifestaciji njihovih identitet skozi 'brikolaž'¹. (Kjeldgaard in Askegaard 2006, 233) Hebdige pravi, da sta »kreacija in difuzija novih stilov neločljivo povezani s procesi produkcije, publicitete in predstavitve, ki neizogibno vodijo do razpršitve subkulture subverzivne moči« (Hebdige 1979, 95). Danes bi torej težko rekli, da subkulture zaznamuje predvsem upor proti dominantni kulturi, saj dejansko postajajo del nje. Velikonja na primer ugotavlja, da sta spontanost, neumrljivo upornost in kreativnost zamenjala vsestranska manipulacija in plehki narcizem. Pri sedanjih kvazisubkulturah naj bi šlo le za nadaljevanje logike kapitala in dominantnih kultur z drugimi sredstvi. Avtor vpelje pojem subkulturnih scen, ki sicer izhajajo iz subkultur, njihove imagerije, preteklosti in sedanjosti, so vezane nanje, a delujejo v družbeno precej bolj sprejemljivi mili obliki. (Velikonja 1999, 15-16)

Cohen navaja štiri osnovne simbolne sisteme, ki jih uporabljajo tako imenovane subkulture. Prva dva, obleka in glasba, sodita med bolj »plastične« oblike ter služita za izražanje zelenih podtonov, skritih pomenov. Druga dva, argo in ritual, pa sta bolj »infrastrukturni« obliki in vključujeta poseben govor ter posebne vzorce obnašanja. (Cohen 1997, 95) Gregor Tomc mladinsko subkulturo opredeli kot tisto gibanje mladih, ki oblikuje predvsem svoje lastne oblike ustvarjanja in življenjskega stila. Oseba se identificira s specifično kulturno izkušnjo na ravni duševnosti, ki se z odpiranjem v svet drugih oblikuje kot kategorija mladih, včasih skupina mladih in v določenih primerih kot mladinska subkultura. Slednja je redek pojav, saj zahteva tudi identifikacijo z estetskim občutenjem kot izrazom lastnega doživljanja telesa na eni in specifične »kulturne usode« na drugi strani. (Tomc 1999, 11)

Kljub temu da (kot opozarja Tomc) ni vsaka skupina mladih s podobnim glasbenim okusom in stilom subkultura, je ta pojem postal glavno sredstvo, s katerim sociologi razlagajo odnos med mladimi, glasbo in stilom. Bennett v svojih delih opozarja, da je pojem subkulture problematičen. Subkulture so kulture znotraj kultur, kar predpostavlja določene meje razlikovanja in socialne kategorije. Z nepremišljeno uporabo pojma subkulture po njegovem avtorji pozabljajo na združevanje

¹ Brikolaž je pojem, ki ga avtorji (na primer Hebdige 1979; Kjeldgaard in Askegaard 2006) uporabljajo zato, da bi pojasnili, kako so konstruirani subkulturni stili. Omogoča neomejeno razširitev, saj so osnovni elementi lahko uporabljeni v številnih improviziranih kombinacijah, kjer generirajo nove pomene. Z drugimi besedami, gre za relokacijo objekta v drug diskurz ali kombinacijo. Ko člani subkulture nek kos oblačila skombinirajo z drugimi, lahko s tem ovržejo njegov prvoten pomen in mu pripišejo novega. (Hebdige 1979, 103-104)

mladih, ki je bolj minljivo in arbitrarno, kot dovoljuje koncept subkulture. (Bennett 1999, 603-605)

Pravi, da:

»...je malo dokazov, ki bi pričali, da so celo najbolj predane skupine 'mladih stilistov' kakorkoli koherentne ali stabilne, kot implicira pojem subkulture. Nasprotno, zdi se, da so tako imenovane 'subkulture' najboljše primeri nestabilnih in spreminjajočih se združenj, ki karakterizirajo poznomoderne potrošne družbe (Bennett 1999, 605)«.

To, kar imenujejo koherentne subkulture, bi bilo bolje razumeti kot vrsto začasnih združenj, ki jih zaznamujejo fluidne meje in spremenljiva članstva. (Bennett 1999, 600) Bennett se na tem mestu obrne h konceptu 'plemen', ki ga je uvedel Maffesoli (1996). Po Maffesoliju pleme nima rigidnih oblik organizacije, ampak se nanaša bolj na določen ambient in duševno stanje, ki ga posamezniki izražajo skozi življenjske stile, osnovane na videzu in formi. (Maffesoli 1996, 98)

Današnja urbana neo-plemena, če uporabim Bennettov izraz, torej temeljijo na povezovanju mladih v skupine glede na skupne vrednote, pogled na svet, glasbeni okus, vzorce vedenja itd., ne z namenom upiranja dominantni kulturi, pač pa jim pleme v družbi tveganja in še posebej težavnem in nestabilnem obdobju mladosti ponuja oporo. Identiteta, ki se oblikuje v mladosti, je, kot pravi Giddens (1991, 75), v modernih družbah postala reflektivni projekt. Radikalni dvom, značilen za beckovske družbe tveganja, mladim povzroča eksistencialne težave. Plemena pa jim dajejo občutek pripadnosti in smernice oziroma navodila, kako se vesti in kako razmišljati, poleg tega pa jim nudijo potrditev, da je njihovo vedenje in razmišljanje pravilno oziroma sprejeto s strani vrstnikov.

3.2 Dejavniki glasbenega okusa

Glasbeni okus se oblikuje na podlagi številnih dejavnikov. LeBlanc (v Mulder in drugi 2010) hierarhično opredeli tri ravni takšnih dejavnikov, ki se med seboj prepletajo. Prva (osnovna) vključuje zunanje dejavnike, kot so lastnosti glasbe same, mediji in njihova promocija določenih žanrov oziroma trenutna moda ter skupina vrstnikov. Pomemben vzorec, ki se pojavlja pri glasbenem okusu mladih, je, da je mnogim všeč, kar je popularno oziroma "cool". Pomembna je moda. (Mulder in drugi 2010, 69) Druga raven po LeBlancu vključuje bolj individualne karakteristike, kot so osebnost, trenutno čustveno stanje in kognitivne sposobnosti. Vzorci okusov se namreč povezujejo s širokim spektrom individualnih vrednot, stališč in delovanja. (Bennett 2000, 26) Rentfrow in Gosling (2003, 1251) ugotavljata, da obstaja močna povezava med osebnostnimi lastnostmi, kot je na primer

ekstravertiranost, in določenimi glasbenimi preferencami, kot je na primer naklonjenost veseli glasbi (kot je pop). Delsing in drugi (2008, 111) to pojasnjujejo z modelom uporab in zadovoljitev. Ta pristop se namreč osredotoča na motive za potrošnjo določene glasbe in poudarja posameznikovo izbiro: »Ne osredotoča se na učinke medijske izpostavljenosti, pač pa na socialne in socialnopsihološke dejavnike, ki vzpodbudijo uporabo medijev« (Johnstone 1974, 35). Po tem modelu torej posamezniki izbirajo glasbo, ki zadovoljuje določene psihološke potrebe in ki jih pripelje do optimalne stimulacije. (Delsing in drugi 2008, 111) Če za primer zopet vzamemo ekstravertiranega posameznika; takšen posameznik naj bi imel nizko raven vzburjenosti in naj bi zato izbral vrsto glasbe, ki to raven dviguje. Introvertiran posameznik pa je že po naravi visoko stimuliran in se tako raje izogiba glasbi, ki vzpodbuja stimulacijo. (Delsing in drugi 2008, 111)

Glasbeni okus se oblikuje tudi na podlagi samopredstav. Po eni strani, kot sem omenila v prejšnjem poglavju, je glasba lahko sredstvo za izražanje identitete. (Rentfrow in Gosling 2003; Frith 1986) Glasbeni okus se lahko oblikuje na podlagi tega, kako posamezniki vidijo same sebe. Poslušajo na primer ezoterično glasbo, da bi okrepili samopredstavo o svoji sofisticiranosti. Po drugi strani pa lahko okus služi izražanju identitete navzven. Posamezniki lahko izberejo določen žanr zato, da bi drugim poslali sporočilo o sebi. Heavy metal na primer sporoča, da s posameznikom ni šale. (Rentfrow in Gosling 2003, 1251) Zdi se torej, da žanri sami aktivirajo stereotipe, povezane z določenimi lastnostmi, kar posledično vpliva na izražene preference. (Rentfrow in drugi 2011, 1141-1142) Te pa so sodeč po raziskavah (Mulder in drugi 2010; Rentfrow in drugi 2011) odvisne tudi od kognitivnih sposobnosti. Na tem mestu se zopet lahko vrnemo k Delsingu in drugim (2008, 111) ter ugotoviti, da ljudje preferirajo glasbo, ki jim ponuja optimalno stimulacijo. Potemtakem imajo kognitivno kompleksni posamezniki raje kompleksne estetske dražljaje, manj kognitivno kompleksni posamezniki pa imajo raje preproste estetske dražljaje. (Rentfrow in Gosling 2003, 1251)

Tretja raven dejavnikov okusa, ki jo navaja LeBlanc, pa vključuje odziv poslušalca na poslušano glasbo. Vsak žanr povzroči pri poslušalcu določen telesni in mentalni odziv. Naklonjenost nekemu žanru je tako odvisna tudi od željenega odziva oziroma trenutnih psiholoških potreb. (LeBlanc v Mulder in drugi 2010, 68; Johnstone 1974; Delsing in drugi 2008)

Motte-Haberjeva (1990) pozornost usmerja bolj na družbene dejavnike in pravi, da so ključni pri oblikovanju okusa starost, spol, izobrazba in socialna pripadnost. Ko govorimo o starosti, moramo upoštevati, da so stališča z vidika časa le relativno trdna. Z življenjem se spreminja tudi človekov vrednostni sistem. Pri mladih je, kot smo videli v prejšnjem poglavju, naklonjenost glasbi psihološko

razvojno pogojena. Motte-Haberjeva meni, da njihovega globokega užitka ob glasbi ne moremo razlagati s starostjo (torej s samim obdobjem mladosti), temveč z željo po pustolovščinah, sanjskih svetovih, torej s potrebami, ki so specifične za mladostniško obdobje. S tem poudarja, da starost ni spremenljivka, ki bi popolnoma pojasnjevala ravnanje in odnos do glasbe, omogoča pa površno povezavo med različnimi dejavniki, ki učinkujejo na izoblikovanje okusa. (Motte-Haber 1990, 154)

Motte-Haberjeva obravnava starost kot življenjsko obdobje (v tem primeru mladost) in se pri tem ne posveča starostnim razlikam znotraj tega obdobja. Mulder in drugi (2010) pa so se v svoji raziskavi osredotočili predvsem na lastnosti okusa pri različnih starostih. Ugotovili so, da se v letih odraščanja in spreminjanja nedvomno spreminja tudi okus. Rezultati njihove raziskave so pokazali, da je sedemnajsto leto nekakšna prelomnica, po kateri se konsistentnost okusa močno poveča. (Mulder in drugi 2010, 76) Poleg tega so ugotovili, da pri petnajstih ali šestnajstih letih vrstniki postanejo mnogo bolj pomembni na področju vrednot in idej kot starši in institucije odraslih. V tem obdobju najbolj vplivajo na posameznikov okus. Za kasnejše obdobje pa je značilna porast individualizacije glasbenega okusa in idiosinkratičnih preferenc. (Mulder in drugi 2010, 69-79)

Spol je ena od primarnih družbenih distinkcij in raziskave so pokazale, da obstaja razlika v glasbenem okusu med ženskami in moškimi. (Van Wel in drugi 2008; Young chang Jin 1999) Pri pojasnjevanju teh razlik spola ne smemo razumeti kot neodvisno spremenljivko, ampak kot seštevek različnih vplivov, ki so povezani s še vedno živimi socializacijskimi procesi, vezanimi na spol. (Motte-Haber 1990, 155) Govorim torej o družbenem spolu. Van Wel in drugi (2008, 333) so v svoji raziskavi ugotovili, da obstaja močna povezanost med spolom in okusom: za deklice je bil značilen mnogo bolj raznovrsten okus, vseč so jim bili različni žanri, medtem ko so bili fantje bolj zastopani v skupini, ki ni bila zainteresirana za glasbo, in v skupini, kjer so bili ljubitelji ene glasbene zvrsti. Poleg tega naj bi deklice težile k bolj čustveno poudarjeni glasbi, dečki pa naj bi imeli raje tršo, napadalno glasbo, kar sovпада z idealnimi predstavami o moškosti in ženskosti v zahodni kulturi. (Motte-Haber 1990, 155) Potrebno je sicer poudariti spremembe, ki se dogajajo na področju moškosti in ženskosti. Ackerjeva ugotavlja, da obstaja več različic družbenega spola, torej več moškosti in ženskosti, ki se pojavljajo v različnih kulturnih kontekstih, pa tudi znotraj enega samega kulturnega konteksta. (Acker 2004, 20) Seveda pa niso vse oblike družbenih spolov v družbi enako cenjene.²

² V sodobnih zahodnih družbah na primer obstaja vzorec moškosti, ki je bolj cenjen od drugih vzorcev. Ackerjeva pravi, da je hegemonična moškost na primer danes definirana z »globalnim poslovnim moškim«, katerega lastnosti so

Že od prihoda na svet so otroci podvrženi »akustičnim dogodkom«. V prvih letih šolanja so še zelo odprti za zunanje vplive. Kot najljubše pesmi na primer navajajo tiste, ki so se jih učili v šoli. V tem času jih je torej mogoče navdušiti za različno glasbo. Vsakršna glasba, ki doseže otroško uho, lahko oblikuje njihov okus. Ta se seveda spreminja skozi odraščanje, vendar je v veliki meri odvisen od glasbene socializacije. Glasbena socializacija temelji na zapletenih odnosih med okoljem, socialnimi odnosi in osebnimi možnostmi, iz katerih človek ustvarja svoje okolje. Poteka predvsem preko posnemanja, sprva v družini, kasneje pa s pomočjo vrstnikov in medijev. (Motte-Haber 1990, 165-169) Motte-Haberjeva na tem mestu deli glasbeno socializacijo na primarno in sekundarno.

Primarna glasbena socializacija (ki je pomembna v zgodnjem otroštvu) poteka preko dejavnikov, kot so relativna prisotnost ali odsotnost glasbe doma, njena uporaba, viri in prakse, ki jo spremljajo. Poleg tega sta pomembna vpliv družbene in fizične narave prostorov, kjer se glasbene izkušnje 'odvijajo', in vrste čustev, ki jih izrazijo poslušalci. Ta socializacija sicer ne definira okusa, vendar pa postavlja temelje zanj, kot so pomen organiziranega zvoka, narava pozornosti do glasbe in oblike odziva oziroma vključevanja v poslušanje. (Rimmer 2011, 11)

Ko proučujemo sekundarno socializacijo, pa so pomembna vprašanja o vlogi širših dejavnikov in akterjev, ki jih LeBlanc (v Mulder in drugi 2010) umešča v prvo raven. Gre za socialno mrežo prijateljev, vrstnikov, medijev itd. Poleg tega sta pri sekundarni socializaciji pomembna dostop in izpostavljenost glasbenim izkušnjam. (Rimmer 2011, 13)

Eden ključnih dejavnikov sekundarne socializacije je šola (oziroma izobrazba), ki sem jo delno obravnavala že prej. Primer vpliva izobrazbe je raziskava, ki jo je Simon Frith izvedel na dijakih srednjih šol. Ugotovil je, da je naklonjenost do glasbe skupna vsem mladim, ne glede na njihov družbeni izvor. Razlike pa so se pokazale v potrošnji glasbe med tistimi dijaki, ki bi radi nadaljevali šolanje na univerzah (pravi jim 'gimnazijci'), in tistimi, ki ne (pravi jim 'osnovnošolci'). Ugotovil je, da obstaja izrazita 'gimnazijska kultura', kjer so okusi najbolj sofisticirani. Ideološko bistvo njihove kulture je individualizem. Glasba služi kot znak individualnosti, na katerem lahko temelji izbira prijateljev. Ta skupina mladih zanika, da bi bil njihov okus kakorkoli povezan z imidžem. Berejo glasbeni tisk in se aktivno zanimajo za glasbo. Večinoma se ne zgražajo nad okusi drugih. Na drugi strani pa obstaja tako imenovana 'osnovnošolska kultura', katere pripadniki kritizirajo druge okuse in

agresivnost, neizprosnost, tekmovalnost, egocentričnost, aroganca, potreba po nadzoru itd. Ta hegemonični vzorec je ponavadi predstavljen kot ideal vsem moškim, čeprav mnogi med njimi izražajo drugačne moškosti. (Acker 2004, 31)

jih celo zmerjajo. Njihov okus je tesno povezan z imidžem. Imajo svojo glasbo, ki je skupna njihovi skupini, ne da bi o njej preveč razmišljali. Vedo tudi, kaj sovražijo, ponavadi »težko glasbo«. (Frith 1986, 202-205)

Frith je ugotovil tudi, da ti dve kulturi sovpadata z medrazrednimi razlikami med posamezniki. Gimnazijci so večinoma pripadniki višjega in srednjega razreda, osnovnošolci pa nižjega oziroma delavskega razreda. S to ugotovitvijo je izobrazbo in glasbo povezal s socialno pripadnostjo, ki jo tudi Motte-Haberjeva (1990) navaja kot pomemben dejavnik oblikovanja glasbenega okusa. S tem postane glasbeni okus neizogibno vpet v širše procese razlikovanja, ki potekajo v družbi. Da bi lahko opredelili dejanski vpliv razredne pripadnosti na glasbeno potrošnjo mladih, je potrebno najprej proučiti procese, v katere je kulturna potrošnja vpeta.

4 GLASBA SKOZI PERSPEKTIVO RAZREDNE NEENAKOSTI

Ena najpomembnejših študij na področju okusa in razrednega razlikovanja je delo francoskega sociologa Pierra Bourdieuja. Njegove ugotovitve pojasnjujejo, kako kulturne prakse izražajo razredne razlike in kako so obenem zanje konstitutivne. Bourdieu torej trdi, da kulturna potrošnja in kulturne preference (torej tudi glasbene preference) ne služijo le kot odraz razlik, ki obstajajo med različnimi družbenimi razredi, pač pa je sredstvo, s pomočjo katerega se te razlike ustvarjajo in ohranjajo. Kultura okrepi občutek pripadnosti oziroma občutek izključenosti. (Bourdieu 1984/1990) Kulturne prakse, ki vključujejo ustvarjanje, zaznamovanje in ohranjanje družbenih razlik, pomagajo zagotoviti in legitimizirati oblike moči in dominantnosti, ki izhajajo iz ekonomske neenakosti. (Storey 2003, 43) V »boju za hegemonijo« (Gramsci 1987) igra torej poleg ekonomskega položaja pomembno vlogo kulturna potrošnja. Lahko bi rekli, da je nadvlada nekega razreda v osnovi ekonomska, forma, ki jo zavzame, pa je kulturna. Vir družbenega razlikovanja je simbolično prenesen z ekonomskega področja na področje kulturne potrošnje, kar družbeno moč prikaže kot rezultat določene kulturne dispozicije. Okus tako postane ideološki diskurz, ki služi kot označevalec razreda. (Storey 2003, 43) Idejo v svojem delu povzame Jukka Gronow: »Okusi so razredni okusi. V družbi razredi vodijo stalen boj, v katerem ima pomembno vlogo ugled, vrti pa se okrog tega, kdo bo definiral legitimni okus. Moda je razredna moda in zagotovo vedno prihaja iz višjih slojev družbe« (Gronow 2000, 54).

Lamont in Molnár ugotavljata, da s kulturno dispozicijo družbene skupine ustvarjajo simbolične meje. Samo ko obstaja soglasje glede simboličnih mej, lahko te vplivajo na družbeno interakcijo in postanejo družbene meje³. Simbolične meje so torej pogoj za obstoj družbenih mej. Da bi okusi lahko delovali kot sredstvo za izključevanje, mora biti superiornost elitnega okusa priznana med vsemi razredi in elite morajo to simbolično hierarhijo aktivno braniti. (Lamont in Molnár 2002, 168-169) Pozicijo elit naj bi opravičevale kompetence, ki so na splošno v družbi manj prisotne in so zato več vredne. (Bourdieu 1984, 165) Spoštovanje in nadrejenost si pridobijo s potrošnjo objektov, ki so »težki« in jih lahko trošijo le tisti, ki imajo sposobnosti za to. (Holt 1997, 101) Te kompetence

3 Simbolične meje se oblikujejo na podlagi simboličnih sredstev, kot so konceptualne razlike, interpretativne strategije in kulturne tradicije. Te pomagajo kreirati, ohranjati in izpodbijati institucionalizirane socialne razlike, kot so razred, spol, rasa itd. Simbolične meje so konceptualne razlike, ki jih družbeni akterji uporabljajo za kategorizacijo objektov, ljudi in praks. So orodje, za katerega se posamezniki in skupine borijo in s katerim pridejo do soglasja glede definicije realnosti. (Lamont in Molnár 2002, 169)

predstavijo kot naravno vrlino, ki v drugih razredih sproži željo po posedovanju, s čimer sami omogočijo legitimizacijo. (Bourdieu 1984, 165) Tudi Luthar in Hafner-Fink pravita, da razrede med seboj ločuje predvsem »sposobnost dokazovanja univerzalne vrednosti lastne kulture«. (Luthar in Hafner-Fink 1993, 1200) Okusi so torej učinkovito sredstvo izključevanja, dokler variirajo sistematično z družbeno pozicijo. (Holt 1997, 96)

Bourdieu v svoji študiji razlikuje tri vrste okusa, ki ustrezajo stopnji izobrazbe in družbenim razredom. Prvi je legitimni okus, ki vključuje preference do legitimnih umetniških del, kot so na primer zapletene klavirske skladbe. Najbolj zastopan je v dominantnih razredih, ki so bogati v izobrazbenem kapitalu. Drugi je sredinski okus, ki vključuje preference do manjših umetniških del, kot je na primer Madžarska rapsodija. Ta okus je zastopan v nižjem srednjem razredu in v intelektualnih predelih dominantnega razreda. Zadnji pa je popularni okus, ki vključuje glasbo, razvrednoteno s popularizacijo, na primer Traviata. Zastopan je v delavskem razredu. (Bourdieu 1984/1990, 168) Bourdieu torej vidi odnos med družbenim razredom in kulturo kot premo sorazmeren: »višji« kot je razred, »višja« je kultura. S to idejo je postavil temelje za dojetanje in proučevanje razrednih okusov in družbenega razlikovanja.

4.1 Kulturni kapital kot odločilni dejavnik družbene igre

Bourdieu je v središče svoje študije postavil koncepta habitusa in kapitala. Kapital je tisto, kar družbeni igri preprečuje, da bi postala igra na srečo, kjer bi imeli vsi enake možnosti za uspeh. Med družbenimi skupinami je neenakomerno porazdeljen, kar vpliva na razmerja moči med njimi in omogoča dominantnost enega razreda nad drugimi. (Bourdieu 1986, 46) Ko govorimo o kapitalu, torej ne govorimo zgolj o ekonomskih dobrinah. Na področju kulture sta avtoriteta in nadrejenost odvisni od prestiža, ki je povsem simboličen. Zato je Bourdieu vpeljal pojem kulturni kapital, ki predstavlja nabor spretnosti in znanj ter je lahko institucionaliziran v obliki izobrazbenih kvalifikacij. (Bourdieu 1986, 47)

Kapital se pri različnih družbenih skupinah oblikuje glede na izkušnje in pogoje njihovega obstoja, ki predstavljajo Bourdieujev 'habitus'. Habitus je splošna, prenosljiva dispozicija, ki omogoča sistematično, univerzalno aplikacijo in ni omejena na to, kar je bilo direktno naučeno. Po eni strani strukturira prakse in percepcijo praks, po drugi pa je strukturiran skozi princip delitve na razrede. Percepcija družbenega sveta je namreč sama po sebi produkt ponotranjenja te delitve. (Bourdieu 1984,

170-172) Habitus je torej sistem trajnih in prenosljivih dispozicij, ki vplivajo na dojetanje sveta in delovanje v njem ter so relativno enake med člani določenega družbenega razreda. Je nekakšno »razredno nezavedno« ali razredni etos in pomembno vpliva na okus in kulturne preference posameznika. (Bourdieu v Bennett 1999, 11) Iz razrednega habitusa izhaja posameznikov okus kot skupek preferenc, ki opredeljujejo posameznikovo izbiro prijateljev ali izdelkov na trgu. Razredi imajo različne habituse in zato različne okuse ter življenjske stile, saj sisteme internaliziranih dispozicij, ki jih ima posameznik, vedno oblikujejo družbene razmere, v katerih je posameznik resocializiran v določen tip družbenega bitja. (Bourdieu v Bulc 2004, 75-79)

V šolskem sistemu so razlike med habitusi okrepljene in spremenjene v načine učenja in vrsto znanja. Obstaja podobnost med kulturnimi in kognitivnimi navadami višjega družbenega razreda ter kriteriji sprejetja in uspeha v šolskem sistemu, kar je v svoji raziskavi poudaril tudi Frith (1986). Habitus in kapital, ki iz njega izhaja, zagotavljata kulturna in kognitivna sredstva za šolski uspeh oziroma neuspeh mladih. (Bourdieu v Bennett 1999, 11) Bourdieu to imenuje družinski prenos kulturnega kapitala, najbolj prikrito in družbeno najbolj determinantno izobrazbeno investicijo. Zmožnost in talent sta v bistvu produkt časa in kulturnega kapitala. Izobraževalni sistem tako prispeva k reproduciranju socialne strukture, s tem da prikrito odobrava dedno prenašanje kulturnega kapitala. Če povzamem, akademski iztržek iz izobraževalnega sistema je odvisen od kulturnega kapitala, ki ga je prej vložila družina. (Bourdieu 1986, 48)

Kljub izredni pomembnosti Bourdieujevih idej za študije kulturnih praks in razrednega razlikovanja je potrebno v kontekstu današnjih sprememb njegove ideje prevzemati selektivno. Bourdieu svojo študijo elitistično omeji na visoko kulturo in znotraj nje razlikuje med bolj popularnimi in bolj zahtevnimi oblikami, kot sta na primer Traviata in Madžarska rapsodija. Popularna kultura kot takšna zanj nima nikakršne estetske vrednosti, zaradi česar populacija mladih, ki je neločljivo povezana s popularno kulturo, v njegov spekter proučevanja sploh ni vključena. Poleg tega so njegove ugotovitve časovno in prostorsko specifične. Strogo razlikovanje med visoko kulturo, kot boljše, in nizko kulturo, kot slabšo, je bilo namreč značilno za francosko družbo v sredini 20. stoletja. Obenem je problematična tudi sama delitev kulture na visoko in nizko. Kot ugotavljata DiMaggio in Mukhtar (2004), se visoka kultura ruši od znotraj z lastno deinstitutionalizacijo, saj je vedno manj izolirana od drugih kulturnih oblik. Postmoderni umetniki in izvajalci so zbrisali meje med »resno« in »popularno« kulturo (klasični glasbeniki na primer izvajajo popularne rockovske pesmi). Oblike

umetnosti, ki so včasih veljale za zgolj komercialne pa so postale predmet univerzitetnega študija in razstav v muzejih.

Obenem je prišlo do razmaha popularne kulture, ki je še posebej pomembna za mlade. Njihovi okusi se na prvi pogled zdijo povsem eklektični. Njihove glasbene knjižnice vsebujejo številne žanre in izvajalce. D'Arcangelo celo pravi, da so vse manj sposobni odgovoriti na vprašanje 'Katero glasbo poslušáš?'. Bolj relevantno vprašanje je postalo 'Kaj poslušáš zdaj?'. (D'Arcangelo 2007, 2) Razvoj mp3 tehnologije in na njej temelječih naprav (mobilni telefoni, računalniki, iPodi) pa ni povzročil samo širjenja režimov okusa, ampak tudi spremembe v naravi glasbenih izbir. Mlade vzpodbuja k temu, da razvijajo okuse v obliki stilskih skupnosti, ki presegajo žanre. (D'Arcangelo 2007, 3)

S tem ne trdim, da kulturne razlike med razredi ne obstajajo več, je pa s popularno kulturo prišlo do »konvergence okusov« (Gans 1999) oziroma se je izoblikovalo področje, kjer se srečujejo tako okusi višjih kot okusi nižjih razredov.

4.2 Od snoba do omnivora

Peterson in Simkus ugotavljata, da elitni okus ni več definiran z izražanjem naklonjenosti do oblik visoke umetnosti in zavračanjem vseh drugih oblik, pač pa je redefiniran z naklonjenostjo do estetike vseh vrst, vključno z visoko umetnostjo. Ker posameznik pridobi status s poznavanjem in potrošnjo vseh vrst estetike, sta Peterson in Simkus njegov okus označila kot »omnivoren«. (Peterson in Simkus 1992, 169) Teza o omnivornosti torej pravi, da so v zadnjem času ljudje z visokim statusom daleč od tega, da bi bili snobi. So eklektični oziroma omnivorni v svojih okusih in izbirajo z različnih »kulturnih menijev«. Če se omejimo na glasbo, to pomeni, da pripadniki višjih razredov ne izbirajo zgolj visoke in elitne (klasične) glasbe, pač pa tudi mnoge oblike popularne glasbe. S tem naj bi se spreminjali temelji elitnega statusa – izključevanje je nadomestilo sprejemanje. (Peterson in Kern 1996, 900) Omnivornost glasbenega okusa po Petersonu in Kernu (1996) ne pomeni, da ima človek rad popolnoma vse. Označuje bolj neko splošno odprtost za različne glasbene zvrsti. V tem smislu je antitetična snobovskemu elitizmu, ki temelji na rigidnih pravilih izključevanja. Vendar pa je treba omeniti, da omnivornost kot nagnjenost k sprejemanju širokega spektra žanrov še ne pomeni zatona snobovstva. Lahko bi rekli, da je klasično glasbo, kot zaščitni znak višjega razreda in sredstvo za distinkcijo, zamenjala omnivornost, ki ni nič manj snobovska. Warde in drugi na primer ugotavljajo, da omnivornost sicer spremlja tolerantnost in da pri izražanju kulturnih preferenc snobizem ni

prisoten, vendar pa zanimanje za velik nabor kulturnih dejavnosti ne glede na to deluje kot označevalec dobrega okusa. (Warde in drugi 2007, 158) Nasproti omnivornosti Peterson in Simkus (1992, 170) postavljata okus, značilen za skupine ljudi z nižjim družbenim statusom. Te skupine se ponavadi odločajo za eno samo zvrst glasbe, zato sta njihov okus označila za »univoren«.

Teza o omnivornosti je nekaj časa prežemala raziskave na področju glasbenega okusa, nato pa so nekateri avtorji (Warde in drugi 2007; Rimmer 2010; Bennett 2009; Sullivan in Katz-Gerro 2007 idr.) začeli opozarjati na njene pomanjkljivosti. Warde in drugi sicer ne zavračajo pojma omnivornosti, ampak kot eno glavnih pomanjkljivosti navajajo idejo o tem, da obstaja distinktiven kulturni tip, celostna tipična figura, ki jo dojemamo kot omnivorno. V raziskavi so ugotovili, da poleg tega tipa obstaja več drugih tipov z drugačnimi pomeni. Omnivornost namreč ni omejena samo na višji sloj, pač pa se pojavlja tudi v drugih slojih. (Warde in drugi 2007, 158-161) Rimmer pravi, da je z digitalizacijo glasbe postala vseprisotna:

»V bistvu je današnji status glasbe kot dobrine, katere močno povečana količina (in informacije in mnenja o njej) je relativno lahko dosegljiva in izmenljiva, za sabo prinesel bolj eksploratorne načine poslušanja glasbe in njene potrošnje za mnoge. /.../ Posamezniki se predajajo svoji naključno predvajani glasbeni zbirki...« (Rimmer 2011, 5)

Bennett in drugi pa po drugi strani poudarjajo vseprisotnost univornosti. Univorne okuse lahko na primer najdemo med tistimi na dnu družbenoekonomske ureditve (kot pravi že Peterson), univornost pa je značilna tudi za profesionalne glasbene okuse, ki so bolj prefinjeni in preferirajo le žanre s podobno estetsko vrednostjo. Med obema skupinama univorov obstajajo razlike, ki ne temeljijo na raznolikosti potrošnje. Ugotavljajo, da gre za znanje oziroma védenje o glasbi. Profesionalci imajo več znanja o klasični in popularni glasbi, ki ga pridobivajo skozi šolanje, izobraževanje, delovno okolje in ga razširjajo na prosti čas, kot pa pripadniki delavskega razreda. (Bennett in drugi 1999, 199-200) Omnivornosti torej ne smemo razumeti samo kot naklonjenost različnim glasbenim žanrom, ampak bolj kot *znanje* o njih.

Brown in O'Leary, ki se osredotočata predvsem na mlade in na njihovo glasbeno kulturo, sta v svojih študijah ugotovila, da med časom šolanja poznavanje glasbe deluje kot statusni simbol. (Brown in O'Leary v Mulder in drugi 2010, 69) Iz tega lahko sklepamo, da tudi mladi ustvarjajo svojo lastno statusno hierarhijo, v kateri pomembno vlogo igra znanje o glasbenih zvrsteh⁴.

4 Če vzamemo v ozir subkulture ali plemena, znanje dobi novo dimenzijo. Subkulture oziroma plemena so osnovana na določenem glasbenem okusu, s čimer znanje postane osrediščeno na eno oziroma nekaj glasbenih zvrsti. Sarah Thornton

Še ena od pomanjkljivosti omnivornosti, ki jo poudarjajo avtorji, je, da se nanaša zgolj na objekte same ali vsebino potrošnje – kaj ljudje poslušajo. Holt ugotavlja, da:

»S tem, ko so se kulturne hierarhije v moderni družbi porušile, je objektificirani kulturni kapital postal šibek mehanizem za izključevanje in ohranjanje razrednih mej. To ne pomeni, da razlike v kulturnem kapitalu nimajo več nobene klasifikatorne moči, pač pa pomeni, da objekti ne služijo več kot reprezentacija potrošnih praks« (Holt 1997, 103).

Že Bourdieu je poudaril (1979, 40), da ko kulturni objekti znotraj nekega polja akterjem ne ponujajo več distinkcije, postane izražanje kulturnega kapitala stvar potrošnje istih dobrin na načine, ki niso dostopni ljudem iz nižjih razredov. Vedno šibkejša hierarhija legitimnosti glasbenih objektov je omejila možnost izražanja statusa. Zato je postal pomemben sam način kulturne potrošnje. (Rimmer 2011, 8) Objektificirani kulturni kapital je bil nadomeščen z utelešenim kulturnim kapitalom in distinktivnimi potrošnimi praksami. (Holt 1997, 103)

Sullivan in Katz-Gerro (2007, 124) sta v svojo raziskavo vpeljala pojem »voracioznosti«⁵, ki sta jo definirala kot frekvenco udejstvovanja v kulturnih aktivnostih. Ta naj bi služila kot eden glavnih indikatorjev kulturnega kapitala. Ugotovila sta, da imajo ljudje z večjim kulturnim kapitalom manj prostega časa, a se vseeno udeležujejo mnogih aktivnostih izven doma. Nenasitni so namreč postali tudi potrošniki nižjih razredov, ki izbirajo z različnih kulturnih menijev. To pomeni, da je glavna vloga udejstvovanja v številnih dogodkih in aktivnostih ustvarjanje kulturne meje, označevanje statusa in izključevanje. (Sullivan in Katz-Gerro 2007, 131-133) Če se osredotočimo na glasbeno potrošnjo mladih, bi lahko rekli, da je pomemben tako njihov glasbeni izbor kot obiskovanje koncertov, igranje inštrumentov, petje, skratka udejstvovanje v glasbi.

Warde in drugi, ki poudarjajo »multirazredno« omnivornost, vidijo te dejavnosti kot specifično normo univerzitetno izobraženega srednjega razreda. Obširno udejstvovanje se namreč odvija brez kritičnega vrednotenja ali predanosti visoki kulturi. (Warde in drugi 2007, 160) Sama frekvenca

(1995) ugotavlja, da se pripadniki neke subkulture razlikujejo od drugih tako, da posedujejo določen 'subkulturni kapital'. Tega sestavljajo znanje in določeni artefakti, ki v neki subkulturi veljajo za okusne, moderne in sofisticirane.

5 Campbell (1987, 37) je modernega potrošnika označil za nenasitnega. Je v neskončnem iskanju zadovoljitve vedno novih potreb. Opisuje jih kot fenikse, ki se vedno znova rodijo iz pepela njihovih prednikov. V trenutku, ko je ena potreba zadovoljena, se za njo pojavi druga, ki jo je treba zadovoljiti. Postali so požrešni, ali kot pravita Sullivan in Katz-Gerro (2007), »voraciozni«.

obiskovanja glasbenih dogodkov potemtakem ni strategija, ki bi se je posluževali višji razredi, pač pa tisti posamezniki iz srednjega razreda, ki bi se želeli prikazati v luči višjega razreda. Ne glede na to ali gre za srednji ali višji razred, t.i. voracioznost služi kot ideal in kot strategija za ustvarjanje kulturne meje.

4.3 Odmik od razrednega determinizma

Ena veja teorij, predvsem tistih, ki se ukvarjajo s konceptom življenjskega stila, se je začela odmikati od strukturalistične tradicije študij okusa, ki ji pripada večina doslej omenjenih teorij. Razredni determinizem so zamenjale z aktivnim potrošnikom, ki izbira določene dobrine in se poslužuje določenih vzorcev potrošnje, ne glede na njegov razred in socialno ozadje. Kot povzame Bennett (1999, 607):

»Glavna razlika med konceptom življenjskega stila in strukturalističnimi interpretacijami družbenega življenja je, da prvi dojema posameznike kot aktivne potrošnike, katerih izbira odraža samokonstruirano idejo o identiteti, druge pa predpostavljajo, da so posamezniki zaklenjeni v določen način življenja, ki je omejen s pogoji razreda.«

Tudi teorije o neo-plemenih (Maffesoli 1996; Bennett 1999) in subkulturnih scenah (Velikonja 1999) poudarjajo svobodno izbiro. Subkulturne scene naj bi nastajale in se ohranjale ravno v pogojih popuščanja rigidnih razrednih, slojevskih, izobrazbenih in drugih kolektivnih pregrad. Namesto takšnih dejavnikov naj bi vladala precej večja prepustnost in fleksibilnost. »Kulturna identiteta ni več (zgolj) 'narojena', ampak predvsem pridobljena« (Velikonja 1999, 19). Še vedno se torej porajajo oblike kolektivne identitete, iz katerih je mogoče doseči individualno identiteto, ki pa ni določena z razredom, izobrazbo ali poklicem. (Brake 1984, 15)

Druga veja teorij pa je ustvarila nekakšen val pozicij, ki se obračajo stran od orotodoksne sociologije kulture (Hennion 2002; DeNora 2000). Zanimajo jih predvsem specifične lastnosti glasbe in kontekst poslušanja. Hennion trdi, da če izhajamo iz predpostavke, da jeokus aktivnost in ne družbeno determiniran kapital, s tem začnemo demonstrirati, kako direkten stik z glasbenimi deli potrebuje odmik od sebstva k objektu samemu. (Hennion 2002, 82) Z drugimi besedami, okus se oblikuje skozi direkten stik z objektom in ni določen z zunanjimi družbenimi silami. (Hennion v Prior 2011, 132) Podobno kot Hennion se tudi Tia DeNora (2000) zavzema za preobrat v študijah

glasbenega okusa. Namesto, da se osredotočajo na to, kaj glasba naredi, bi se morale posvetiti temu, kako jo posameznik dojema in kako jo interpretira v določenem kontekstu. (DeNora 2000, 20).

Oba avtorja naredita pomemben korak in usmerita študijo glasbenega okusa na glasbeno delo, ki je bilo prej zanemarjeno, ter občutke in misli, ki jih zbuja v poslušalcu, vendar pri tem pozabita na zgodovino posameznika, na njegovo socializacijo, s katero postane družbeno bitje, ki se giblje v različnih kontekstih in se srečuje z različnimi objekti. Ne odgovorita na vprašanje, kako se okus sploh oblikuje. S kritiko konvencionalnega kritičnega pristopa h glasbi sta prešla v drug ekstrem. Prior opozarja, da se z izogibanjem tradicionalnim idejam o ideologiji, moči in razlikovanju pojavlja tendenca k pretiravanju v alternativni in spregledanju tistega, kar je bilo prej pravilno zastavljeno. Lahko rečemo, da je v iskanju alternative Bourdieuju »postkritična analiza nadomestila eno obliko teoretičnega imperializma z drugo« (Prior 2011, 134).

4.4 Glasbeni habitus in obujanje Bourdieuja

Da bi presegel omejitve prej omenjenih vej teorij, je Rimmer (2011) v svojo teorijo vpeljal koncept glasbenega habitusa. V njej je obdržal Hennionove (2002) in DeNora (2000) ugotovitve glede pomembnosti konteksta, vendar je ponovno vpeljal pojem kulturnega kapitala, ki je utelešen v posameznikih. Določimo ga lahko tako, da proučujemo, kako posamezniki uporabljajo različne kulturne repertoarje oziroma kaj z njimi počnejo. Rimmerjev fokus se vrača k Bourdiejevemu (1984) habitusu - dispozicijam, utelešenim in izraženim skozi načine interakcije, naklonjenost in uporabo kulturnega kapitala. Pri tem pa poudarja, da je pomembno upoštevati:

»/.../ posameznikovo vrednotenje legitimnosti nekega objekta, način, na katerega s praksami gradi in ohranja kulturni kapital, in naravo njegove akumulacije. Da bi inkorporirali te informacije tako, da vključimo tudi trajno moč relativno homogenih/heterogenih kontekstov socializacije in praks, lahko prikličemo nazaj centralno komponento Bourdiejeve družbene teorije in specifično razširimo njen obseg v glasbeno smer v obliki koncepta glasbenega habitusa« (Rimmer 2011, 9).

Tako imenovani »glasbeni habitus« predstavlja nabor glasbenih dispozicij, ki jih posameznik pridobi v zgodnjih fazah življenja. Koncept omogoča, da proučujemo področje glasbe same in življenje družbeno lociranih posameznikov ter relacije med njima. Glasbeni habitus v prvi vrsti sestavljata razvrščanje in vrednotenje. Posamezniki vrednotijo, izbirajo in delujejo glede na

pridobljene in ponotranjene mentalne in fizične glasbene dispozicije. Poleg tega ga določajo pridobljene glasbene izkušnje. (Rimmer 2010, 259)

Posamezniki preko habitusa aplicirajo kvazi-objektiven zemljevid družbenega prostora in odnosov glede na interes⁶, ki ga imajo zanje. To ima dve implikaciji, ki sta pomembni za to razpravo. Prva je, da bodo tisti, ki zasedajo podobno mesto v družbi, bolj verjetno »dojemali, klasificirali in vrednotili družbene fenomene na podoben način« (Rimmer 2011, 9). Rimmer na primer v svoji raziskavi newcastleske mladinske subkulture, ki jo imenuje Byker, ugotavlja, da »bykerji« častijo eno zvrst glasbe, da prihajajo iz približno enakih družbenih okolij (ne pa vsi) in da glasbo približno enako dojemajo. Kot posebej pomemben faktor, celo bolj kot socialno ozadje, pa se kažejo vrstniki, sopripadniki subkulture. (Rimmer 2010, 277)

Druga implikacija pa se nanaša na Petersonovo in Kernovo omnivornost (1996). Čeprav posamezniki, ki zasedajo različna mesta v družbi, morda izražajo naklonjenost do istih objektov, ni nujno, da jih enako dojemajo. Kot primer tega Rimmer navaja alternativno oziroma gothic rock skupino Evanescence. Naklonjenost tej skupini se je pokazala tako pri dekletih iz višjega kot pri tistih iz nižjega razreda, le da so prve poudarjale bolj zvočno-estetske lastnosti, kot so kombinacija klavirja, violin, pevkinega značilnega glasu in rock kitar, druge pa so se osredotočale bolj na lirične in tematske dimenzije, kot sta izgubljena ljubezen in žalost. (Rimmer 2011, 14)

S tem se Rimmer približa Bennettovi (1999) ideji o znanju in poznavanju glasbe, kot glavni točki razlikovanja med posamezniki. Poleg tega pa vključuje idejo o voracioznosti oziroma načinu uporabe glasbe. (Sullivan in Katz-Gerro 2007) Glasbeni habitus dopušča, da so preference posameznikov včasih nepričakovane, vendar pa jih vseeno zamejuje z razumskimi pričakovanji. »V kvazi-nepredvidljivosti preferenc, katerih temelji (družbena estetika) so akterjem neznani, lahko skozi koncept glasbenega habitusa najdemo logično prakso, pa čeprav kompleksno« (Rimmer 2011, 10). Idejo glasbenega habitusa je tako potrebno vključiti v študijo glasbenega okusa mladih, saj predstavlja poskus procesiranja vprašanj glede »inkulturacije glasbeno usposobljenega telesa« (Prior 2011, 130) – telesa, kjer so specifične glasbene kompetence zakoreninjene skozi procese socializacije.

⁶ Interes se v tem primeru nanaša na Bourdieujevo definicijo (1984, 48): "Ta [interes] je njihovo celotno družbeno bitje, vse, kar definira njihovo lastno idejo o samih sebi."

5 METODOLOGIJA

Metoda, ki sem jo uporabila pri svoji raziskavi, je polstrukturirani intervju. Intervju je ena od elementarnih oblik zbiranja podatkov in vključuje spraševanje ljudi o neki temi in beleženje njihovih odgovorov. Spraševalec pri strukturiranem intervjuju postavlja vnaprej določena vprašanja različnim intervjuvancem in ugotavlja, kako so različni odgovori respondentov povezani z družbenimi karakteristikami, kot so starost, spol, etnična pripadnost, družbeni razred itd. (Marvasti 2004, 17-20) Ker pri takšnem intervjuju dobi raziskovalec precej skope odgovore, sem raje uporabila polstrukturirani intervju. Respondentom sem pustila več svobode pri odgovarjanju in izražanju svojega mnenja, in s tem dobila bolj poglobljen vpogled v mišljenje najstnikov in v njihovo doživljanje glasbe. Obenem sem dobila širšo predstavbo o tem, kakšno je družbeno okolje, v katerem živijo in kakšen je njihov kulturni kapital.

V intervjuju sem oblikovala vprašanja, ki se v prvem sklopu nanašajo na glasbeni okus najstnikov, torej na to, kateri žanri so jim všeč, kateri ne in zakaj ter kaj jim je pri glasbi najbolj pomembno. Odgovori na ta vprašanja bodo pokazali, kako intervjuvanci dojemajo glasbo, kako razmišljajo o njej in kako pomembna je v njihovem življenju. Drugi sklop obravnava družbena omrežja mladih, torej kaj poslušajo njihovi prijatelji, kako so njihovi odnosi zaznamovani z glasbo in kako so odvisni od nje. Tretji sklop preverja glasbene prakse oziroma njihovo »voraciznost« in aktivno informiranost; ali hodijo na koncerte, v klube, v glasbeno šolo ter ali spremljajo glasbene vsebine na televiziji, v revijah in na spletu. Temu sledita četrti in peti sklop, ki se osredotočata na njihovo glasbeno socializacijo oziroma glasbeni habitus in znanje o glasbi. Glasbeni habitus je določen predvsem s prisotnostjo glasbe med odraščanjem, znanje pa preverjam z naštevanjem izvajalcev, njihovim uvrščanjem v določen žanr in pa s poznavanjem splošnega dogajanja na glasbeni sceni. V šestem sklopu se vprašanja nanašajo na družbeno vlogo glasbe oziroma na to, kako dojemajo glasbo v povezavi z družbo. V sedmem sklopu so vprašanja posvečena njihovem kulturnemu kapitalu. Nanašajo se na njihovo izobrazbo, ambicije, znanje jezikov, branje časopisov in knjig, željo po odkrivanju sveta, udejstvovanje na koncertih, hobije in preživljanje prostega časa. Ta vprašanja so pomembna, saj predpostavljam, da različne kulturne izbire niso naključne, ampak se med sabo povezujejo, ker temeljijo na podobnih vrednotah in estetskih standardih. (Gans 1999, 92) Na koncu, v

osmem sklopu, pa so še vprašanja o njihovem družbenem razredu⁷, torej o izobrazbi staršev, njihovem poklicu in pa o žepnini oziroma denarni organizaciji doma.

V vzorec je bilo vključenih dvaindvajset dijakov slovenskih srednjih šol, starih od 16 do 20 let. Dijake sem si izbrala zato, ker se nahajajo v procesu oblikovanja svoje identitete, v tem času pa je zanje glasba izredno pomembna. Primerna populacija so tudi zato, ker predpostavljam, da je obiskovanje določene srednje šole večinoma že indikator razredne pripadnosti. Tako sem lažje oblikovala reprezentativen vzorec. Vsi dijaki so bili stari 16 let ali več zato, ker je za to obdobje značilna porast individualizacije in konsistentnosti glasbenega okusa. (Mulder in drugi 2010, 69-79) Poskušala sem ustvariti čim bolj raznolik vzorec, tako da sem vanj vključila 8 dijakov s poklicnih srednjih šol in 14 z gimnazij, od tega 9 fantov in 13 deklet. Vzorec sem gradila preko poznanstev. Večino respondentov sem našla v naši soseski (Fužine), saj tam bivajo ljudje iz povsem različnih družbenih razredov in etničnih skupin. Intervjuvala sem sorodnike svojih prijateljev, sosede, znance, vsakega od respondentov pa sem prosila, naj sabo pripelje še koga od svojih sošolcev. Vsi intervjuvanci so predstavljeni v prilogi C.

Intervjuji so potekali v obdobju med marcem in junijem 2012. Nekateri so potekali iz oči v oči, drugi pa so bili zaradi problematičnega usklajevanja urnikov ali odsotnosti nekaterih intervjuvancev opravljeni prek programa Skype. Intervjuje iz oči v oči sem izvedla pri dijakih doma, tako da so se počutili bolj sproščene, ali pa kar pred šolo. Pri tem sem poskrbela, da sošolci intervjuja niso poslušali, saj bi s tem lahko vplivali na intervjuvančeve odgovore. Zapise intervjujev sem shranila in jih analizirala. V analizi sem še posebej izpostavila tiste odgovore, ki so se mi zdeli zanimivi ali pa so v čem izstopali od ostalih.

7 Termin družbeni razred uporabljam v tehnične namene te študije. Opredeljujem ga kot ekonomsko dimenzijo, ki se nanaša na objektivno pozicijo mladih v splošni strukturi produkcijskih odnosov in na to, kakšno mesto zasedajo v odnosu do produkcije v družbi. T.i. družbeni razred torej dojemam kategorično, kot hierarhično kategorijo, ki temelji na karakteristikah družbene stratifikacije, kot so ekonomski kapital, izobrazba, status in moč. (Wyn in White 1997, 31) Razred sem tako določila s poklicem in izobrazbo staršev oziroma s količino prihodkov, ki jih ima družina. Respondente sem razdelila v nižji, srednji in višji razred. V nižji razred so vključeni tisti, katerih starši imajo končano osnovno ali poklicno šolo in opravljajo mehanične poklice v tovarnah, so obrtniki, delajo v administraciji ali so brezposelni. V višji razred so vključeni tisti, ki imajo univerzitetno izobrazbo in opravljajo intelektualne poklice. Ostali pa so v srednjem razredu.

6 PET TIPOV SLOVENSKE MLADINE

V analizi sem najprej podala pregled splošnih ugotovitev, potem pa sem analizirala specifična vprašanja. Po pregledu intervjujev sem ugotovila, da glasba spremlja intervjuvance na vsakem koraku. Poslušajo jo doma, na poti v šolo, v klubih, lokalih, s prijatelji in celo v šoli. Matija na primer pravi: *»Najraje poslušam na busu pa na treningih, kadar se učim, kadar se ne učim... Sploh ni časa, ko je ne bi poslušal.«* (glej prilogo C) Ugotovila sem tudi, da subkulture, o katerih govorijo mnoge sociološke teorije (Brake 1984; Gillis 1999; Kjeldgaard in Askegaard 2006 idr.), ne obstajajo več. Edini subkulturi, ki ju intervjuvanci prepoznavajo, sta metalska in balkanska. Okusi intervjuvanih mladih so eklektični; ponavadi ne izbirajo le glasbe znotraj enega žanra, kar samo po sebi izključuje možnost oblikovanja subkulture. Pravzaprav mnogim intervjuvancev žanri sploh niso več pomembni. Maja na primer pravi: *»Nikoli se ne vprašam, v katero skupino to spada. Če zasledim, da mi je slučajno od enega izvajalca več pesmi všeč, šele potem pogledam, kdo je to, zakaj je to, da bi pa slišala nekaj, pa to potem opredeljevala, pa ne.«* (glej prilogo C) Opredelitev na žanre je torej postala nesmiselna, po eni strani zato, ker se večini mladih v vzorcu žanri ne zdijo ključen dejavnik pri izbiri glasbe, po drugi pa zato, ker je žanre danes izredno težko določiti. Obstajajo številne podzvrsti, mešanice in kombinacije, in tako je praktično nemogoče vključiti v raziskavo vse žanre, ki obstajajo.

Na prvi pogled družbeni razred ne igra pomembne vloge pri glasbenem okusu. Mladi v vzorcu izbirajo glasbo z različnih 'menijev' ne glede na njihov družbeni razred in družinsko ozadje. So aktivni potrošniki, ki iz različnih razlogov poslušajo določeno glasbo. Nekateri poudarjajo, da mora ustrezati njihovem življenjskemu stilu in odražati zeleno identiteto. Mitja kot metaforo za to uporabi izraz *»glasbeno ogledalo«*. (glej prilogo C) Kot povzame Luka: *»Se mi zdi, da mi mladi s tem izražamo, kdo smo.«* (glej prilogo C) Drugi pa bolj poudarjajo njeno čustveno komponento. Marja o čustvenem vplivu glasbe pravi tako: *»Seveda vpliva. Večinoma tako, da intenzivira moje trenutno čustveno stanje, lahko pa vzbuja tudi čisto nova čustva in občutke.«* (glej prilogo C)

Z bolj poglobljenim proučevanjem intervjujev pa sem ugotovila, da se pojavljajo določeni vzorci odgovorov, ki temeljijo na glasbenem okusu. Intervjuvanci s podobnim glasbenim okusom ali s podobnim dojetjem glasbe so večinoma dajali podobne odgovore tudi na druga vprašanja. Razvidno je, da imajo podoben življenjski stil in da glasba v njihovem življenju igra podobno vlogo. Na podlagi glasbenega okusa in dojetja glasbe sem tako oblikovala tipologijo mladih in znotraj nje ugotavljala, če (in kako) na glasbeni okus in glasbeno potrošnjo vplivajo družbeni razred, izobrazbeni

kapital, etnična pripadnost in glasbeni habitus. Opredelila sem pet različnih tipov in jih poimenovala po njihovi glavni značilnosti (glej prilogo B).

Tabela 6.1: Opredelitev tipov

	poznavalci	balkanci	emotiki	alternativci	flegmatiki
glasbeni okus	omnivoren okus	univoren okus (jugo turbofolk)	omnivoren okus	univoren okus	nedoločen
razlog	harmonija, kombinacija glasbi (itd.), globlji pomen	narodna pripadnost, odraščanje s to glasbo	glasba je izraz njihove notranjosti	izvirnost in pristnost, nekomercialnost	ritem in melodija
stereotipi	glasbeni okus izraž identiteto, dober okus, inteligenco	pomembni pri žanrih, ki jih ne marajo	informacije o čustvenem stanju	glasbeni okus podaja informacije o posamezniku	si niso enotni
čustven vpliv	si niso enotni	močan	močan	močan	si niso enotni
družbena omrežja	ne temeljijo na glasbenem okusu	glasba je vezni člen	ne temeljijo na glasbenem okusu	ne temeljijo na glasbenem okusu	ne temeljijo na glasbenem okusu
udejstvovanje	pogosto	pogosto	raznoliko	raznoliko	redko
-pri klasični glasbi	pogosto	nikoli	raznoliko	občasno	nikoli
aktivna informiranost	visoka	visoka (za jugo turbofolk)	srednja	nizka	nizka
gl. habitus	glasbena družina	raznolik	raznolik	glasba prisotna	ni glasbena družina
gl. izobrazba	večinoma glasbeno izobraženi	raznolika	raznolika	večinoma glasbeno izobraženi	večinoma samo nekaj let
poznavanje glasbe	zelo dobro	samo jugoturbofolk	osnovno	samo žanri, ki so jim všeč	slabo
znanje kot status	daje določen status med ljudmi	ni pomembno	ni pomembno	ni pomembno	ni pomembno
šola	gimnazija	poklicna šola	raznolika	gimnazija	raznolika
študij	da	ne	da	da	da
uspeh v šoli	4-5	3 ali manj	3-5	3-5	3-4
splošna inform.	visoka	nizka	povprečna	nizka	nizka
družbeni razred	srednji in višji	nižji	raznolik	srednji in višji	nižji in srednji
slog	poznavalski, kritičen, strokoven	sproščen, nepoznavalski	poljuden, poznavanje osnov	kritičen, poznavanje osnov	sproščen, nepoznavalski
družinska narodnost	slovenska	srbska	raznolika	slovenska	slovenska

6.1 Poznavalci

Prvi tip so poznavalci (Drago, Luka, Matija, Tina), za katere je značilen izredno omnivoren glasbeni okus, a tudi kritično vrednotenje glasbe. Njihov slog je strokoven, poznajo glasbene izraze in dojemajo glasbo kot integralen del svojega življenja. Za naklonjenost določeni pesmi ali glasbenemu žanru navajajo elaborirane razloge, kot so na primer dobra harmonija, kombinacije vokala in melodije, zvok inštrumentov in pristnost. Drago na primer pravi: *»Eaglesi ali Queensi imajo daleč največ harmonij. /.../ Če pogledaš vse te Inne ali pa Rihanne... To so trije, štirje akordi, ki jih ponavljajo do onemoglosti. Res je narejeno na prvo žogo. /.../ Glasba mora biti polna. Ponavadi je cel spekter zapolnjen, od visokih do nizkih tonov, pevec mora dobro peti, ne da morajo šestindvajsetkrat posneti, da bo dobro, tako kot pri Avril Lavigne. Pa sovražim elektronske zadeve. Overeffecte.»* (glej prilogo C) Izjema je Matija, ki poleg zvočno-estetskih razlogov navaja še energijo glasbe, besedilo in ritem. Pravi: *»Energija glasbe. I wanna hear the beat that's gonna move my feet. /.../ Kitarske solaže. V kakšnemu rapu iščeš besedila, ki imajo kakšno sporočilo. V housu iščeš groove, ki je v njem.»* (glej prilogo C)

Na vprašanje o tem, katerih žanrov ne marajo, so odgovarjali zelo različno, vendar so navajali podobne razloge za zavračanje. V glasbi iščejo globlji pomen, umetniško vrednost in jih moti neizvirnost. Tina na primer pravi: *»Če česa res ne maram, so to te nemški šlagerji. Ta narodno zabavna, ki jo jaz toleriram, še vedno kaže neke zametke kreativnosti. Tam je pa ni. Tam je ujetost v lastni žanr in delanje zaradi tega, da je nekaj narejeno. Tisto je komercialni biznis v najslabšem pomenu besede.»* (glej prilogo C)

Vsi se strinjajo glede tega, da glasbeni okus veliko pove o človeku. Po njihovo naj bi pripomogel k izražanju identitete, dobrega okusa, osebnosti, inteligence in sposobnosti razmišljanja. Tina pravi: *»Saj se grdo sliši, ampak ljudje, ki poslušajo glasbo, ki ni najbolj konvencionalna, to pomeni, da imaš sposobnost procesiranja /.../, da očitno si razmišljujoče bitje, ki zelo verjetno razmišlja tudi o sebi.»* (glej prilogo C) Matija in Luka omenjata tudi pomembnost obleke, ki je mnogokrat indikator glasbenega okusa, in s tem podlaga za predsodke o subkulturah. Luka pravi: *»Včasih imaš predsodke, če je nekdo oblečen kot raper, poslušá rap, nasplošno se mi zdi, da če poslušáš samo en žanr, si zelo omejen.»* (glej prilogo C)

Poznavalci si niso enotni glede čustvenega dožemanja glasbe. Luka in Tina poudarjata vpliv, ki ga ima glasba na njuna čustva. Tina na primer pravi: *»Ko sem izredno slabe volje in depresivna, se*

izogibam določenim bandom, zato ker znajo malo preveč poglobiti občutje, ki ga že imam.» (glej prilogo C) Matija pa pravi, da glasba vpliva nanj bolj z vidika stila. Želi biti tak kot njegovi galsbeni idoli. Drago pa povsem zanika njen vpliv na čustva. Zdi se, da v glasbi uživa bolj tehnično in da občuduje spretnost glasbenikov.

Družbena omrežja poznavalcev so zelo raznolika. Njihovi prijatelji poslušajo raznovrstno glasbo, tudi tisto, do katere imajo sami predsodke. To pomeni, da njihovi odnosi ne temeljijo na glasbenem okusu. Matija na primer kot žanr, ki ga ne mara, navaja jugo turbofolk. Glede svojih najbližjih prijateljev pa pravi: *»Je veliko rockerjev, ki imajo svoje bende. /.../ Potem imam pa še ene ekstremiste, ki so totalna čefurjada.»* (glej prilogo C)

Značilnost poznavalcev je tudi tako imenovano filtriranje glasbe. Poznajo zelo raznoliko glasbo in so seznanjeni z novostmi, s čimer delujejo kot viri informacij za svoje prijatelje. Matija na primer pravi: *»Veliko se ukvarjam z muziko. Predstavljam filter za moje prijatelje in prijateljice, ker zloadam vse, kar pride in prefiltriram to in dam naprej samo vse, kar je meni vseč oziroma kvalitetno.»* (glej prilogo C)

Poznavalci so tudi zelo »voraciozni« (Sullivan in Katz-Gerro 2007, 124) in pogosto hodijo na različne koncerte. Trije imajo radi festivale, različne koncerte popularne glasbe, prav tako pa ne zavračajo klasične glasbe. Tina pravi: *»Bila sem na Melvinsih v Cvetličarni, Guštiju v Ortotu, East rodeo v Šiški⁸ pa hodim na Metelkovo poslušat kakšne neznane bende. /.../ Klasike se ne branim načrtno, ampak nisem še pri tem žanru. /.../ Če na televiziji vidim nekaj, kar bi uvrstili med klasiko, ne bom premaknila, če mi bo vseč.»* (glej prilogo C) Drago pa nerad hodi na popularne koncerte, se pa pogosto udeležuje klasičnih.

Ne zahajajo vsi poznavalci v klube, tisti, ki pa radi hodijo tja, pri svoji izbiri klubov niso konsistentni. To izvira iz njihovega raznolikega glasbenega okusa. Luka na primer pravi: *»Če je čisto po moje, grem najraje v K4⁹ ali Ortobar. Če je pa večja družba in ne samo moji najožji prijatelji, potem pa gremo v diskača, kjer je bolj mešana glasba.«* (glej prilogo C)

8 Cvetličarna je klub, kjer se vrti zelo različna glasba, od house in jugo glasbe, pa do hip hop in rock koncertov. Ortobar je znan bolj kot rock klub, kjer so občasni rock in metal koncerti in večeri glasbe iz osemdesetih let. Kino Šiška pa je znan po koncertih bolj alternativnih glasbenih skupin, od rocka do funka. Šiška ima poseben status. Ljudje, ki zahajajo tja, naj bi imeli bolj sofisticiran in zahteven glasbeni okus.

9 K4 je znan kot bolj »underground« klub, kjer se odvijajo drum 'n' base večeri, hip hop koncerti, drag queen večeri itd. Velja za bolj alternativen klub.

Vsi pogosto spremljajo novice o glasbi na internetu, berejo glasbene revije in se aktivno informirajo o glasbi preko glasil, Facebooka in raznih portalov. Dobro se spoznajo na različne žanre, tudi na tiste, ki jih ne poslušajo. Znanje o glasbi jim po njihovem mnenju daje določen status med prijatelji in sošolci. Tina pravi: *»Če ne drugega, dobiš status med tistimi, ki so ljubitelji te glasbe. Odvisno, kaj hočeš doseči pri vseh teh skupinicah, ki so. /.../ Če ne drugega, ti izpadeš bolj odprt.«* (glej prilogo C) Drago pa bolj poudarja to, da je pomembno, kako izobražen si o glasbi glede na ljudi okrog sebe: *» Če si ti med sebi enako izobraženimi ali pa manj izobraženimi, potem ni toliko. Če bi bili pa oni bolj izobraženi in bi se med sabo pogovarjali, bi se takoj videlo, da nisi tako izobražen na tem področju.«* (glej prilogo C)

Vsi pripisujejo glasbi pomembno vlogo v življenju ljudi in družbe na splošno. Verjamejo, da lahko glasbeniki vplivajo na razmišljanje ljudi in da predstavljajo začetnike družbenih sprememb, vendar razmišljajo o tem precej kritično. Luka na primer pravi: *»Zdi se mi v redu, samo mislim, da morajo imeti za sabo ljudi, ki vejo, kaj delajo. Mogoče v šestdesetih, ko so bili hipiji, je bila glasba dovolj, ampak zdaj pa ni več.«* (glej prilogo C) Tina takole kritično oceni koncert LiveAid: *»Mislim, da je namen dober in je dobra ideja, ampak to je vedno daleč stran od nas. Mi nimamo z LiveAidom nič, razen, da potem celo zimo poslušamo Do they know it's christmas time. Mislim, da bi morali LiveAid narediti kot globalni event. S tem se tudi dvigne zavedanje o stvari. Se mi zdi, da je LiveAid bolj dogodek, kjer Bono paradira malo.«* (glej prilogo C)

Poznavalci posedujejo velik splošni kulturni kapital. Večinoma prihajajo iz dokaj glasbenih družin srednjega¹⁰ ali višjega razreda¹¹. Starši opravljajo bolj intelektualne poklice, kot so arhitekt, elektroinženir, projektant itd. Dva (Drago, Matija) prihajata iz glasbeno visoko izobražene družine, kjer se skoraj vsi člani ukvarjajo z glasbo. Drago na primer takole opiše svojo družino: *»Mami je glasbenica, ima srednjo glasbeno narejeno. Cela njena stran je zelo glasbena, vedno se je pelo na raznih rojstnih dnevih. Po očetovi strani je pa dedek igral kitaro tako kot jaz, tako da imam veliko njegovih not. /.../ Moja sestra igra klavir. Pa moja teta in sestrična tudi.«* (glej prilogo C) Druga dva (Tina, Luka) pa prihajata iz družine, kjer starši ljubiteljsko igrajo inštrumente ali pojejo v zboru. Glasba je bila tudi pri njiju ves čas prisotna. Trije od poznavalcev so vsaj nekaj časa hodili k zboru ali igrali inštrument. Eden od njih je glasbeno visoko izobraženi kitarist (Drago). Vsi hodijo na gimnazijo

10 Starši opravljajo poklice, kot so projektant, vzgojiteljica v vrtcu, in imajo višjo izobrazbo ali srednjo šolo.

11 Starši opravljajo bolj intelektualne poklice, kot so arhitekt, elektroinženir itd. in imajo univerzitetno izobrazbo.

in gredo naprej študirat. Govorijo dva tuja jezika ali več. Njihov povprečni šolski uspeh se giblje med pravdobrim in odličnim. Aktivno se informirajo, gledajo poročila, berejo časopise in knjige ter se zanimajo za dogodke v svetu, politiko in umetnost na splošno. Poznavalci tudi zelo radi potujejo. Doma jim starši dajejo redno žepnino, ki jo večinoma porabijo za svoje hobije, druženje s prijatelji ali obleke. Nimajo vsi poznavalci hobijev. Matija in Drago, ki prihajata iz višjega razreda, imata oba veliko obšolskih aktivnosti. Drago poleg kitare igra košarko, se ukvarja s tehniko in se uči jezike. Matija pa pleše hiphop, igra košarko in je urednik šolskega časopisa. Tina in Luka pa oba prihajata iz srednjega razreda in nimata toliko hobijev. Tinin hobi sta branje knjig in umetnostna zgodovina, Luka pa prosti čas najraje preživlja s prijatelji.

6.2 Balkanci

Drugi tip so člani balkanske subkulture (Asim, Jelena) oziroma »balkanci«, za katere je značilen dokaj univoren okus, ki je osredotočen na jugo turbofolk. Njihov slog je sproščen, ne uporabljajo strokovnih izrazov. Večinoma prihajajo iz Srbije in kot razlog za poslušanje te glasbe navajajo narodno pripadnost in odraščanje s to glasbo. Jelena na primer pravi: *»Več ali manj poslušam 'skos' narodno balkansko muziko, /.../ zato ker to poslušajo tudi moji starši in ne vem... Odrasla 'sam sa tim'.*« (glej prilogo C) Pri glasbi poleg melodije najbolj poudarjajo pomembnost besedila. Asim na primer pravi: *»Meni so teksti najbolj pomembni. Tako, da padeš v 'feeling'. Ko se žura, mi je všeč, da je dobro za žurat, alkohol pa to, ko je pa 'tuga' mi je pa všeč, da je bolj takšen 'tužen' komad.*« (glej prilogo C) Glasba jim torej služi kot regulator razpoloženja in čustev, Jelena pa poudarja tudi svojo čustveno vpletenost v glasbo: *»Zelo so ljubezenske. To, kar pesem govori, tako jaz isto čutim.*« (glej prilogo C)

Na vprašanje o tem, katerih žanrov ne marajo, so odgovarjali povsem enako. Iz njihovih odgovorov je razvidno zavračanje metala in rocka, ki temelji na tem, da imajo mladi, ki ju poslušajo, predsodke do balkanske subkulture. Na tem mestu se razkrije tekmovanje med dvema še obstoječima subkulturama, ki sta si med sabo zelo različni. Asim takole pojasni svoje zavračanje: *»Na živce mi grejo te neki rockerji pa to, to mi je 'kr neki'. Ko to vidim, kar živčen ratam. /.../ Ker so mi 'glupi', nekaj se 'folirajo' pa to, oni kul, smo globoki /.../. Tudi narodnjaki znajo biti globoki, oni samo ne razumejo te muzike.*« (glej prilogo C) Poleg tega pa zavračajo tudi klasično glasbo. Ne počutijo se del te kulture, kar nakažejo z odgovori, kot so *»ne, ni to zame«* (Asim) in *»ni to men' neki«* (Jelena). (glej

prilogo C) Asim ljudi, ki obiskujejo opero, dojema kot prevzetneže, ki se pretvarjajo, da so nekaj več kot drugi.¹²

Ugotovila sem tudi, da člani balkanske subkulture jugo turbofolk ločujejo od popularne glasbe. Balkansko glasbo vidijo kot kvalitetno, polno emocij in talentiranih glasbenikov, medtem ko vse drugo opisujejo kot slabo, zlagano in neizvirno. Jelena pravi: *»Veliko jih ima isto temo. Pa glasbeniki kopirajo od drugih in jemljejo njihove komade. In potem posnamejo na isto muziko, samo drug tekst dajo zraven.«* (glej prilogo C) Asim poudari, da ameriške glasbenike zanima samo dobiček, medtem kot so balkanski izvajalci *»pravi muzičarji«* (glej prilogo C).

Glasba predstavlja vezni člen pri družbenih omrežjih članov balkanske subkulture in predstavlja pomembno temo pogovora. Jelena pravi: *»Ja, mi se velikokrat pogovarjamo o glasbi, ker velikokrat to poslušamo. In te, ki poslušamo narodno, se zmeri skupi družimo.«* (glej prilogo C) Skupaj s prijatelji hodijo ven v klube, kot so Inbox, Exen, EN pub¹³ in drugi. V te klube hodijo predvsem zaradi balkanske glasbe.

Balkanci so tako kot poznavalci zelo *»voraciozni«* in pogosto hodijo na koncerte. Večinoma gre za koncerte zvezd jugo turbofolka ali pa nepoznane izvajalce jugo turbofolka, ki nastopajo v njihovih priljubljenih klubih. Vsak dan gledajo glasbene programe, kot je PinkTV, in redno spremljajo novice o izvajalcih jugo turbofolka na internetnih straneh. Jelena tudi redno bere revijo Grand¹⁴. Vsi ti mediji se posvečajo predvsem jugo turbofolku, tako da so balkanci dobri poznavalci tega žanra. Ne spoznajo pa se na ostale žanre, njihove glasbene izvajalce in glasbene trende v svetu. Znanje se jim ne zdi tako pomembno kot poznavalcem in jim med prijatelji ne prinaša nobenega posebnega statusa. Asim pravi: *»Ne, meni se zdi bolj pomembno, kaj ti poslušáš. O glasbi se pogovarjaš, on da tebi ta komad za poslušat, ti njemu drugega.«* (glej prilogo C)

Glasbe ne vidijo v vlogi družbenih sprememb in se jim ta tematika ne zdi pomembna. Asim pravi: *»Meni se zdi to v redu, a ne bi ravno poslušu komada o tem. Meni je glasba bolj za žur.«* (glej prilogo

12 Na tem mestu se kaže povzdigovanje klasične glasbe v visoko kulturo. Ljudje, ki naj bi bili potrošniki nizke kulture, jo avtomatično zavračajo in same sebe izločujejo iz skupine ljudi, ki naj bi bili *»nekaj več kot drugi«*. Svoj izbor življenjskega stila omejujejo na tisto, kar jim je dosegljivo in predstavijo svojo pozicijo kot namerno uporniško. (Terpstra 2006, 85)

13 Exen oziroma EN pub je popularen ljubljanski klub, znan predvsem po t.i. *»balkan partijih«*. V njem prirejajo koncerte zvezd jugo turbofolka in različne tematske večere. Inbox pa je znan po *»house partijih«*, kjer se vrtita house glasba in elektronika. Občasno prireja tudi koncerte zvezd jugo turbofolka.

14 Grand je revija, v kateri prevladujejo prispevki o jugo turbofolk zvezdah.

C) Njen vpliv dojemajo v okviru denarja, kot pravi Jelena: *»Men' se zdi to zelo dobro, ker oni že tako zaslužijo veliko denarja s temi koncerti. In se mi zdi 'fer', če oni potem pomagajo in dajo tistim, ki nimajo.«* (glej prilogo C)

Glasbeni habitus priseljencev je zelo raznolik. Jelena prihaja iz glasbene družine, kjer sta oba starša glasbenika. Odraščala je s sevdalinkami in se zdaj tudi sama ukvarja s srbskimi folklornimi plesi. Pri njej je vpliv družine na glasbeno potrošnjo precej izrazit. Asim pa prihaja iz neglasbene družine. Tudi sam se z glasbo ne ukvarja. Nobeden od priseljencev nima glasbene izobrazbe. Tudi na drugih področjih ne posedujejo veliko kulturnega kapitala. Obiskujejo poklicne šole in imajo v povprečju dober uspeh ali manj. Ne nameravajo nadaljevati študija. Načrtujejo, da bodo delali v obrteh, kot so avtodelavnice in frizerski saloni. Ne potujejo veliko, večinoma zaradi denarnih razlogov. Prihajajo iz nižjega razreda, nimajo redne žepnine, a od staršev dobivajo denar za sproti. Ne berejo radi knjig in časopisov, ne spremljajo poročil in se tudi drugače ne zanimajo za politiko, zadeve v svetu in za umetnost. Do politikov in medijev imajo kritičen pristop. Jelena jih zmerja s *»kriminalci«* (glej prilogo C), Asim pa jim očita zbujanje moralne panike glede ekoloških problemov: *»Ne vem, ne vidim, da je to nekaj problem. 'Folk' si je nekaj zmisлил in zdaj je panika, panika. Ko sem' zuni' nič ne vidim, nič bolj hudo ni, to, da te sonce opeče, mogoče.«* (glej prilogo C)

6.3 Emotiki

Tretji tip so emotiki (Tara, Katarina, Laura, Marja, Sara), za katere je značilen precej omnivoren glasbeni okus, ki temelji na čustvenem doživljanju glasbe in čustveni vpletenosti vanjo. Njihov slog je večinoma poljuden, poznajo osnovne glasbene izraze in dojemajo glasbo kot izraz svoje notranjosti. Marja pravi: *»Zato, ker se najdem v njej, lahko se zlijem z njo, je zvok, ki si ga z lahkoto predstavljam kot zvok svoje notranjosti.«* (glej prilogo C) Katarina pa razlog za svojo naklonjenost do pop glasbe vidi drugje. Pravi: *»Pop glasba je bila recimo to, s čimer sem odraščala.«* (glej prilogo C) Kot najpomembnejšo stvar v glasbi navajajo melodijo in besedilo, vendar pa kasneje v intervjuju razkrijejo, da besedilo niti ni tako pomembno. Glasbo čutijo, tudi če ne vedo, kaj izvajalci pojejo. Tara pravi: *»Ja, v bistvu, poistovetim se lahko s komadom, tudi če je besedilo v arabskem jeziku in ne razumem čisto vsega. Ampak ga čutim.«* (glej prilogo C) Izjema je Sara, kateri se zdi besedilo najbolj pomembno. Vsi intervjuvanci, ki sem jih uvrstila med emotike, so ženskega spola.

Na vprašanje o tem, katerih žanrov ne marajo, so odgovarjale različno, skupno pa imajo zavračanje narodno zabavne glasbe in razloge za zavračanje drugih žanrov, ki zopet temeljijo na njihovi čustveni vpletenosti v glasbo, kot so na primer *»mi je pregroba«* (Tara, glej prilogo C), *»je prazna in dolgočasna«* (Marja, glej prilogo C), *»nima pomena«* (Laura, glej prilogo C) in *»tuc tuc brez neke globine«* (Katarina, glej prilogo C).

Emotiki si niso povsem enotni glede vpliva, ki naj bi ga imela glasba na predstavo o sočloveku. Tri od njih (Tara, Sara in Katarina) poudarjajo, da glasba podaja informacije o čustvenem stanju posameznika, ne pa o njegovi identiteti. Tara na primer pravi: *»Ja, vedno poslušam glasbo, ki je usklajena z mojimi čustvi. Kadar sem žalostna, poslušam bolj melanholično glasbo in če moji doma slišijo, vejo, da je bolje, da me pustijo pri miru.«* (glej prilogo C) Drugi dve pa temu dodajata še informacije o osebnosti in identiteti: *»Glede na to, da poslušam glasbo, v kateri se najdem, glasbo, ki se uglaši z mojo dušo, to nekaj pove o meni. Predvsem lahko ljudem pove, da sem drugačna od njih ali pa sem jim podobna. Enako velja za to, kaj glasba meni pove o drugih. Nenazadnje pove veliko o tem, kako oziroma kje se ti ljudje zabavajo in s kakšnimi ljudmi se najverjetneje družijo.«* (Marja, glej prilogo C)

Družbena omrežja emotikov delno temeljijo na glasbenem okusu. Večina njihovih prijateljev sicer posluša podobno glasbo, ne pa vsi. Marja v svojem odgovoru povzame glasbeni okus prijateljev emotikov: *»Večina posluša metal, rock in razne derivate [enako kot ona]. Skoraj vsi pa precej poslušajo še vsaj en ali dva druga žanra. Nekateri pa imajo ekstremno širok glasbeni okus.«* (glej prilogo C)

Tudi udejstvovanje je pri emotikih zelo raznoliko. Ne zahajajo vsi v klube, tisti, ki pa, si izbirajo zelo različne klube. Tara na primer preferira popularne klube (KMŠ, Top¹⁵) ali klube z jugo turbofolkom, Marja pa ima raje klube z metalsko glasbo in koncerte metalskih izvajalcev. Sara ne hodi ven, Katarina se raje udeleži kakšnega koncerta, Laura pa preferira mirne večere v družbi prijateljev. Pri vseh štirih pa je udejstvovanje povezano z njihovim glasbenim okusom, kar še dodatno potrjuje njihovo čustveno vpletenost v glasbo¹⁶. Enako velja za klasično glasbo. Marja na primer rada posluša

15 KMŠ je klub, ki je znan po študentskih zabavah s prepoznavno komercialno glasbo. Večinoma mladi tja ne hodijo zaradi glasbe, ampak zaradi zabave same. Top pa velja za bolj sofisticiran klub, kamor zahaja t.i. ljubljanska smetana. Večinoma se tam vrti house glasba, občasno kakšen r&b ali reggaeton.

16 Kot bomo videli pozneje pri flegmatikih, njihova izbira klubov pogosto ni povezana z njihovim glasbenim okusom. Včasih si celo nasprotujeta, kar nakazuje na to, da jim glasba ni tako pomembna in da je ne dojemajo čustveno. Medtem

klasiko in se tudi pogosto udeležuje klasičnih koncertov, oper itd. Ostalim trem intervjuvankam pa klasična glasba ni preveč blizu in se tako v njej ne udeležujejo pogosto. Nobeden od emotikov pa nima do klasične glasbe negativnega odnosa.

Emotiki dokaj pogosto spremljajo novice o glasbi na internetu in delijo informacije s svojimi prijatelji. Dobro se spoznajo na tiste žanre in izvajalce, ki so jim všeč, ostalo pa se jim ne zdi pomembno. Njihovo znanje o glasbi na splošno je osnovno oziroma nizko, saj glasbo dojemajo bolj na čustveni in ne na analitični ravni. Tara na primer pravi: *»Jaz osebno se ne obremenjujem s tem, kakšen je spot pa kdo je izvajalec pa vse to točno.«* (glej prilogo C) Pravijo, da znanje o glasbi sploh ni pomembno in človeku ne prinaša nobenega statusa med prijatelji in sošolci. Bolj se jim zdi pomemben glasbeni okus sam: *»Se mi zdi, da ni toliko pomembno, kaj veš, kot to, kaj poslušáš. To je potem tisto, kar ljudi daje v skupinice.«* (Katarina, glej prilogo C)

Vseh pet ima pozitiven pogled na kvaliteto glasbe danes, a so tudi precej kritične do popularne glasbe kot dobičkonosne panoge. Marja takole komentira kvaliteto glasbe: *»Vsa glasba, v katero nek posameznik ali skupina ljudi vključi velik del sebe in ji preda svoje življenje, je na nek način kvalitetna. Določeno delo je nekomu všeč, drugemu pač ne. Veliko pa je, žal, izvajalcev, ki so izvajalci samo zato, da bi postali znani /.../ Na žalost pa ne premorejo ne talenta, ne znanja, niti domiselnosti za ustavarjanje in tako ostajajo le slaba kopija svojih želj.«* (glej prilogo C)

Vse pripisujejo glasbi pomembno vlogo v življenju ljudi in družbe na splošno. Verjamejo, da lahko glasbeniki in njihova glasba vplivajo na razmišljanje ljudi in da predstavljajo začetnike družbenih sprememb, vendar razmišljajo o tem precej kritično. Marja pri tem poudarja predvsem, da *»želja po posnemanju daje glasbenikom možnost manipuliranja«* (glej prilogo C), dobrega in slabega. Saro pa skrbi, da gre denar *»bolj njim v žep«* (glej prilogo C). Laura takole komentira prizadevanje glasbenikov za družbene spremembe: *»Verjetno res poskušajo, ker pesmi lahko vplivajo močno na človeka. Ko jo sliši, ga lahko zelo prevzame, čustveno, tudi se zave neke situacije in se odloči, da bo kaj spremenil, drugače ravnal.«* (glej prilogo C)

Kulturni kapital emotikov je dokaj raznolik. Tri od njih sta na poklicnih šolah, dve pa na gimnaziji, vendar bodo vse naredile enako maturo in šle naprej študirat. Imajo torej podobne ambicije. Njihov šolski uspeh se giblje med dobrim in odličnim. Prihajajo iz zelo različnih družinskih ozadij. Tri

ko emotiki za uživanje v klubu ali na koncertu potrebujejo glasbo po svojem okusu. Če v klubih ne vrtijo glasbe, ki jim ugaja, potem pač ne hodijo v klube.

prihajajo iz nižjega razreda (od tega imata dve korenine v Bosni), dve pa iz višjega (skladno s srednjimi šolami). Tudi njihova denarna ureditev je zelo različna. Dekleta iz nižjega razreda (Tara, Sara in Katarina) večinoma plačujejo same za svoje interese s pomočjo štipendije ali pa s študentskim delom, dekleti iz višjega razreda (Laura in Marja) pa večinoma dobivata denar od staršev. Prav tako se razlikujejo med sabo njihovi glasbeni habitusi. Dve od njih (Tara in Laura) prihajata iz glasbene družine. Imata tudi glasbeno izobrazbo, ki je druge tri nimajo. Tara takole opiše svoj glasbeni habitus: *»Ja, vedno smo peli pesmice, glasbila so bila zmeraj prisotna. Foter je igral klaviature pa kitaro, akustično in bas kitaro. V bistvu je igral v bendu, tako bolj rock sceno so imeli. Tako da sem tudi jaz dobila klaviaturo, ko sem bila stara pet let. Matka je pa veliko pela.«* (Tara, glej prilogo C)

Vse zelo rade berejo knjige in se zanimajo za umetnost (izjema je Sara, ki jo zanima samo glasba). Rade same ustvarjajo in imajo številne hobije. Zopet je izjema Sara, ki je tudi mlajša od drugih. Lahko, da se bo v prihodnosti to spremenilo. Njihova splošna informiranost o zadevah v svetu je povprečna. Občasno gledajo poročila ali preberejo časopis, a jih politika ne zanima prav posebno.

6.4 Alternativci

Četrty tip so alternativci (Mitja, Simona, Gea, Lucija, Maja), za katere je značilno predvsem zavračanje komercialne glasbe¹⁷. Njihovi glasbeni okusi so precej ozki in obsegajo dva do tri glasbene žanre. Vsem je skupna rock glasba. Njihov slog je izredno kritičen, poznajo osnovne glasbene izraze in dojemajo glasbo kot izraz svoje izvirnosti in pristnosti. Gea takole obrazloži svoj glasbeni okus: *»Ja, če človek posluša komercialo, verjetno veš, da je tako... No, jaz ponavadi prehitro sklepam, da je plehek. Verjetno hočem tudi drugim na nek način pokazati, da jaz pa nisem plehka.«* (glej prilogo C) Poleg plehkosti komercialni glasbi očitajo, da je *»narejena brez globljega umetniškega načina«* (Mitja, glej prilogo C), da je *»preveč seksistična in šovinistična«* (Gea, glej prilogo C), da jo *»slišiš desetkrat na dan«* (Simona, glej prilogo C) in da bi jo lahko *»napisal v pol minute«* (Lucija, glej prilogo C). Kot razlog za naklonjenost določeni pesmi ali žanru poleg nekomercialnosti navajajo tudi čustveno vpletenost, v čemer so si podobni z emotiki, in kvaliteto, kar je značilno za poznavalce. Simona pa poudarja predvsem vpliv svojih prijateljev: *»Najprej je to, da veliko mojih prijateljev*

17 Ko govorijo o komercialni glasbi, govorijo predvsem o žanrih, kot so pop, house, komercialni rap in ostali žanri, ki se pogosto vrtijo na radiu in televiziji.

poslušaj to. /.../ Če poslušamo isto glasbo, gremo lahko skupaj na koncert in se še tako družimo in se še bolj razumemo, ker imamo eno stvar, prek katere se povežemo.» (glej prilogo C)

Vsi se strinjajo glede tega, da glasbeni okus veliko pove o človeku. Mitja in Gea menita, da glasbeni okus razkriva informacije o osebnosti: *»S tem, kaj poslušaj, po mojem namenoma ali ne pač pokažeš svojo osebnost. Glasbeno ogledalo.» (Mitja, glej prilogo C)* Simona pa se bolj osredotoča na informacije o počutju. Poleg tega poudarja tudi pomembnost stila oblačenja pri tem, kako jo dojemajo drugi: *»Poslušam tudi punk, ne? Če sem slabe volje, pač obujem bulerje, ker to paše, če poslušaj punk, in te potem vsi pustijo pri miru. Sem čisto v črno oblečena in me tudi na avtobusu nobeden ne ogovarja. To je super in se opazi razlika. Tako da je res odvisno od počutja.» (glej prilogo C)* Lucija dodaja še, da imajo tisti, ki poslušajo isto glasbo tudi *»kakšne bolj skupne interese pa mogoče isto mišljenje« (glej prilogo C).*

Prijatelji alternativcev poslušajo zelo različno glasbo. Kljub temu da so iz njihovih odgovorov razvidni predsodki do komercialnih zvrsti, imajo prijatelje, ki radi poslušajo prav to, kar nakazuje, da njihovi odnosi ne temeljijo na glasbenem okusu (izjema je Simona). Mitja takole odgovori na vprašanje o tem, kaj poslušajo njegovi prijatelji: *»To, kar ne maram. Več ali manj tiste, ki sem prej rekel. Bolj malo je metalcev.» (glej prilogo C)*

Tudi udejstvovanje je pri alternativcih raznoliko. Trije (Mitja, Maja in Gea) ne hodijo veliko ven in ne zahajajo v klube. Maja pravi: *»Glasba je dejansko eden od dejavnikov, zakaj jaz nikoli ne grem žurat. Ker mi res ne sede.» (glej prilogo C)* Maja zato preferira dobre koncerte. Simona in Lucija pa veliko hodita v klube s prijatelji, največ na Metelkovo, kjer so ponavadi koncerti. Nihče od alternativcev ne zavrača klasične glasbe in gredo občasno v opero ali na kakšen klasičen koncert. Ne kažejo večjega zanimanja za glasbo in ne spremljajo redno glasbenih medijev. Večinoma sledijo svojim najljubšim izvajalcem na Facebooku ali pa dobivajo informacije od prijateljev. Posledično je njihovo poznavanje popularne glasbe na splošno slabo, dobro pa je pri tistih žanrih, ki so jim všeč. Znanje se jim ne zdi tako pomembno kot poznavalcem in jim med prijatelji ne prinaša nobenega posebnega statusa. Tako kot priseljenci in emotiki bolj poudarjajo pomembnost samega glasbenega okusa: *»Koliko veš, ne. Bolj to, kakšno glasbo poslušaj.» (Simona, glej prilogo C)*

Do vpliva glasbe na družbo in razmere v družbi imajo alternativci kritičen pristop. Sicer priznavajo njen vpliv na posameznika, a so skeptični glede njene moči v celotni družbi. Gea na primer takole komentira prizadevanje glasbenikov, da bi izboljšali razmere v svetu: *»Ne vem, koliko je to učinkovito. Saj se ljudi dotakne ena pesem, ampak potem izključijo računalnik in ni nekega efekta.»*

(glej prilogo C) Simona in Mitja pa bolj poudarita kvaliteto glasbe. Mitja na primer pravi: *»Zdi se mi dobro. Samo bi mogla biti tudi muzika tako dobra, da bi imela več vpliva na ljudi.«* (glej prilogo C) Vsi razen Sabine se strinjajo, da je kvaliteta glasbe danes slaba. Lucija pravi: *»Meni se ne zdi ravno kvalitetna, ker se preveč cilja samo na to, da bodo dosegli čim večjo poslušanost pa čim večjo publiko. Vse je skomercializirano in ni več pomembna kvaliteta. Potem tudi pomembno je, kako zgledaš in kakšen show narediš, recimo Lady Gaga. Ostali izvajalci, ki so pa bolj resni in jim ne gre tolk' za show pa ful težko uspejo. To se mi ne zdi v redu.«* (glej prilogo C) Simona pa pravi, da je kvaliteta boljša kot včasih, ker je več izbire.

Kulturni kapital alternativcev je dokaj visok. Vsi hodijo na gimnazijo in gredo naprej študirat. Govorijo en tuj jezik ali več. Njihov povprečni šolski uspeh se giblje med dobrim in odličnim. Prihajajo iz družin srednjega¹⁸ ali višjega razreda¹⁹, dobivajo žepnino in štipendijo, ki jo večinoma porabijo za svoje interese. Nimajo vsi alternativci hobijev, predvsem zato ker pravijo, da nimajo veliko prostega časa. Izjemi sta Mitja, ki pravi, da ga ima dovolj in da takrat najraje igra računalniške igre, in Maja, ki se rada ukvarja z živalmi. Gea, Lucija in Simona pa se vse rade družijo s prijatelji ali pa pogledajo kakšen film. Vsi alternativci razen Lučke imajo glasbeno izobrazbo, Gea, Maja in Lucija prihajajo iz glasbene družine. Pri vseh pa je bila glasba ves čas prisotna, ko so odraščali. Vsi alternativci radi berejo, če imajo čas. Nekateri so bolj informirani o zadevah v svetu, drugi pa manj. Ne zanimajo se posebej za politiko, umetnost pa imajo večinoma radi (izjema je Mitja). Glede potovanja so si zelo različni, a imajo vsi na nek način željo, da bi šli v tujino.

6.5 Flegmatiki

Peti tip so glasbeni flegmatiki (Miha, Karmen, Erik, Sandra, Andrej, Gregor), za katere je značilno, da glasba ne predstavlja pomembnega dejavnika v njihovem življenju. Gregor takole odgovori na vprašanje, kje in kdaj posluša glasbo: *»Pri meni je tako, da glasbo največkrat poslušam, ko jo slišim. Vem, da se čudno sliši, ampak glasbo redkokdaj poslušam z namenom, da bi jo poslušal, ampak jo slišim ob različnih priložnostih, na radiu, ko grem s prijatelji ven, in tako.«* (glej prilogo C)

18 Starši opravljajo poklice, kot so strojevodja, vzgojiteljica, ekonomski tehnik itd. in imajo večinoma srednjo ali višjo šolo.

19 Starši opravljajo poklice, kot so profesor na univerzi, socialna delavka, arhitekt itd.

Večinoma jo dojemajo kot ozadje ali spremljavo k delu: *»Daje prijeten ambient, uživam v melodiji. Tak prijeten takt za delo.«* (Andrej, glej prilogo C) Njihovi glasbeni okusi niso strogo določeni in lahko zajemajo več različnih žanrov ali pa so povsem univorni. Skupna komponenta njihovih okusov je POP. Izjemi sta le Andrej, ki posluša metal in rock, in Miha, ki posluša rock in glasbo iz računalniških igrice.

Za naklonjenost določeni pesmi ali glasbenemu žanru največkrat navajajo dober ali značilen ritem. Karmen na primer pravi, da so ji R&B, POP in house všeč *»zaradi dobrih ritmov. Ker se da na to muziko dobro plesat.«* (glej prilogo C) Andrej pravi, da mu je metal všeč zaradi melodije, za Miha in Gregor pa je pomembna bolj čustvena dimenzija. Miha pravi: *»Poslušam jo zaradi takega počutja, kot ga imam takrat.«* (glej prilogo C)

Na vprašanje o tem, katerih žanrov ne marajo, so odgovarjali zelo različno. Za svoje zavračanje navajajo razloge, kot so *»preveč je vreščanja«* (Miha, glej prilogo C), *»nima ne repa ne glave«* (Sandra, glej prilogo C), *»nabija pol ure isto«* (Erik, glej prilogo C) in podobno. Njihovi razlogi so bolj osebni in manj argumentirani, kot na primer tisti od poznavalcev.

Večina flegmatikov meni, da glasbeni okus ne vpliva na predstavo o sočloveku. Andrej na primer pravi: *»Kaj pa vem. Se mi ne zdi to toliko pomembno.«* (glej prilogo C) Miha priznava, da glasbeni okus nakazuje na počutje človeka: *»Takšna glasba, kakor je, se tudi vidi, kako se počutim takrat.«* (glej prilogo C) Sandra in Gregor pa presojata ljudi na podlagi glasbe, ki jo poslušajo. Glasbeni okus, kot pravi Sandra, *»pove, da se poistovetijo s to glasbo, da razmišljajo enako kot tisti, ki to pojejo.«* (glej prilogo C)

Flegmatiki si niso enotni glede vpliva, ki ga ima glasba na čustva. Nekateri (Sandra, Andrej) povsem zanikajo njen vpliv: *»Mogoče samo slišiš v besedilu kaj takega, kar ti nekaj pomeni, ampak da bi se pa prav spreminjal zaradi nje, pa ne.«* (Sandra, glej prilogo C) Ostali (Karmen, Miha, Erik, Gregor) pa poudarjajo njeno vlogo pri njihovem razpoloženju. Karmen na primer pravi: *»Če žalostno glasbo poslušáš, potem si pač bolj žalosten. Ampak jaz imam rajši takšno, ki ti nabije energijo.«* (glej prilogo C)

Družbena omrežja flegmatikov so zelo raznolika. Nekateri prijatelji poslušajo zelo različno glasbo, drugi podobno, nekateri flegmatiki pa niti ne vedo, kaj njihovi prijatelji poslušajo. To nakazuje, da igra glasba v njihovih odnosih precej majhno vlogo, če sploh kakšno. Sandra pravi, da glasba ni vezni člen v njenih odnosih: *»Z eno prijateljico bolj o dojetanju glasbe govoriva, to kaj se poslušá, to pa ne.«* (glej prilogo C)

Flegmatiki nikoli ne hodijo na glasbene koncerte, lahko rečem, da niso »voraciozni«. Izjema je Andrej, ki pogosto obiskuje festivale, kot je Metalcamp. Trije od nenavdušencev (Miha, Gregor in Sandra) ne hodijo radi ven z izjemo občasne pijače, dva (Karmen in Erik) pa rada hodita v KMSŠ, Erik tudi na veselice. Nihče od flegmatikov ni ljubitelj klasične glasbe (Gregor sicer omeni, da včasih posluša *»tudi kako klasiko«* (glej prilogo C), a ne pokaže večjega zanimanja) in ne hodi na klasične koncerte, opere ipd.

Na splošno se ne zanimajo za glasbo in ne spremljajo redno glasbenih medijev. Gre bolj za naključne informacije, ki jih dobijo, medtem ko gledajo kaj drugega. Miha na primer pravi: *»Če gledam na youtube kakšne filmčke, običajno nekateri dajo še glasbo zraven. Če mi je všeč, pogledam, kako se imenuje skupina in naslov komada in si zapišem. Tisto potem še kdaj poslušam.«* (glej prilogo C) Posledično je njihovo poznavanje popularne glasbe slabo, tudi pri tistih žanrih, ki so jim všeč. Izjema je Andrej, ki se spozna na metal. Znanje se jim sploh ne zdi pomembno in jim med prijatelji ne prinaša nobenega posebnega statusa. Miha pravi: *»Vsak ima svoj okus. Nekateri imamo mešan okus, ostali pa poznajo glasbo, so tudi oboževalci, ampak nismo nikdar tako, da bi se pogovarjali o tem. Ni tema.«* (glej prilogo C)

Glasbe flegmatiki večinoma ne vidijo v vlogi družbenih sprememb in se jim ta tematika ne zdi pomembna. Izjema sta Andrej in Karmen. Andrej kritično pristopa k tematiki, a se vanjo ne vpleta: *»Preprosto uporabljajo svoj vpliv na ljudi za propagando idej. Če komu to ni všeč, naj propagando ignorira. Tako kot jaz.«* (glej prilogo C) Karmen pa priznava vpliv glasbe in podpira prizadevanja glasbenikov, ki želijo spremeniti družbo: *»Se mi zdi, da je to super in da bi moralo več ljudi delati na tem.«* (glej prilogo C) Flegmatiki se strinjajo, da se kvaliteta glasbe danes spreminja od izvajalca do izvajalca. Ne uporabljajo tako kritičnega pristopa kot na primer poznavalci ali alternativci.

Kulturni kapital flegmatikov se razlikuje od enega do drugega. Trije hodijo na poklicno šolo (Karmen, Miha, Erik), trije pa na gimnazijo (Sandra, Andrej, Gregor). Vsi razen enega imajo namen študirati naprej. Govorijo en tuj jezik ali več. Njihov šolski uspeh je v povprečju dober ali pravdober, le Erik ima odličnega. Prihajajo iz družin nižjega razreda, z izjemo Miha in Gregor, ki prihajata iz srednjega. Večinoma ne dobivajo redne žepnine (z izjemo Aleksandre in Gregor), ampak dobivajo denar za sproti. Trije (Karmen, Sandra, Erik) nimajo nobenega hobija, Miha in Andrej igrata računalniške igrice, Gregor pa ima številne hobije. Pravi: *»Imam cel kup hobijev. Od čebelarstva, radioamaterstva, elektronike, filozofiranja, konstruktorstva, pa še marsikaj bi se našlo. Včasih kar malo zmanjka časa za vse.«* (glej prilogo C) Ostali prosti čas največkrat preživljajo s prijatelji. Štirje

od flegmatikov so se glasbeno izobraževali, od tega Karmen in Gregor eno leto, Andrej dve leti in Sandra štiri leta. Samo Gregor prihaja iz glasbene družine. Pri ostalih je bila sicer prisotna, ko so odraščali, a se je večina sploh ne spomni. Flegmatiki neradi berejo (izjema sta Sandra in Miha). Redko gledajo poročila ali spremljajo novice na internetu. Politika, ekologija in umetnost jih ne zanimajo. Potovanja niso njihova strast in tudi ne nameravajo študirati v tujini.

7 SKLEPI

V raziskavi sem se ukvarjala z glasbenim okusom in glasbeno potrošnjo mladih ter vlogo, ki jo pri njunem oblikovanju igra socialno okolje. S pomočjo intervjujev z mladimi sem preverjala, 1) ali je glasbeni okus zanje sredstvo kulturnih distinkcij, na katerem temeljijo socialne mreže, 2) ali lahko govorimo o omnivornih oziroma univornih kulturnih vzorcih v povezavi z razredno pripadnostjo, 3) ali lahko govorimo o poznavanju glasbe, kot pomembnemu indikatorju pripadnosti določenemu razredu, 4) kako na glasbeni okus in dožemanje glasbe vpliva etnična pripadnost, 5) kako na glasbeni okus in dožemanje glasbe vpliva izobrazbeni kapital in 6) kako na glasbeni okus in dožemanje glasbe vplivajo glasbeni habitus oziroma glasbene dispozicije, ki jih mladostnik dobi s socializacijo.

Analiza rezultatov je pokazala, da glasba predstavlja pomemben del življenja mladih. Praktično ni trenutka, ko je ne bi poslušali. Mladi, ki so sodelovali v raziskavi, navajajo številne razloge za poslušanje glasbe, ki pa jih lahko vse skrčimo v dva dejavnika. Prvi je izražanje identitete, nekakšne socialne pripadnosti, kar so v svojih teorijah poudarjali že Richards (1998), Rentfrow in Gosling (2003) in Frith (1986). Glasba govori o tem, kdo so, kakšne so njihove vrednote, kako razmišljajo in kakšen je njihov življenjski stil. Izbirajo jo tako, da ustreza njihovem življenjskemu stilu in odraža želeno identiteto. Ne sovpada pa njihov glasbeni okus nujno z glasbenim okusom njihovih prijateljev. Socialne mreže torej ne temeljijo na glasbenem okusu.

Drugi dejavnik pa je uravnavanje njihovega razpoloženja, kar poudarja že DeNora (2000). Uporabljajo jo za spreminjanje nivoja energije, sproščanje, sočustvovanje in izražanje agresije. Po drugi strani pa, kot ugotavljata tudi Saarikallio in Erkkilä (2007, 94), radi poslušajo glasbo, ki v nekem trenutku sovpada z njihovim razpoloženjem. S tem se poglobijo v svoja čustva, včasih jim celo pomaga razjasniti misli in občutke. Obenem z določeno glasbo sporočajo drugim, kako se v tistem trenutku počutijo. Uporabljajo jo kot znak, s katerim opredeljujejo in izražajo čustva. »S tega gledišča«, pravi Frith (1986, 214), »je mladinska kultura brezrazredna«.

Na prvi pogled se zdijo glasbene prakse mladih povsem naključne in nepredvidljive. Ob bolj podrobni analizi 'individualnih portretov' (Lahire 2004) pa se razkrijejo vzorci podobnosti med določenimi intervjuvanci. Na podlagi teh vzorcev sem oblikovala glasbeno tipologijo intervjuvancev. Opredelila sem pet različnih tipov: poznavalce, balkance, emotike, alternativce in flegmatike. Skozi tipologijo sem nato preverjala, kako stopnja omnivornosti okusa in znanje o glasbi variirata z

družbenim razredom, in kako na glasbeni okus in dojemanje glasbe vplivajo izobrazbeni kapital, etnična pripadnost in glasbeni habitus.

Na osnovi intervjujev teze o omnivornosti glasbenih okusov Petersona in Kerna (1992) ne morem aplicirati na mlade. Razpon naklonjenosti raznovrstnim žanrom sicer v povprečju raste z razredom, vendar preveč intervjuvancev od tega odstopa. Omnivornost se namreč pogosto pojavlja v nižjih razredih, kar so potrdili že Warde in drugi (2007, 158-161), univornost pa je prisotna tudi v višjih razredih, na kar so opozorili Bennett in drugi (1999). Sam razpon okusa torej ni znak razredne pripadnosti. Obstajajo razlike, ki ne temeljijo na raznolikosti potrošnje.

Bennett in drugi pravijo, da je ključno znanje oziroma védenje o glasbi, ki ga višji razredi pridobivajo skozi šolanje, izobraževanje in ga razširjajo na prosti čas. (Bennett 1999, 199-200) Vendar tudi te teorije moje ugotovitve ne potrjujejo v celoti. Mladi iz različnih razredov se različno spoznajo na glasbo in njene izvajalce. Sicer se je pokazalo, da nihče iz nižjega razreda ni glasbeni poznavalec, kar teorijo o znanju delno potrjuje, vendar se tudi večina mladih iz višjih razredov ne spozna na glasbo. Iz tega lahko sklepam, da je višji razred pogoj za znanje o glasbi, ni pa njegovo zagotovilo. Zagotavlja kognitivne sposobnosti, ki omogočajo določen način dojemanja glasbe (Bourdieu 1984/1990), ni pa nujno, da jih mladi potem uporabijo.

Z razredom je bolj očitno povezan izobrazbeni kapital (Bourdieu 1984/1990). Intervjuvanci iz višjih razredov so gimnazijci, vsi razen enega obiskujejo najboljše oziroma elitne, kot jim pravijo, ljubljanske gimnazije²⁰ (Bežigrad, Poljane, Vič). Tudi mladi iz srednjega razreda obiskujejo gimnazije, vendar niso tako strogo skoncentrirani na elitne kot mladi iz višjega razreda. Mladi iz nižjega razreda pa obiskujejo poklicne srednje šole. Zanimivo je, da sta pri tem izjemi dva dijaka, ki obiskujeta elitni gimnaziji. Družba je v tem primeru pretočna navzgor, ne pa navzdol. Njena značilnost je, da mladi stremijo k temu, da bi dosegli vsaj status svojih staršev. Zanimivo je tudi, da imajo vsi intervjuvanci razen treh namen nadaljevati študij. Priča smo torej inflaciji izobrazbe, kar pa ne pomeni, da razlik, kar se tiče izobrazbe, med razredi ni več. Raziskava je pokazala, da je odnos med družbenim razredom in šolskim uspehom premo sorazmeren. S tem ko raste družbeni razred, raste tudi povprečen šolski uspeh intervjuvancev. Bourdieu to imenuje družinski prenos kulturnega kapitala, najbolj prikrito in družbeno najbolj determinatno izobrazbeno investicijo. Zmožnost in talent sta v bistvu produkt časa in kulturnega kapitala. Pravi, da habitus in kapital, ki iz njega izhaja, zagotavljata kulturna in kognitivna

20 Status elitnih gimnazij uživajo, ker so znane po visokih rezultatih učencev na maturi in visokih omejitvah za vpis.

sredstva za šolski uspeh oziroma neuspeh. (Bourdieu v Bennett 1999, 11) Izobraževalni sistem tako prispeva k reproduciranju socialne strukture, s tem da prikrito odobrava dedno prenašanje kulturnega kapitala.

Izobrazbeni kapital sodeč po rezultatih ni dejavnik oblikovanja samega glasbenega okusa, vpliva pa na način dojetja glasbe. Intervjuvanci z gimnazij in poklicnih šol izražajo naklonjenost podobnim žanrom, vendar to počnejo na drugačen način, kar je ugotovil že Rimmer (2011). Sklepamo lahko, da so razlog razlike v kognitivnih procesih. Intervjuvanci, ki hodijo na gimnazijo, večinoma pripadajo tipoma poznavalci in alternativci, za katere je značilno bolj profesionalno obravnavanje glasbe in kritičen pristop k njej. V glasbi iščejo globlji pomen, umetniško vrednost in izvirnost. Dojemajo jo kot sredstvo za izražanje identitete, dobrega okusa, osebnosti, inteligence in sposobnosti razmišljanja. Mladi, ki hodijo na poklicno srednjo šolo, so večinoma balkanci in flegmatiki. Zanje je značilno bolj razpoložensko dojetje glasbe ali pa jim služi le kot ozadje in do nje nimajo posebnega odnosa. Z izobrazbenim kapitalom ljudje pridobijo sposobnosti določenega načina procesiranja informacij, ki ga lahko prenašajo tudi na nelegitima področja kulture, kot je popularna glasba. Tej sposobnosti Bourdieu pravi prenosljiva estetska dispozicija: »Umetnost, kot na primer post-impresionistična slika, je produkt umetniške intence, ki podaja absolutni primat formi nad funkcijo, načinu reprezentacije nad reprezentiranim objektom, in zahteva popolno estetsko dispozicijo« (Bourdieu 1984/1990, 174). Mladi torej spremljajo iste glasbene vsebine, a je njihov kognitivni način spremljanja drugačen. Kot izjemo moram izpostaviti emotike, ki se pojavljajo tako med gimnazijci kot med dijaki poklicnih šol. Glavni dejavnik njihovega doživljanja glasbe je spol. To potrjuje ugotovitve nekaterih avtorjev (Van Wel in drugi 2008; Young chang Jin 1999), ki pravijo, da obstaja razlika v glasbenem okusu med ženskami in moškimi. Kot sem že omenila, je to povezano s še vedno aktualnimi socializacijskimi procesi, vezanimi na družbeni spol. Že Motte-Haberjeva (1990, 155) je ugotavljala, da dekleta težijo k bolj čustveno poudarjeni glasbi²¹.

Moje ugotovitve glede izobrazbenega kapitala torej nasprotujejo Frithovim (1986, 202-205), ki je opazal jasne razlike med tistimi dijaki, ki bi radi nadaljevali šolanje na univerzah, in tistimi, ki ne bi. Menim, da bi morali v prihodnosti pozornost nameniti bolj individualnim psihološkim dejavnikom, kot so na primer osebnostne lastnosti in kognitivne sposobnosti, ki jih poudarjata Rentfrow in Gosling

21 Moram poudariti, da ne težijo vsa dekleta k čustveno poudarjeni glasbi. Gre bolj za to, da jo dojemajo na bolj čustven način. Tudi nekateri fantje poudarjajo čustven vpliv glasbe, a vanjo niso tako močno vpleteni kot dekleta, ki sem jih uvrstila med emotike.

(2003). Morda kognitivne sposobnosti niso tako tesno povezane z izobrazbenim kapitalom, kot sem sprva predvidevala. Kombinacija socioloških in psiholoških dejavnikov bi verjetno bolj natančno pojasnila odstopanje emotikov od vzorcev, ki so se pokazali pri drugih tipih.

Za pomemben faktor se je v raziskavi izkazala tudi etnična pripadnost, kar so poudarjali že Gans (1999) ter Bennett in drugi (1999). Med intervjuvanci je balkanska subkultura osnovana prav na etnični pripadnosti. Balkanci poslušajo jugo turbofolk in kot razlog za to navajajo narodno pripadnost in odraščanje s to glasbo. Na tem mestu se etnična pripadnost tesno povezuje z glasbenim habitusom balkancev. Čeprav je zelo raznolik, kar se tiče glasbene izobraženosti družine ali intervjuvancev, je za vse značilno odraščanje z jugo turbofolkom.

Pri balkancih se je pokazalo, da glasbeni habitus lahko vpliva na glasbeni okus. Razlike v glasbenih habitusih pa ne pomenijo nujno razlike v glasbenih okusih. Posamezniki iz različnih habitusov lahko izražajo naklonjenost do iste glasbe, vendar to počnejo na drugačen način. Kot primer lahko navedem rock glasbo. Naklonjenost tej glasbeni zvrsti se je pokazala tako pri flegmatikih kot pri poznavalcih, le da so prvi poudarjali bolj razpoloženske dimenzije, drugi pa bolj zvočno-estetske lastnosti, kot so kombinacija vokala in glasbe, harmonija in kvaliteta, kar potrjuje Bourdieujevo (1984/1990) idejo o estetskem pogledu višjega razreda. Glasbeni habitus torej bolj kot na glasbeni okus vpliva na dojetje glasbe. Kot pravi Rimmer, bodo tisti, ki zasedajo podobno mesto v družbi, bolj verjetno »dojemali, klasificirali in vrednotili družbene fenomene na podoben način« (Rimmer 2011, 9). Pokazalo se je tudi, da vsi intervjuvanci, ki posedujejo dobro znanje o glasbi, prihajajo iz glasbenih družin (nimajo pa vsi, ki prihajajo iz glasbenih družin, dobrega znanja). Glasbena družina zagotavlja intelektualne sposobnosti, ki omogočajo kategoriziranje informacij o glasbi. Ni pa nujno, da vzbuja tudi zanimanje za glasbo ali potrebo po analiziranju. Če se mladim iz glasbenih družin znanje o glasbi zdi pomembno, ga bodo razvili.

Podobno kot izobrazbeni kapital je tudi glasbeni habitus povezan z družbenim razredom. Višji, kot je razred, večji je delež intervjuvancev s formalno glasbeno izobrazbo in z glasbenimi družinami. Mladi iz nižjega razreda večinoma ne obiskujejo glasbene šole in ne igrajo nobenega inštrumenta, medtem ko ima večina mladih iz višjega razreda formalno glasbeno izobrazbo. To lahko pojasnimo s tem, da glasbena izobrazba zahteva finančna sredstva za učne ure in sam inštrument.

Razviden je torej vpliv družbenega razreda na glasbeni okus in dojetje glasbe. V višjem razredu v večini primerov prevladuje bolj analitično dojetje glasbe in kritičen pristop k njej. Glasbeni okus intervjuvancev je zahteven, poznavanje glasbe pa dobro vsaj pri tistih žanrih, ki so jim

všeč. V nižjem razredu pa prevladuje bolj čustveno in razpoložensko dožemanje glasbe. Glasbeni okus je povsem univoren ali pa povsem omnivoren, kar lahko nakazuje na nekritično vrednotenje glasbe, poznavanje žanrov pa je pri nekaterih tipih dobro, pri drugih pa slabo. Kot izjemo moram zopet izpostaviti emotike, ki prihajajo iz različnih razredov in glasbenih habitusov, a glasbo še vedno doživljajo in vrednotijo na enak način. Predstavljajo primer prepustnosti razrednih, etničnih in izobrazbenih pregrad. Družbene meje pri nas torej niso rigidne, kakor jih dojemajo nekateri avtorji (Bourdieu 1984/1990; Peterson in Kern 1996; Bennett in drugi 1999 itd.), in mladim omogočajo preseganje determinantnosti razreda. Razlogi za to so najverjetneje v tem, da Slovenija nima tiste prave buržoazije, ki bi se želela reproducirati. Vedno je bila agrarna, egalitarna in nejasno taksonomizirana družba.

Če povzamem, rezultati so pokazali, da razred, izobrazbeni kapital in glasbeni habitus igrajo pomembno vlogo pri oblikovanju glasbenega okusa oziroma pri dožemanju glasbe. Načela in vrednotenja, ki jih povezujemo z glasbo, odsevajo estetske izkušnje z glasbo, znanje oziroma poznavanje glasbe, in njeno splošno prisotnost v življenju posameznika. Težko bi torej rekli, da je glasbeni okus neodvisen od okolja in da imajo mladi povsem neomejene možnosti pri izbiranju življenjskega stila, kar zatrjujejo Bennett (1999), Maffesoli (1996), Brake (1984) in drugi. Lahko pa ne glede na njihovo socialno ozadje izbirajo med marsikaterimi kombinacijami glasbenega okusa, stila oblačenja, govora, pogleda na svet itd. Ne smemo pozabiti še na številne druge dejavnike, ki vplivajo na glasbeni okus, kot so spol, etnična pripadnost in starost ter tisti, ki v to raziskavo niso bili vključeni. Govorim o dejavnikih, ki jih navaja LeBlanc (v Mulder in drugi 2010, 68), torej o individualnih karakteristikah, kot so osebnost, trenutno čustveno stanje in kognitivne sposobnosti, in o odzivu poslušalca na določeno glasbo. Vsak žanr povzroči določen telesni in mentalni odziv pri poslušalcu, od česar je potem odvisna naklonjenost nekemu žanru. Študija odzivov bi podala uvid v psihološko dimenzijo glasbenega okusa, ki v mojo raziskavo ni bila vključena. Po drugi strani pa bi bilo prihodnje zanimivo proučiti, kako na glasbeni okus vpliva samo glasbeno delo, čigar pomembnost izpostavljata Hennion (2002) in DeNora (2000).

Za konec je potrebno omeniti, da so moji rezultati omejeni na specifično skupino ljudi in jih je tako nemogoče posploševati. Ugotovitve so le delno skladne s teorijami, ki so bile izoblikovane na tem področju in ki sem jih obravnavala v prvi polovici študije. Odstopanja pripisujem dejstvu, da je populacija mladih zelo specifična in se pomembno razlikuje od preostale populacije, na kateri so bile utemeljene obravnavane strukturalistične teorije (Bourdieu 1984/1990; Peterson in Kern 1996;

Bennett in drugi 1999 itd.). Poleg tega je, kot se je izkazalo v raziskavi, glasbeni okus izredno kompleksen in se oblikuje na podlagi številnih dejavnikov, od psiholoških do socioloških. Praktično nemogoče bi bilo v raziskavo zajeti vsakega izmed njih. Moja študija kljub temu osvetljuje še neraziskano področje glasbenih praks današnje slovenske mladine ter ponuja vpogled v njihovo mišljenje in vlogo, ki jo glasba igra v njihovih življenjih.

8 LITERATURA

- Acker, Joan. 2004. Gender, capitalism and globalization. *Critical sociology* 30(17): 17–41.
- Bennett, Andy. 1999. Subcultures or Neo-tribes? Rethinking the relationship between youth, style and musical taste. *Sociology* 33 (3): 599–617.
- 2000. *Popular music and youth culture: music, identity and place*. New New York: Palgrave Macmillan.
- Bennett, Tony, Michael Emmison in John Frow. 1999. *Accounting for tastes*. Cambridge: University press.
- Bennett, Tony, Mike Savage, Elizabeth Silva, Alan Warde, Modesto Gayo-Cal in David Wright. 2009. *Culture, class, distinction*. London, New York: Routledge.
- Bourdieu, Pierre. 1984/1990. The aristocracy of culture. V *Media, culture, society, a critical reader*, 164–193.
- 1984. *Distinction: a social critique of the judgement of taste*. London: Routledge & Kegan Paul.
- 1986. Forms of capital. V *Handbook of theory and research for the sociology of education*, J. Richardson (ur.), 241–258. New York: Greenwood.
- Brake, Mike. 1984. *Sociologija mladinske kulture in mladinskih subkultur*. Ljubljana: Krt.
- Bulc, Gregor. 2004. *Proizvodnja kulture: vloga in pomen kulturnih posrednikov*. Maribor: Subkulturni azil Maribor.
- Campbell, Colin. 1987. *The romantic ethic and the spirit of modern consumerism*. Oxford: Basil Blackwell.
- Clarke, John, Charles Critcher in Richard Johnson. 1976. *Working class culture*. London: Hutchinson.
- Cohen, Albert. 1955. *Delinquent boys: the culture of the gang*. Glencoe: Free press.
- Cohen, Phil. 1997. Subcultural conflict and working-class community. V *The subcultures reader*, Ken Gelder (ur.), str. 90–99. London in New York: Routledge.
- Cook, Nicholas. 2009. *Glasba. Zelo kratek uvod*. Ljubljana: Založba Krtina.
- Delsing, Marc J. M. H., Tom F. M. ter Bogt, Rutger C. M. E. Engels in Wim H. J. Meeus. Adolescents' music preferences and personality characteristics. *European journal of personality* 22: 109–130.
- DeNora, Tia. 2000. *Music in everyday life*. Cambridge: University press.

- DiMaggio, Paul in Toqir Mukhtar. 2004. Arts participation as cultural capital in the United States, 1982-2002: Signs of decline? *Poetics* 32, 169–194.
- Frith, Simon. 1986. *Zvočni učinki: mladina, brezdelje in politika rock and rolla*. Ljubljana: Republiška konferenca ZSMS: Univerzitetna konferenca ZSMS.
- 1996. Music and Identity. V *Questions of cultural identity*, Stuart Hall in Paul du Gay (ur.), 108–127. London, Thousand oaks, New Delhi: Sage.
- Gans, Herbert J. 1999. *Popular culture & high culture. An analysis and evaluation of taste*. New York: Basic books.
- Giddens, Anthony. 1991. *Modernity and self-identity: self and society in late modern age*. Stanford: Stanford university press.
- Gillis, John R. 1999. *Mladina in zgodovina. Tradicije in spremembe v evropskih starostnih odnosih od 1770 do danes*. Šentilj: Aristej.
- Giroux, Henry A. 1994. Doing cultural studies: Youth and the challenge of pedagogy. *Harvard educational review* 63 (3): 278–308. Dostopno prek spleta na: http://www.henryagiroux.com/online_articles/doing_cultural.htm (19. januar 2012)
- Gramsci, Antonio. 1987. *Civilna družba in država: izbor Gramscijevih besedil in zapisov o njem*. Ljubljana: Komunist.
- Gronow, Jukka. 2000. *Sociologija ukusa*. Zagreb: Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo.
- Holt, Douglas B. Distinction in America? Recovering Bourdieu's theory of tastes from its critics. *Poetics* 25: 93–120.
- Hargreaves, David J. in Adrian C. North. 1999. The functions of music in everyday life: Redefining the social in music psychology. *Psychology of music* 27: 71–83.
- Hebdige, Dick. 1979. *Subculture: the meaning of style*. London: Methuen & Co.
- Hennion, Antoine. 2002. Music and mediation: Towards a new sociology of music. V *The cultural study of music: a critical introduction*, Martin Clayton, Trevor Herbert, Richard Middleton (ur.), 80-91. London: Routledge.
- Jensen, Sune Qvotrup. 2006. Rethinking subcultural capital. *Young* 14 (3): 257–276.
- Johnstone, John W.C. 1974. Social integration and mass media use among adolescents: a case study. V *The uses of mass communications*, Jay G. Blumler in Elihu Katz (ur.), 35–47. Beverly Hills: Sage publications.

- Kjeldgaard, Dannie in Soren Askegaard. 2006. The glocalization of youth culture: The global youth segment as structures of common difference. *Journal of consumer research* 33: 231–247.
- Lahire, Bernard. 2004. *La Culture des individus: dissonances culturelles et distinction de soi*. Pariz: La Decouverte.
- Lamont, Michèle in Virág Molnár. The study of boundaries in the social sciences. *Annual reviews* 28: 167–195.
- Laughey, Dan. 2006. *Music and youth culture*. Edinburgh: University press.
- Luthar, Breda in Samo Kropivnik. 2004. Država svetovljanov in dežela lokalcev: tipologija kulturnih razredov v Sloveniji. *Teorija in praksa* 41 (5-6): 921–946.
- Luthar, Breda in Mitja Hafner-Fink. 1993. Elite med populizmom in domačijskostjo: tipologija slovenskih TV gledalcev v 90ih. *Teorija in praksa* 30 (11-12): 1200–1214.
- Maffesoli, Michael. 1996. *The time of the tribes: the decline of individualism in mass society*. London, Thousand oaks, New Delhi: Sage.
- Martin, Greg. 2009. Subculture, style, chavs and consumer capitalism: towards a critical cultural criminology of youth. *Crime media culture* 5(2): 123–145.
- Marvasti, Amir B. 2004. *Qualitative research in sociology*. London: Sage publications.
- Merriam, Alan P. 2000. *Antropologija glasbe*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
- Motte-Haber, Helga de la. 1990. *Psihologija glasbe*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Mulder, Juul, Tom F. M. Ter Bogt, Quinten A.W. Raajmakers, Saoirse Nic Gabhainn in Paul Sikkema. 2010. From death metal to R&B? Consistency of music preferences among Dutch adolescents and young adults. *Psychology of music* 38: 67–83.
- O'Toole, Kathleen. 1997. *Rock & Roll: Does it influence teens' behavior?* Stanford report (online). Dostopno prek spleta na: <http://news.stanford.edu/news/1997/november12/teenmusic.html> (10.januar 2010)
- Peterson, Richard A in Albert Simkus. 1992. How musical tastes mark occupational status groups. V *Cultivating differences: symbolic boundaries and the making of inequality*, Michèle Lamont in Marcel Fournier (ur.), 152–179. Chicago: The University of Chicago press.
- Peterson, Richard A. in Roger M. Kern. 1996. Changing highbrow taste: From snob to omnivore. *American sociological review* 61 (5): 900–907.

- Poštrak, Milko. 2002. Uporniške mladinske subkulture: razkazovanje lastne držbe. V *Cooltura: uvod v kulturne študije*, Aleš Debeljak, Peter Stankovič, Gregor Tomc in Mitja Velikonja (ur.), 157–173. Ljubljana: Študentska založba.
- Prior, Nick. Critique and renewal in the sociology of music: Bourdieu and beyond. *Cultural sociology* 5 (1): 121–138.
- Rentfrow, Peter J. in Samuel D. Gosling. 2003. The Do Re Mi's of everyday life: the structure and personality correlates of music preferences. *Journal of personality and social psychology* 84 (6): 1236–1256.
- Rentfrow, Peter J., Jennifer A. McDonald in Julian A. Oldmeadow. 2009. You are what you listen to: Young people's stereotypes about music fans. *Group process and intergroup relations* 12 (3): 329–344.
- Rentfrow, Peter J., Daniel J. Levitin in Lewis R. Goldberg. 2011. The structure of musical preferences: a five-factor model. *Journal of personality and social psychology* 100 (6): 1129–1157.
- Richards, Chris. 1998. *Teen spirits: music and identity in media education*. London: UCL Press.
- Rimmer, Mark. 2010. Listening to the monkey: class, youth and the formation of a musical habitus. *Etnography* 11 (2): 255–283.
- 2011. Beyond omnivores and univores: the promise of a concept of musical habitus. *Cultural sociology*, prvič objavljeno na spletu 3. avgusta: 1–20.
- Robertson, Margaret in Michael Williams. 2004. *Young people, leisure and places*. New York: Nova science publishers.
- Saarikallio, Suvi in Jaakko Erkkilä. 2007. The role of music in adolescents' mood regulation. *Psychology of music* 35 (1): 88–109.
- Shuker, Roy. 1994. *Understanding popular music*. London, Newyork: Routledge.
- Storey, John. 2003. *Inventing popular culture: from folklore to globalization*. Malden (MA): Blackwell.
- Sullivan, Oriol in Tally Katz-Gerro. 2007. The omnivore thesis revisited: voracious cultural consumers. *European sociological review* 23 (2): 123–137.
- Thornton, Tara. 1995. *Club cultures: music, media, subcultural capital*. Cambridge, Oxford: Polity Press.
- Tomc, Gregor. 1999. Teze o telesu. V *Urbana plemena: subkulture v Sloveniji v devetdesetih*, Peter Stankovič, Gregor Tomc in Mitja Velikonja (ur.), 7–13. Ljubljana: ŠOU – Študentska založba.
- Ule, Mirjana. 1988. *Mladina in ideologija*. Ljubljana: Delavska enotnost.

- Ule, Mirjana in Vlado Miheljak. 1995. *Pri(e)hodnost mladine*. Ljubljana: DZS.
- Ule, Mirjana in Metka Kuhar. 2002. Sodobna mladina: izziv sprememb. V *Mladina 2000*, Vlado Miheljak (ur.), 39–78. Maribor: Aristej, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport.
- Van Wel, Frits, Willemijn Maarsingh, Tom Ter Bogt in Quinten Raaijmakers. 2008. Youth cultural styles: From snob to pop? *Young* 16: 325–340.
- Velikonja, Mitja. 1999. Drugo in drugačno: subkulture in subkulturne scene devetdesetih. V *Urbana plemena: subkulture v Sloveniji v devetdesetih*, Peter Stankovič, Gregor Tomc in Mitja Velikonja (ur.), 14–22. Ljubljana: ŠOU – Študentska založba.
- Warde, Alan, David Wright in Modesto Gayo-Cal. 2007. Understanding cultural omnivorousness: or the myth of the cultural omnivore. *Cultural sociology* 1(2): 143–164.
- Wyn, Johanna in Rob White. 1997. *Rethinking youth*. Avstralija: Allen and Unwin Pty Ltd.
- Willis, Paul. 1977. *Learning to labour: How working class kinds get working class jobs*. Aldershot: Grower.
- Young chang Jin. 1999. *A path analysis of a music listening preference model*. Paper presented at the Thirteenth National Symposium. Dostopno prek spleta na: https://www.msu.edu/~jinyoung/path_analysis.html (1. februar 2012)

Priloga A: Vprašanja za intervjuje

Pomen:

1. Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

Žanri:

2. Katere glasbene žanre imaš najraje (naštej nekaj izvajalcev)? Zakaj rad/-a poslušáš določen žanr? Ali vpliva na tvoja čustva? Se ti zdi, da drugim sporočaš kaj s tem, ko poslušáš to glasbo oziroma ali ti pove kaj o drugih to, kaj poslušajo? Če ja, kaj? Kaj ti je najbolj pomembno (beat, besedilo, melodija)?

3. Katerih žanrov ne maráš? Zakaj?

Družbena omrežja:

4. Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji? Hodite ven? Kam? Katero glasbo imate najraje v klubih?

Udejstvovanje:

5. Hodiš na koncerte? Na katerih si bil/-a v zadnjem letu? Hodiš v Opero, CD, SF?

Aktivna informiranost:

6. Kje dobiš največ informacij o glasbi? Ali redno gledáš kakšen glasbeni program? (Kako redno?) Bereš glasbene revije? Spremljšáš novice o glasbi in izvajalcih na internetu?

Socializacija:

7. Ste doma poslušali glasbo, ko si bil/-a majhen/-na? Je bil prižgan radio? Si pel/-a pesmice? Bi rekel/-la, da prihajaš iz glasbene družine?
8. Hodiš oziroma si kdaj hodil/-a v glasbeno šolo? (Če ja: Koliko časa? Kateri inštrument si igral/-a?)

Znanje:

9. Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre? Bi mi lahko naštel/-a nekaj izvajalcev alternativnega rocka, metala, housa, r&b-ja in jugo-turbofolka? Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Ti da to kakšen status med sošolci?

Družbena vloga glasbe:

10. Ali si že slišal/-a za dogodek Live Aid? (Če ja: Kaj meniš o njem?) Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes? Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju? Veš, kdo je Bono? (Če ja: Kaj je DATA?) Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

Kult. kapital:

11. Na katero šolo hodiš? Greš naprej študirat? (Če ja: Kaj in zakaj?) Kakšno stopnjo izobrazbe bi rad/-a dosegel/-la?
12. Kakšen je tvoj uspeh v šoli? Govoriš kakšen tuj jezik? Katerega? Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?
13. Kaj bi rad/-a počel/-a v življenju? Zakaj? Kako si predstavljaš sebe čez 10 let?
14. Imaš rad/-a potovanja? Kam bi šel/šla? Bi šel/šla študirat v tujino?
15. Ali trenutno kaj delaš (služba)? Dobivaš žepnino? Kaj financiraš sam/-a in kaj ti plačujejo starši? Za kaj zapraviš največ svojega denarja?
16. Ali rad/-a bereš knjige? Katere? Katero si nazadnje prebral/-a? Kdaj?
17. Ali gledaš poročila? Spremljaš novice na internetu ali kje drugje? Se zanimaš za politiko, ekologijo in naravo, umetnost?
18. Imaš veliko prostega časa? Kaj takrat najraje počneš? Imaš kakšen hobi? Treniraš kakšen šport?
19. Kaj delata tvoja starša (poklic)? Kakšno izobrazbo imata?
20. Demografski podatki (spol, starost, kraj in prostor bivanja)

Priloga B: Tabela odgovorov in tipov

	Tina	Drago	Matija
Glasbeni okus	Rock, progresivni metal, sludge, doom, jazz, ...	Več žanrov: rock, klasika, hip hop, pop	Hip hop, r&b, rock, house, pop, elektronika
Razlog	Kombinacija vokala in glasbe	Veliko harmonij, izvirnost	Energija, kitara, besedila
Kaj je najbolj pomembno?	Melodija	Najprej melodija, potem beat i besedilo	Odvisno od pesmi
Česa ne mara?	Psihadelika, trance, nemški šlagerji	Komerciala, elektronika, metaheavy metal, jazz ...	Jugo turbofolk, slo. narodna,
Razlog	Slabo vpliva na razpoloženje, brez pomena, biznis	Nima umetniške vrednosti	Predsdodki, ne najde se v njih
Stereotipi	Informacije o inteligenci, sposobnosti razmišljanja in procesiranja	Močno vpliva na predstavo	Izražanje pripadnosti, delno osebnosti, pomembna oblačila
Čustven vpliv	Ja	Ne	Bolj stilski
Družbena omrežja	Različno	Različno poslušajo, nekateri ozko klasiko	Različno
Žuranje	Bolj koncerti (Kino Šiška)	Ne žura pogosto, pijače	Popularni klubi
Udejstvovanje	Pogosto	Ne	Občasno
-pri klasični glasbi	Nikoli	Pogosto	Redko
Aktivna inform.	Visoka	Visoka	Visoka
Gl. habitus	Srednje glasbena družina	Glasbena družina	Glasbena družina
Gl. izobrazba	Ja, 1 leto	Ja, 11 let	Ne
Poznavanje glasbe	Dobro	Dobro	Dobro
Znanje kot status	Pomembno za skupine	Govori o izobrazbi	Pomembno za subkulture
Kvaliteta	Spreminjajoča	Nizka	Spreminjajoča
Družbena vloga glasbe	Pozna tematiko, se zaveda pomembnosti glasbe, kritičen	Pozna tematiko, se zaveda pomembnosti glasbe	Pozna tematiko, se zaveda pomembnosti glasbe
Šola	Gimnazija	Gimnazija	Gimnazija
Študij	FDV	Strojništvo	Farmacija
Uspeh v šoli	4	5	5
Kariera	Želi biti poslovna ženska	V povezavi s tehnologijo	Farmacija
Potovanja	Ja, veliko	Ja, veliko	Ja, veliko
Denarna ureditev	Žepnina, starši	Žepnina, starši	Žepnina, starši
Branje knjig	Srednje	Pogosto	Pogosto
Splošna inform.	Visoka	Visoka	Visoka
Zanimanje za zadeve v svetu	Visoko	Visoko	Visoko
Zanimanje za umetnost	Visoko (slikarstvo, umetnostna zgodovina)	Visoko, slikarstvo	Visoko (gledališče, film, slikarstvo)
Prosti čas in hobiji	Druženje s prijatelji, TV, glasba, branje	Košarka, kitara, tehnika	Ples, košarka, urednik šolskega časopisa
Družbeni razred	Srednji	Višji	Višji
Slog	Poznavalski, kritičen, sproščen, strokovno izražanje	Poznavalski, dobro izražanje	Poznavalski, dobro izražanje
Družinska narodnost	Slovenska	Slovenska	Slovenska
Opombe	Trendsetter		Hiphoper, trendsetter
Tip	Poznavalec	Poznavalec	Poznavalec

	Luka	Asim	Jelena
Glasbeni okus	Alternativni rock, stari rock, elektronika, rap Ni površinska, globoka, pristnost širokost	Narodna Narodna pripadnost, starši, besedila	Narodna Starši, čustveno doživljanje
Razlog Kaj je najbolj pomembno?	Besedilo, melodija	Besedilo, melodija	Besedilo in melodija
Česa ne mara?	Narodna, slovenska narodna	Rock	Metal
Razlog	Išče globlji pomen Izražanje identitete, dobrega okusa, pomembna oblačila	Vzvišenost Samo do rockerjev. So prevzetni in vzvišeni	Ker oni ne marajo njih
Stereotipi			Predsodki do metalcev
Čustven vpliv	Ja	Ja	Ja
Družbena omrežja	Večinoma podobno	Enako Veliko žura v lokalih z narodno	Enako Balkan klubi
Žuranje	Veliko v rock klubih	Pogosto	Pogosto
Udeleževanje -pri klasični glasbi	Redko	Ne, predsodki	Nikoli
Aktivna inform.	Visoka	Nizka	Visoka (samo za jugo turb.)
Gl. habitus	Glasbena družina	Ni iz glasbene družine	Glasbena družina (jugo tur.)
Gl. izobrazba	Pevski zbor, 2 leti	Ne Osnovno (dobro pri jugo turbofolku)	Ne Osnovno (dobro pri jugo turbofolku)
Poznavanje glasbe	Dobro Pomembno, kaj se dogaja v zasebnosti izvajalcev	Ne, pomembno je, kaj poslušam Dobra pri narodnjakih, vse, kar je iz Amerike pa ne	Bolj pomembno, kaj poslušam Slaba, ponavljanje, kopiranje
Znanje kot status			
Kvaliteta Družbena vloga glasbe	Ni več izvirnosti, ni poglobljanja Pozna tematiko, se zaveda pomembnosti glasbe	Ne razmišlja o tem	Dojema v okviru denarja
Šola	Gimnazija	Poklicna	Poklicna
Študij	FDV	Nič	Denarne težave
Uspeh v šoli	3,4	1, 2 ali 3	3
Kariera	Še ne ve, pomoč ljudem	Avtodelavnica	Frizerski salon
Potovanja	Rad potuje, dokaj pogosto Žepnina, osnovno starši, ostalo sam	Ne	Potuje v Bosno in na Hrvaško Večinoma starši, štipendija, sama za žur
Denarna ureditev		Večinoma sam	
Branje knjig	Pogosto	Nikoli	Domače branje
Splošna inform.	Visoka	Nizka	Nizka
Zanimanje za zadeve v svetu	Srednje	Nizka	Nizko, a osveščena
Zanimanje za umetnost	Visoko (slikarstvo)	Sploh ne, rad ima akcije Druženje s prijatelji, včasih boks treniral	Samo glasba Prijatelji, folklor
Prosti čas in hobiji	Druženje s prijatelji	Nižji	Nižji
Družbeni razred	Srednji	Odprt, neizobražen	Nepoznavalski, sproščen
Slog	Poznavalski, dobro izražanje	Srbska	Srbska
Družinska narodnost	Slovenska/hrvaška Babica pomemben vpliv pri visoki kulturi		
Opombe			
Tip	Poznavalec	Priseljenec	Priseljenec

	Katarina	Marja	Laura
Glasbeni okus	Rock, pop, soul, blues, jazz Akustika, kitara, odraščala s tem	Metal, moderna srednjeveška rock, elektro	Različni žanri, pop, rock
Razlog Kaj je najbolj pomembno?	čustveno doživljanje	Se zlije z njo, poistoveti	Ljubezen, romantika
Česa ne mara?	Besedilo in melodija	Melodija in ritem	Besedilo in melodija
Razlog	Elektronika, narodno zabavna	Rap, narodnozabavna, jazz	Metal
Stereotipi	Brez pomena, "tuc tuc"	Hrup, se ne najde v njej	Nima pomena
Čustven vpliv	Ni pomembna	Govori o podobnosti	Informacije o osebnosti
Družbena omrežja	Ja	Ja	Ja
Žuranje	Različno	Večinoma podobno	Podobno
Udejstvovanje -pri klasični glasbi	Bolj koncerti	Metal koncerti in žuri	Bolj priložnostno
Aktivna inform.	Občasno	Pogosto	Redko
Gl. habitus	Nikoli	Pogosto	Redko
Gl. izobrazba	Visoka	Srednja (samo za metal glasbo)	Nizka
Poznavanje glasbe	Ni glasbena družina	Ni glasbena družina	Srednje glasbena družina
Znanje kot status	Ne	Ne	Ja, 8 let
Kvaliteta Družbena vloga glasbe	Slabo	Slabo (dobro samo pri rocku in metal)	Slabo (dobro pri jugoturbofolku)
Šola	Bolj pomembno, kaj poslušaj	Ni pomembno	Ni pomembno
Študij	Včasih je bila boljša	Spreminjajoča	Včasih je bila boljša, ampak obstajajo izjeme
Uspeh v šoli	Se je zaveda, podpira	Zelo razdela njen vpliv, ga priznava	Se je zaveda, podpira
Kariera	Poklicna	Gimnazija	Gimnazija
Potovanja	Etnologija	Zgodovina in filozofija	Jeziki
Denarna ureditev	3,4	5	4
Branje knjig	Pomoč ljudem, še ne ve, kako	Zgodovina in tatuji	Učiteljica, pisateljica
Splošna inform.	Ne	Rada potuje	Ja, veliko
Zanimanje za zadeve v svetu	Večinoma sama, štipendija	Osnovno starši, ostalo sama	Osnovno starši, ostalo sama
Zanimanje za umetnost	Pogosto	Pogosto	Pogosto
Prosti čas in hobiji	Srednja	Srednja (izve iz pogovorov s starši)	Nizka
Družbeni razred	Srednje	Nizko	Srednje
Slog	Gledališče, film, glasba	Visoko, tetoviranje	Gledališče in umetniški film
Družinska narodnost	Mečevanje, šivanje, risanje, pisanje pesmi, orientalski ples	Mečevanje, šivanje, risanje, pisanje pesmi, orientalski ples	Orientalski ples, tabornica
Opombe	Nižji	Višji	Višji
Tip	Bolj zadržana, malo manj strokovno izražanje	Filozofski, dobro izražanje	Bolj zadržana, malo manj strokovno izražanje
	Slovenska	Slovenska	Slovenska
	Emotik	Emotik	Emotik

	Sara	Tara	Gregor
Glasbeni okus	Pop, metal	Vse	Jazz, blues, chasoni, lahek rock, pop in klasika
Razlog	Besedila, melodija	Jo začuti	Sproščanje
Kaj je najbolj pomembno?	Besedilo	Melodija in besedilo	Melodija
Česa ne mara?	Slovenska narodna	Slovenska narodna, metal	Hard metal, balkan
Razlog	Nervira	Pregroba glasba, je v nasprotju z njo	Se derejo, ni mu blizu
Stereotipi	Govori o informacijah glede počutja	Govori o informacijah glede počutja	Informacije o osebnosti
Čustven vpliv	Ja	Ja	Ja
Družbena omrežja	Enako, malo več jugo turbofolk	Enako, malo več jugo turbofolka	Različno
Žuranje	Ne žura	Popularni klubi in klubi z jugo turbofolkom	Nikoli, bolj lokali
Udeleževanje	Nikoli	Redko	Redko
-pri klasični glasbi	Nikoli	Občasno	Nikoli
Aktivna inform.	Srednja	Visoka	Nizka
Gl. habitus	Njen brat, glasba vedno prisotna	Glasbena družina	Glasbena družina
Gl. izobrazba	Ne	Ja, 4 leta	Ja, 1 leto. Doma sam igra
Poznavanje glasbe	Osnovno	Osnovno (dobro pri jugo turbofolku, r&b-ju)	Slabo
Znanje kot status	Ni pomembno	Bolj pomembno, kaj poslušam	Nima vpliva
Kvaliteta	Boljša kot včasih	Včasih je bila boljša, ampak obstajajo izjeme	Včasih je bila boljša, ampak obstajajo izjeme
Družbena vloga glasbe	Dojema v okviru denarja, skeptična glede namena	Se je zaveda, podpira	Delno jo priznava
Šola	Poklicna	Poklicna	Gimnazija
Študij	Filozofska f. (jeziki)	Pedagoška f.	Elektro f.
Uspeh v šoli	3	4,5	4
Kariera	Jeziki	Ples, učiteljica	Elektro inženir
Potovanja	Ja, veliko	Srednje	Rad potuje
Denarna ureditev	Večinoma starši, štipendija	Večinoma sama, nastopi	Žepnina
Branje knjig	Pogosto	Pogosto	Občasno
Splošna inform.	Nizka	Srednja	Srednja
Zanimanje za zadeve v svetu	Nizko	Srednje	Srednje
Zanimanje za umetnost	Nizko	Visoko	Srednje
Prosti čas in hobiji	Nima hobijev, računalnik	Petje, klavir, ples	Veliko različnih
Družbeni razred	Nižji	Nižji	Višji
Slog	Nepoznavalski, sproščen	Poznavalski, sproščen, čustven	Filozofski, dobro izražanje
Družinska narodnost	Slovenska/bosanska	Slovenska/bosanska	Slovenska
Opombe			
Tip	Emotik	Emotik	Emotik

	Simona	Mitja	Lucija
Glasbeni okus	Rock, punk	Metal, rock	Rock, komercialna
Razlog	Prijatelji	Kvaliteta, ni komercialna	Globoka besedila, pristnost
Kaj je najbolj pomembno?	Besedilo, ritem	Melodija	Besedilo
Česa ne mara?	Komercialna	Pop, tehno, house, rap Ni umetniške vrednosti, komercialno	Metal, house, jugo narodna
Razlog	Ponavljjanje, jokavost, žalostno: Govori o informacijah glede počutja, pomembna oblačila	Informacije o osebnosti	Govori o skupnih interesih in mišljenju
Stereotipi	Ja	Ja	Ja
Čustven vpliv	Enako	Različno	Različno
Družbena omrežja	Žura na Metelkovi in popularnih klubih	Ne žura pogosto, bolj pijače	Bolj priložnostno, splošno znani dogodki
Žuranje	Ko gre ven, so ponavadi koncerti	Redko, bolj klasika	Redko
Udejstvovanje	Nikoli (prej je, ko je hodila v glasbeno)	Občasno	Redko
-pri klasični glasbi	Nizka	Srednja	Srednja
Aktivna inform.	Ni glasbena družina	Ni glasbena družina	Srednje glasbena družina
Gl. habitus	Ja, 6 let	Ja, 7 let	Ne
Gl. izobrazba	Slabo (razen pri jugo turbofolku)	Slabo (razen pri metalu)	Osnovno
Poznavanje glasbe	Bolj pomembno, kaj poslušas	Ni pomembno	Bolj pomembno, kaj poslušas
Znanje kot status			Slaba (skomercializiranost, bo za dobiček)
Kvaliteta	Dobra, ker je veliko izbire	Slaba (skomercializiranost)	
Družbena vloga glasbe	Se je zaveda, podpira	Delno jo priznava	Dojema v okviru denarja
Šola	Gimnazija	Gimnazija	Gimnazija
Študij	Babištvo	FVV	FDV
Uspeh v šoli	4	3	4
Kariera	Babištvo	Še ne ve, pomoč ljudem	Novinarstvo
Potovanja	Srednje	Rad potuje, ne pogosto	Rada potuje
	Žepnina, osnovno starši, ostalo sama	Žepnina, osnovno starši, ostalo sam	Žepnina, osnovno starši, ostal sama
Denarna ureditev	Občasno	Pogosto	Pogosto
Branje knjig	Srednja	Visoka	Visoka
Splošna inform.			
Zanimanje za zadeve v svetu	Srednje	Srednje	Visoko
Zanimanje za umetnost	Srednje	Nizko	Visoko
Prosti čas in hobiji	Nima časa, se uči	Računalniške igre	Druženje s prijatelji
Družbeni razred	Višji	Srednji	Srednji
		Bolj zadržan, malo manj strokovno izražanje	Bolj zadržana, malo manj strokovno izražanje
Slog	Nepoznavalski, sproščen	Slovenska	Slovenska/hrvaška
Družinska narodnost	Slovenska		
Opombe			
Tip	Alternativec	Alternativec	Alternativec

	Maja	Gea	Erik
Glasbeni okus	Klasika, filmska, rock	Stari rock, blues, jazz	Pop
Razlog Kaj je najbolj pomembno? Česa ne mara?	Kvaliteta Melodija Turbofolk, ekstremi žanrov Nervira, slaba glasba, patetične besedila	Čustvena vpletenost, nekomercialnost Melodija Komerčila, narodno zabavn	Ritem Melodija Trans
Razlog		Plehkost, seksističnost Vpliva, predsodki do komerciale	Nima pomena
Stereotipi Čustven vpliv	Ni pomembno Ja	Ja Poslušajo enako, nekateri tu drugo	Ne vpliva Ja
Družbena omrežja	Različno Ne mara takšne glasbe, zato ne hodi žurat	Bolj priložnostno	Poslušajo enako
Žuranje			Študentski žuri, veselice
Udeleževanje -pri klasični glasbi	Pogosto	Redko	Redko, tisti bolj znani
Aktivna inform.	Redko	Občasno	Nikoli
Gl. habitus Gl. izobrazba	Srednja Starši ne, njen brat ja, glasba vedno prisotna Ja, 10 let	Nizka Glasbena družina Ja, 8 let	Nizka Ne Ne
Poznavanje glasbe Znanje kot status	Slabo Zanjo ne, za druge ja Slaba, je samo mašilo, da nam ni treba razmišljati	Slabo (dobro pri jugoturbofolku in rocku) Ni pomembno	Slabo Ni pomembno
Kvaliteta Družbena vloga glasbe	Se je zaveda, podpira	Slaba Je ne vidi kot faktor spremembe	Spreminjajoča Je ne vidi kot faktor spremembe
Šola	Gimnazija	Gimnazija	Poklicna
Študij	Filofaks	Ne ve še, kaj	Farmacija
Uspeh v šoli	4	4	5
Kariera	Prevajalstvo	Še ne ve	Lekarna
Potovanja	Rada potuje, dokaj pogosto	Srednje Štipendija, večino starši, ostalo sama	Ne
Denarna ureditev Branje knjig	Osnovno starši, ostalo sama Pogosto	Pogosto	Večinoma sam, dobi za sproti Nikoli
Splošna inform. Zanimanje za zadeve v svetu	Srednja Visoko	Nizka	Srednja
Zanimanje za umetnost	Visoko (slikarstvo, glasba, literatura)	Srednje	Nizko
Prosti čas in hobiji Družbeni razred	Ukvarjanje z živalmi, glasba Srednji	Visoko (gledališče abonma) Tabornica, druženje s prijate Višji Poznavalski, dobro izražanje cinizem	Nizko Nič, druženje s prijatelji Nižji Skop, slabo izražanje, malo svojega mnenja
Slog Družinska narodnost	Poznavalski, dobro izražanje Slovenska	Slovenska	Slovenska
Opombe	Ima sinestezijo		
Tip	Alternativec	Alternativec	Nenavdušenec

	Miha	Karmen	Andrej
Glasbeni okus	Rock, glasba iz igrice	Rap, R&B, Pop, House	Metal, rock
Razlog Kaj je najbolj pomembno? Česa ne mara?	Počutje	Dobri ritmi, dobro za plesat, dvigovanje energije	Prijeten ambient, dobre melodije
Razlog	Melodija in besedilo	Ritem, besedilo	Melodija
Stereotipi	Popevke, metal	Narodna	Ni proti nobenemu
Čustven vpliv	Preveč vreščanja	Ne prenese jezika, ritma, nis pred sodki	-
Družbena omrežja	Govori o informacijah glede počutja	Ni pomembna	Ne razmišlja o tem
Žuranje	Ja	Ja	Ne
Udejstvovanje	Različno	Različno	Podobno kot on
-pri klasični glasbi	Nikoli	Popularni house klubi	Žura na Metelkovi
Aktivna inform.	Nikoli	Nikoli	Pogosto
Gl. habitus	Nikoli	Nikoli	Nikoli
Gl. izobrazba	Nizka	Nizka	Nizka
Poznavanje glasbe	Ni glasbena družina	Ni glasbena družina	Ni iz glasbene družine
Znanje kot status	Ne	Ja, 1 leto	Ja, 2 leti
Kvaliteta	Slabo	Osnovno	Slabo
Družbena vloga glasbe	Ni pomembno	Ni pomembno	Ni pomembno
Šola	Spreminjajoča	Boljša kot včasih, pristni glasbeniki	Včasih je bila boljša, ampak obstajajo izjeme
Študij	Je ne vidi kot faktor spremembe ni še bil priča rezultatom	Se je zaveda, podpira	Pozna tematiko, se zaveda pomembnosti glasbe, kritičen pogled
Uspeh v šoli	Poklicna	Poklicna	Gimnazija
Kariera	Nič	Ekonomska	Računalništvo
Potovanja	3	3	3
Denarna ureditev	Elektronik ali gradbenik strojev	Še ne ve	Razvijanje računalniških igrice
Branje knjig	Ne	Bolj počitnice, ne potuje velik	Ne
Splošna inform.	Dobiva za sproti, večinoma starši	Dobiva za sproti, večinoma starši	Osnovno starši, ostalo sam
Zanimanje za zadeve v svetu	Pogosto	Nikoli	Nikoli
Zanimanje za umetnost	Nizka	Nizka	Srednja
Prosti čas in hobiji	Nizko	Nizko	Nizko
Družbeni razred	Nizko	Nizko	Nizko
Slog	Računalniške igrice, tehnika	Nobelih hobijev, druženje s prijatelji	Računalniške igre, druženje s prijatelji
Družinska narodnost	Srednji	Nižji	Nižji
Opombe	Bolj zadržan, malo manj strokovno izražanje	Bolj zadržana, malo manj strokovno izražanje	Bolj zadržan, malo manj strokovno izražanje
Tip	Slovenska	Slovenska	Slovenska
	Nenavdušenec	Nenavdušenec	Nenavdušenec

	Sandra
Glasbeni okus	Pop
Razlog	Značilen ritem
Kaj je najbolj pomembno?	Ritem in potem besedilo
Česa ne mara?	Jazz, blues, ambientalna glasba
Razlog	Na živce saksofon, nima ne reč ne glave
Stereotipi	Da razmišljajo isto kot pevci, se poistovetijo
Čustven vpliv	Ne
Družbena omrežja	Ne ve, kaj poslušajo. Glasba ni vezni člen
Žuranje	Pijače, komerciala
Udejstvovanje	Ne
-pri klasični glasbi	Ne
Aktivna inform.	Nizka
Gl. habitus	Jugo pesmi, ni glasbena družin
Gl. izobrazba	Ja, 4 leta
Poznavanje glasbe	Slabo
Znanje kot status	Ne
Kvaliteta	Nizka
Družbena vloga glasbe	Je ne vidi kot faktor sprememb
Šola	Gimnazija
Študij	Biologija
Uspeh v šoli	3 ali 4
Kariera	Znanstvenica, laboratorij ali teren
Potovanja	Ne
Denarna ureditev	Redna žepnina, večino starši
Branje knjig	Pogosto
Splošna inform.	Nizka
Zanimanje za zadeve v svetu	Nizko
Zanimanje za umetnost	Nizko
Prosti čas in hobiji	Veliko časa, ni hobijev
Družbeni razred	Nižji
Slog	Bolj zadržana, malo manj strokovno izražanje
Družinska narodnost	Slovenska-srbska
Opombe	
Tip	Nenavdušenec

Priloga C: Transkripti intervjujev

Sandra, 19 let

Gimnazija Vič

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Doma. V sobi ali pa v dnevni, ko kuham, ali pa na računalniku, ko kaj delam.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje?

O: Pop najrajši. Recimo Lady Gaga, Enrique Iglesias pa kakšni soundtracki.

V: Zakaj recimo poslušáš Pop?

O: Ker ima tak značilen ritem.

V: Ti je pomembno besedilo, beat, melodija? Kaj ti je najbolj pomembno?

O: Prvi vtis je ritem, da gre v uho. Ko poslušam dalj časa, mi mora biti vseč tudi tekst. Če ne, hitro neham poslušati.

V: Se ti zdi, da to, kar poslušáš pove kaj drugim ljudem o tebi? Oziroma obratno. Ti pove to, kaj poslušajo drugi, kaj o njih?

O: Pa pove. Pove, da se posvetujejo s to glasbo, da razmišljajo enako kot tisti, ki to pojejo.

V: Katerih žanrov pa ne maráš in zakaj?

O: Da izrecno ne maram, je jazz. Ker mi gre na živce saksofon. Pa blues je še tam blizu. Pa tisto, ne vem, kako se že reče, ampak ambientalna glasba. Tisto, ko orkester igra, ampak nima ne repa ne glave.

V: Se ti zdi, da glasba vpliva nate čustveno?

O: Ne, to ne. Mogoče samo slišiš v besedilu kaj takega, kar ti nekaj pomeni, ampak da bi se pa prav spreminjal zaradi nje, pa ne.

V: Kaj poslušajo tvoji najbližji prijatelji?

O: Veš, da ne vem.

V: Torej med vami glasba ni tisti vezni člen?

O: Ne, niti ne. Z eno prijateljico bolj o dojetanju glasbe govoriva, to kaj se poslušá, to pa ne.

V: A hodite kaj ven? Kam?

O: V lokal, na pijačo.

V: Kakšno glasbo imaš pa rada v lokalih?

O: To, kar vrtijo na radiu.

V: A hodiš na koncerte?

O: Ne.

V: Si bila na kakšnem v zadnjem letu?

O: Ne.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: Sem že bila. Ampak ne redno. Bila sem na nastopu, ko je sestrična nastopala. V Filharmoniji. To je pa to.

V: Ti je všeč balet?

O: Ja, ampak grem enkrat na dve leti mogoče.

V: Zakaj pa tako malo?

O: Ne vem, ne spomnim se iti.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Na internetu.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ne.

V: Kako redno pa spremljaš novice o glasbi na internetu pa kakšne strani? Prav od izvajalcev ali kaj bolj splošnega?

O: Včasih na strani od izvajalcev, še večkrat pa iščem kakšna besedila, pa najdem. Pa na straneh od radiev, te lestvice, ki so.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bila majhna?

O: Pa veš, da smo res.

V: Recimo, je bil prižgan radio? Si pela pesmice?

O: Večinoma so bile kasete, te jugoslovanske skupine, ne bi vedela poimensko.

V: V bistvu si poslušala to, kar so starši poslušali.

O: Ja.

V: Si kdaj hodila v glasbeno šolo?

O: Ja.

V: Kaj si pa igrala in koliko časa?

O: Sintisajzer. Štiri leta.

V: Zakaj si pa nehala?

O: Ker je bilo na šoli in ko sem zamenjala šolo, sem nehala.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Ne.

V: Kaj pa metal?

O: Čakaj, a niso to tisti, ki so zmagali enkrat na Evroviziji?

V: Ja. Kaj pa house?

O: Ne.

V: Kaj pa r&b?

O: Ne.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Ne. Ok mogoče Riblja čorba, pa kaj je že bil, Plavi valjak?

V: Parni valjak pa Plavi orkestar, ja.

O: Aja, to.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Tako med sošolci.

O: Ne.

V: Ni toliko tema pogovora. Na splošno, kaj misliš. Vem, da pri vas ni.

O: Ne, mislim, da ne.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ja. Koncert, ko zbirajo denar za humanitarno pomoč. Je?

V: Je.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Ja, v redu je.

V: Se ti zdi, da lahko kaj spremenijo?

O: Ne kaj preveč.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ja. Sem slišala zanj.

V: Pa veš, kaj je DATA?

O: Ne.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Na splošno ni kaj preveč dobra, se pa najdejo posamezne pesmi, ki izstopajo.

V: Kaj pa je tisto, kar ni dobro?

O: Tako so enake vse, so si podobne. Ali pa je vse na hitro narejeno. Ni čisto dobro domišljeno, da bi bila pesem dobra, da bi funkcionirala.

V: Ok greva še malo na druga področja. Hodiš na Vič. Greš naprej študirat?

O: Ja, biologijo.

V: Zakaj pa?

O: Zato ker me delno zanima, ker grejo sošolci tja, to.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Doktor znanosti.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Tri do štiri.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino. Pa nemško se tudi učim

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Tudi tri, štiri.

V: Kaj bi rada počela v življenju?

O: Ja, lahko bi bila znanstvenica. V laboratoriju ali na terenu.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let? Na splošno v življenju, ne samo kariera.

O: Verjetno bom že v službi, na svojem in to je to.

V: Imaš rada potovanja?

O: Ja.

V: Veliko potuješ?

O: Ne. Ni časa. Pa denarja.

V: Kam bi šla, če bi lahko šla?

O: V Ameriko in Avstralijo.

V: Zakaj pa tja?

O: Menda je tam dosti drugače kot pri nas. Pa bi šla pogledat, kako je to.

V: Torej te zanima bolj druga kultura? Ali arhitektura? Kaj je tisto, kar te zanima?

O: Ja, bolj kultura, način življenja.

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: Ne.

V: Dobivaš žepnino?

O: Ja, v bistvu dvakrat na mesec. Dajejo enkrat na mesec, ampak dajo enkrat eni, enkrat drugi, pa pride potem dvakrat na mesec.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Sama financiram kino, CD-je, take dodatke. Ostalo pa starši.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Za kino.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Ja.

V: Katere imaš pa najraje?

O: Mladinske.

V: Katero si pa nazadnje prebrala?

O: Somrak. Že kar nekaj časa nazaj. Nekaj mesecev.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ne.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Ne.

V: Torej te ne zanima politika?

O: Ne.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Tudi bolj ne.

V: Kaj pa umetnost? Se zanimaš zanjo? Film, gledališče, slikarstvo, umetnostna zgodovina.

O: Ne prav posebej.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Ja.

V: Kaj takrat najraje delaš?

O: Ne boš verjela, da večino časa poslušam glasbo.

V: Imaš kakšen hobi, treniraš kakšen šport?

O: Ne.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Čakaj, da se spomnim. Mami je ekonomski tehnik in dela v nabavi. Oči je pa strojni ključavničar in v Žitu popravlja stroje.

Andrej, 19 let

Gimnazija Bežigrad

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Doma, kadar kaj delam, s prijatelji zvečer.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje pa naštej nekaj izvajalcev?

O: Metal pa rock. Recimo Iron Maiden, Blind Guardian, Children of Bodom.

V: Zakaj rad poslušáš metal?

O: Daje prijeten ambient, uživam v melodiji. Tak prijeten takt za delo.

V: Ali bi rekel, da vpliva na tvoja čustva?

O: Niti ne.

V: Se ti zdi, da drugim sporočaš kaj s tem, ko poslušáš to glasbo oziroma ali ti pove kaj o drugih to, kaj poslušajo?

O: Kaj pa vem. Se mi ne zdi to toliko pomembno.

V: Kaj ti je najbolj pomembno - beat, besedilo, melodija?

O: Melodija.

V: Katerih žanrov ne maraš?

O: Mah, ni, da ne bi maral kakšnega. Pač rad poslušam svoje.

V: Okej. Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: Večinoma rock in razne njegove derivate.

V: Hodite ven?

O: Ja, Metelkova mesto največ.

V: Katero glasbo pa imate najraje v klubih?

O: Ne hodim v klube.

V: Na Metelkovi torej.

O: To, isto. Metal in rock.

V: Hodiš rad na koncerte?

O: Ja, kar.

V: Na katerih si bil v zadnjem letu?

O: Na Metalcampu.

V: Hodiš v Opero, Cankarjev dom, Slovensko Filharmonijo?

O: Ne. Nikoli.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Od prijateljev, na Youtubu.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne, res ne gledam glasbenih programov.

V: Bereš glasbene revije?

O: Ne.

V: Spremljaš novice o glasbi in izvajalcih na internetu?

O: Občasno, ampak večinoma zaradi koncertov, datumov in tega.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bil majhen?

O: Ja, kar.

V: Je bil prižgan radio?

O: Občasno, ja.

V: Si pel pesmice?

O: Sem, ja.

V: Bi rekel, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Ne, sploh ne.

V: Si kdaj hodil v glasbeno šolo?

O: Ja, dve leti sem igral bobne.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne, niti ne.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka?

O: To ravno ne.

V: Okej, pa metala?

O: Iron maiden, Blind Guardian, AC/DC in tako naprej.

V: Housa?

O: Ne.

V: R&b-ja?

O: Ne.

V: Jugo-turbofolka?

O: Ne.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Ti da to kakšen status med sošolci?

O: Ne, se mi ne zdi to pomembno.

V: Ali si že slišal za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Kaj pa meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Ja, izvajalci kvalitetne glasbe obstajajo tudi danes, le da niso več popularni.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Nimam pojma.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ja, član skupine U2.

V: Pa vep, kaj je DATA?

O: Ne.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Preprosto uporabljajo svoj vpliv na ljudi za propagando idej. Če komu to ni všeč, naj propagando ignorira. Tako kot jaz.

V: Na katero šolo hodiš?

O: Gimnazija Bežigrad.

V: Greš naprej študirat?

O: Ja, računalništvo in informatiko. Sem spreten z računalniki.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rad dosegel?

O: Diplomiral bi.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Povprečno tri.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino in nemščino.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Petke.

V: Kaj bi rad/-a počel v življenju?

O: Razvijal bi računalniške igrice. Zame je to zabava in izziv.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let, splošno, ne samo v karieri?

O: Pojma nimam.

V: Imaš rad potovanja?

O: Niti ne.

V: Kam bi šel, če bi lahko šel kamorkoli?

O: Uf, šel bi na Švedsko, Norveško ali kam bolj na sever.

V: Bi šel študirat v tujino?

O: Ne.

V: Ali trenutno kaj delaš?

O: Samo občasno.

V: Dobivaš doma redno žepnino?

O: Ne.

V: Kaj financiraš sam in kaj ti plačujejo starši?

O: Starši mi plačajo telefon in to, sam pa računalniške stvari.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Za računalniške igre.

V: Ali rad bereš knjige?

O: Ne.

V: Katero si nazadnje prebral?

O: Domače branje za maturo.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ne.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Ja, na internetu bolj občasno.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Ne.

V: Za ekologijo in naravo?

O: Ne.

V: Za umetnost?

O: Pa, tako, občasno. Ne nekaj ful.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Kar precej, ja.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Igram igre, se družim s prijatelji, kaj ustvarjam.

V: Imaš kakšen hobi? Treniraš kakšen šport?

O: Tabornik sem.

V: Kaj delata tvoja starša pa kakšno izobrazbo imata?

O: Oba imata srednješolsko izobrazbo. Oči je trgovec, mami pa medicinska sestra.

Asim, 18 let

Center za avtomehanike

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Jaz imam ves čas na telefonu glasbo. Na busu poslušam, ko grem s »frendi« v šolo, zunaj na cigaretu ves čas poslušamo. Pa doma čez vikend »nabijam«.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje?

O: Meni je najboljša narodna. Ko gremo ven, kar je, je. Ampak če sam izbiram, imam najraje narodno.

V: Kateri so recimo tvoji najljubši izvajalci?

O: Toliko jih je. Mile Kitić, Dara Buba Mara mi je všeč, ker je tudi huda. Ceca mi je tudi všeč, tako bolj stare. Pa Malih Ninja, ki je bil zdaj pri nas. Sem bil na koncertu. Boban Marković mi je tudi všeč, bolj to iz Guče. Niso toliko narodnjaki, ampak mi je vseeno všeč.

V: Zakaj pa imaš tako rad narodnjake?

O: Ker je vse. Moja dva sta tudi od »dol«, pa sedejo mi teksti pa ta, kako se reče, glasbena podlaga.

V: Kaj ti je najbolj pomembno (beat, besedilo, melodija)?

O: Meni so teksti najbolj pomembni. Tako, da padeš v »feeling«. Ko se žura, mi je všeč, da je dobro za žurat, alkohol pa to, ko je pa »tuga« mi je pa všeč, da je bolj takšen »tužen« komad.

V: Katerih žanrov ne maraš?

O: Na živce mi grejo te neki rockerji pa to, to mi je kar nekaj. Ko to vidim, kar živčen ratam.

V: Zakaj?

O: Ker so mi »glupi«, nekaj se »folirajo« pa to, oni »kul«, smo globoki, a daj ne »seri«. Tudi narodnjaki znajo biti globoki, oni samo ne razumejo te muzike.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: Vsi smo bolj v narodni. Ker žuramo skupaj, na isti šoli smo, z enimi se poznamo že sto let, še iz osnovne. Mi smo kar klapa.

V: Kam pa hodite ven?

O: Pa En pub, Exen mi je tudi všeč, ta Rudnik, kaj je že, ta Inbox, ko imajo jugo večere, to mi je tudi všeč. Pa te naši, Ramezzo v Fužinah.

V: Hodiš na koncerte? Si rekel, da si bil na Ninji?

O: Ja, bil je na gospodarskem.

V: Veliko hodiš tudi drugače?

O: Pa tako, ko gremo ven, itak ponavadi je koncert. Te hišni pevci, ki jih nobeden ne pozna.

V: A si bil na kakšnem večjem v zadnjem letu?

O: Bil sem na Dari buba mari.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: Ne, ni to zame. Se mi zdi, da je to tako kot ti rockerji. »Folira« se »folk«, se »napedenajo« vsi, grejo tja in »prave« se pametne. Ni to men' všeč.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Ves čas gledam Pink, všeč mi je, ker je še v Sloveniji zdaj. Gledam te »srpske stranice«. Tudi 24ur.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ne.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bila majhen? Recimo, je bil prižgan radio? Ste peli pesmice?

O: Nismo nekaj.

V: Torej bi rekel, da nisi iz glasbene družine?

O: Ne, nisem.

V: Si kdaj hodil v glasbeno šolo?

O: Ne, nisem.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne, to narodno dobro poznam, mogoče še te pop »pjevačice«, mogoče malo housa, to je pa to.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Kaj je to, Bijelo dugme?

V: Ne. Ni panike. Kaj pa metal?

O: Meni je to Metallica, to ti jaz poznam. A veš, metal, Metallica. To je to.

V: Kaj pa house?

O: Guetta, to vem. A ostale pa poznam tako... Komade poznam, pa ne vem od koga so.

V: Kaj pa r&b?

O: Beyonce. Ona vem, da je.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Tako med sošolci.

O: Ne, meni se zdi bolj pomembno, kaj ti poslušáš. O glasbi se pogovarjaš, on da tebi ta komad za poslušat, ti njemu drugega.

V: Ali si že slišal za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Meni se zdi v redu.

V: Torej se ti zdi, da izvajalci so dejansko glasbeniki?

O: Pa nekako so, to ko vidiš to iz Amerike, te so samo za »keš«, a to, kar vidiš tukaj »kod nas« na Balkanu, meni se »čini«, da oni »su svi muzičarji«.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Vem, da neki SMS pošlješ. Ne vem, zakaj. Vem, da je brezplačno.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ne.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Meni se zdi to v redu, a ne bi ravno poslušu komada o tem. Meni je glasba bolj za žur. Da daš kaj ven. Recimo, si ful agresiven, pa si dam en komad pa je potem dobro.

V: Ok, na katero šolo zdaj hodiš?

O: Ta center avtomehanik. Bežigrad.

V: Se greš šolat še kam naprej?

O: Ne, meni je to dovolj. Še to ne vem, če bo šlo.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Ma, težko je. Ena, dva, tri včasih. Samo, ko me »drkajo«, ker sem na –ić, veš.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Srbski. Ne, imeli smo angleščino v osnovni, a nisem jaz anglež.

V: Kakšne si imel v povprečju ocene pri angleščini?

O: Pa t'ko, dvojke.

V: Kaj bi rad počel v življenju?

O: Ne vem, meni je ta delavnica za avte super. Še svoj avto malo »sfriziraš«, ženske padajo na to. Da bi imel eno svojo delavnico, to bi mi bilo »top«.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let? Na splošno v življenju, ne samo kariera.

O: Ne vem, če bom tukaj. Teto imam na Švedskem, pa bom mogoče šel do nje. V Srbiji imamo tudi družino, tako da bom mogoče tam. Malo je tudi problem s službo. Bomo videli.

V: Imáš rad potovanja?

O: Meni je ok, da grem kam, ampak ni pa treba.

V: A veliko potuješ?

O: Ne.

V: Kaj delaš?

O: A za denar?

V: Ja.

O: Pa ni ti to na napotn'co. (smeh)

V: Dobivaš žepnino?

O: Oči mi da kaj na vsake toliko, ampak bolj se sam »snađem«.

V: Kaj pa ti plačujejo starši?

O: Plačajo mi urbano, pa mobitel, če kaj »zagusti«, to je pa to. Za malico mi dajo. Ampak zadnjič so ugotovili, da sem dal za »čike«, pa mi ne dajo več. Stvari za sproti bolj.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Da gremo ven. Ena steklenica vodke, pa si razdelimo.

V: Ali rad bereš knjige?

O: Ne.

V: Katero si nazadnje prebral?

O: To je moralo biti v osnovni, ko sem imel to domače branje.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ne.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: To, če včasih kaj vidim, ampak bolj te zabavne stvari. Ne politika pa to. To mi je vse...

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Ne vem, ne vidim, da je to nekaj problem. »Folk« si je nekaj zmisлил in zdaj je panika, panika. Ko sem zuni nič ne vidim, nič bolj hudo ni, to da te sonce opeče, mogoče.

V: Kaj pa umetnost? Se zanimaš zanjo?

O: To misliš, kaj?

V: Gledališče, slikarstvo, film...

O: Ma, ne. Film kakšen rad pogledam. Če je v Koloseju kakšna akcija, gremo gledat s »frendi«. To zdaj, ko ima Kanal A stare filme z Van Damom, to gledam »skos«. Al' pa balkanski filmi, Rane, Ko to tamo pjeva. Joj, to je meni super. A to slikarstvo, si rekla, gledališče, to »umirem, umirem«.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Ja, kar.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Dobim se s »frendi«, pred blokom smo, mal se pogovarjamo, igramo nogomet, gremo v Ramezzota pogledat, okrog, ali pa smo pri komu doma, ko starši delajo.

V: Imaš kakšen hobi? Treniraš kaj?

O: Včasih sem boks treniral, zdaj pa sem vse pustil.

V: Zakaj si pa pustil?

O: »Kao« ni časa. Ma, ne. Druge stvari so mi bolj pomembne, sploh ne vem, zakaj. B'lo mi je všeč, ampak sem se začel »zafrkavat«, al' kaj.

V: Kaj delata tvoja starša?

O: Oči dela v mesnici, mama je pa doma.

V: Kakšno izobrazbo imata?

O: Oči ne vem, če je naredil srednjo, mama ima pa osnovno. Ne vem. Oba sta iz Srbije prišla.

Drago, 18 let

Gimnazija Vič

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Doma pa na avtobusu, mp3. Doma pa, kadar delam kakšne stvari za šolo, kjer ni treba, da sem skoncentriran, kakšne naloge za matematiko. Ali kadar kaj berem, kakšno revijo, brskam po netu.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje?

O: Kakšen rock, Eaglesi, oldies goldies, od klasike Vivaldija, veliko od Celine Dion, Boccellija imam, pa te, ki so popularni. Timbaland, Timberlake, kakšen hip hop pride vmes. Da bi pa prav specifično rekel en žanr, pa sploh ne.

V: Zakaj recimo poslušáš te žanre, ki si jih naštel? Kaj točno ti je všeč pri njih?

O: Eagles ali Queeni imajo daleč največ harmonij. Proti ostalim danes. Če pogledáš vse te Inne ali pa Rihanne... To so trije, štirje akordi, ki jih ponavljajo do onemoglosti. Res je narejeno na prvo žogo. Slišiš en komad, pa se ti zdi super, potem pa poslušáš cel CD in ugotoviš, da ves čas en in isti akord okrog obračajo. Tak' je bil že Jacko (Michael Jackson), samo da je imel dosti boljši beat zadaj.

V: Se ti zdi, da to, kar poslušáš, drugim kaj sporoča? Vpliva na tvojo identiteto, kako te drugi vidijo?

O: Ja, sigurno vpliva. Če bi poslušal same te party komade bi takoj vedeli, da si čisti »žurer«, če pa rečeš, da poslušáš karkoli od klasike, pa takoj vidijo, da si bil ali izobražen ali pa ti je všeč, ker si drugačen.

V: Kako drugačen, misliš?

O: Kako se obnašáš, kaj delaš. To, kaj poslušáš veliko pove o človeku, o tem, kakšen je. Ali je umirjen ali pripada subkulturi. Metalca že na ulici vidiš in točno veš, kakšno glasbo poslušáš.

V: Kaj ti je najbolj pomembno, beat, besedilo, melodija?

O: Kot prvo gotovo melodija. Potem pa beat in besedilo. Glasba mora biti polna. Ne sme se ti zdeti, da nekaj manjka. Ponavadi je cel spekter zapolnjen, od visokih do nizkih tonov, pevec mora dobro peti, ne da morajo 26-krat posneti, da bo dobro, tako kot pri Avril Lavigne. Pa sovražim elektronske zadeve. Overeffecte. Lyricsi pa pridejo potem, ja. Če so dobri, potem je komad še boljši. Če poslušáš lyricse, potem moraš še razmišljati zraven. Tako, da moraš biti razpoložen.

V: Rekel si, da ne maráš elektronike. Še česa?

O: Ne maram metala.

V: Zakaj pa ne?

O: Saj kakšni komadi imajo dodano umetniško vrednost, ampak večina se mi pa zdi, da hočejo samo hard metalce igrati in potem je večinoma žaganje, nič melodije, nek tekst se derejo, ki ga itak 50 % ne razumeš. Tako da mi to ni všeč.

V: Kaj poslušajo tvoji najbližji prijatelji?

O: Trije so res party animals in poslušajo komercialo, razne Rihanne, Guette. Eni poslušajo striktno klasiko, ampak so tudi izobraženi klasično. Eni so pa res ozko usmerjeni in poslušajo točno tisto glasbo, ki je v nekem trenutku popularna, torej kar se vrti po radiu ali v »diskačih«.

V: Ti prijatelji, za katere si rekel, da so klasično izobraženi... Veš, kaj so po poklicu njihovi starši?

O: Dve mami sta doktorici, zdravnici, en oče vem, da je elektro inženir.

V: A hodite ven?

O: Bolj na take stvari, kot je Itak Džafest. V Bachusa sem šel nekajkrat zraven, ampak meni to ni tako všeč.

V: Če bi že šel ven, katero glasbo bi hotel poslušati?

O: Odvisno, kako greš ven. V diskačih se pač vrti, kar se vrti. Ne moreš iti nazaj v 60. pa vrteti flashdanca. Če greš pa drugače ven, da ne greš ven ven, ali pa da bi bil kje na morju, pa na plaži, pa se mi zdi, da ta glasba, ki se vrti v diskačih sploh ne sede. Bolj kaj bolj poletnega sede.

V: A hodiš na koncerte?

O: Na komercialne ne, na klasičnih sem bil pa zaradi glasbene na kar velikih.

V: Hodiš potem v Opero, CD, SF?

O: V Cankarju in v Filharmoniji sem velikokrat. Rad grem poslušat kitariste.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Od brata pa doma. Na splošno, ko se pogovarjaš s kolegi, veliko slišiš. Dva sta res mojstra za techno komade.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ne.

V: Spremljaš novice o glasbi na internetu?

O: Na raznih portalih, od RTV-ja do 24 ur, Siola, Izklopa. To, kar je common. Nobene specifične strani, ki bi se samo z glasbo ukvarjala. Če mi je kakšen izvajalec všeč, malo zgooglaš, katere komade še kaj ima. Zdaj ravno posodabljam glasbeno knjižnico v flac. Je dosti boljši format od mp3-ja, je boljše kvaliteta zvoka. In tako potem najdem kaj, kar prej nisem vedel, da je.

V: Bi rekel, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Vsekakor. Mami je glasbenica, ima srednjo glasbeno narejeno. Cela njena stran je zelo glasbena, vedno se je pelo na raznih rojstnih dnevih. Po očetovi strani je pa dedek igral kitaro tako kot jaz, tako da imam veliko njegovih not. Pa dve njegovi kitari imam, jazz in akustično. Samo igram bolj svojo, klasično. Moja sestra igra klavir. Pa moja teta in sestrična tudi.

V: Koliko časa pa hodiš v glasbeno šolo?

O: Enajst let. Ampak letos hodim samo še na orkester pa vaje za koncerte.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Ne.

V: Kaj pa metal?

O: Metalica, Ramstein, Marilyn Manson.

V: Kaj pa house?

O: Guetta, Pitbull, Inna.

V: Kaj pa r&b?

O: Beyonce, Rihanna, tudi kakšna Madonna. Tudi to, da je Taylor Swift country, je dosti bučka zame. Pomoje je r&b.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Mile Kitić, Severina, Seka Aleksić, Šaban Šaulić. .

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Se ti zdi, da če veliko veš, potem te drugi bolj spoštujejo?

O: Odvisno od tega, v kakšni družbi si. Če jim je to pomembno, potem to nekaj pove. Če si ti med sebi enako izobraženimi ali pa manj izobraženimi, potem ni toliko. Če bi bili pa oni bolj izobraženi in bi se med sabo pogovarjali, bi se takoj videlo, da nisi tako izobražen na tem področju.

V: V kakšni družbi bi pa ti rekel, da si?

O: Povprečno izobraženi. Nobeden ni res velik ljubitelj neke glasbe, ki bi bil kot kakšen nogometni »fan«, ki navija za kakšno ekipo, ampak poslušajo glasbo zato, ker jim je lušno, ne da bi jo analizirali.

V: Ali si že slišal za dogodek Live Aid?

O: A je to tisti dobrodelni koncert?

V: Kaj meniš o tem?

O: To se mi zdi super akcija. Kot prvo, združiš prijetno s koristnim. Bandi to delajo zastonj. Hkrati pa se zbira denar za socialno ogrožene ali pa za šole pa te »fore«. Ljudje pa pridejo tja in se imajo lušno, hkrati pa še pomagajo tistim, ki rabijo pomoč.

V: Se ti zdi, da glasbeniki lahko spreminjajo razmere v svetu?

O: Ja, poglej Bonota.

V: Poznaš DATA, od Bonota?

O: Ne, to ne.

V: Njegov projekt.

O: Ja, vem, da on veliko dela na Afriki, da bi odpustili dolg in to.

V: Ja, to je to.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Dobrodelno ja.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ja. U2, ne?

V: Kaj pa misliš o kvaliteti glasbe danes?

O: Se mi zdi, da je zanič. Nikakor ni enega izvajalca, mogoče Adele zdaj, da je kaj drugačna. Drugače pa se mi ne zdi, da bi bil nekdo tak »bam«, kot so bili Queeni ali pa Dire Straits, Rolling stonesi.

Nobeden ne izstopa.

V: Se ti zdi, da nobeden ne izstopa? Kaj pa Lady Gaga?

O: Ona res izstopa. Ampak meni je to mimo. Da se tako oblečeš... Dobro, dobi veliko medijske pozornosti pa zasluži veliko denarja, ampak kje je pa kakšen self-respect.

V: Torej se ti zdi, da gre za denar danes, ne toliko za glasbo?

O: Definitivno.

V: Ok greva še malo na druga področja. Hodiš na Vič, ne. A greš naprej študirat in kaj?

O: Ja, na fakulteto za strojništvo, ker me to zanima.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rad dosegel?

O: Sedmo gotovo, potem bom pa videl. Korak za korakom.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Odličen.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino, malo nemščino.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Pet.

V: Kaj bi rad počel v življenju?

O: Ukvarjal bi se s čim, kar je povezano s tehnologijo pa z naravoslovjem, ne družboslovjem. Je veliko slovenskih podjetij, kjer bi lahko z veseljem delal. Ampak bo treba dobiti štipendijo ali pa izstopati na faksu, da te opazijo.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let? Na splošno v življenju, ne samo kariera.

O: Realno gledano imam pred sabo še minimalno osem let študija, ne vem če se bom takoj zaposlil, če ne bom kam šel. Potem se bo pa treba ustaliti, samo ne vem, kje bo denar za stanovanje.

V: Imaš rad potovanja?

O: Ja, z veseljem grem.

V: Veliko potuješ?

O: Ne bi mogel reči, da veliko, ne bi pa mogel reči, da malo. Sem že kar bil kje, v Amsterdamu, Barceloni, Parizu, Frankfurtu, Londonu.

V: Kam bi šel zdaj, če bi lahko šel?

O: Na Maldive.

V: Torej uživati bolj?

O: Ja, itak.

V: Bi šel študirat v tujino?

O: Cel študij ne, bi šel pa na kakšno izmenjavo ali pa specializacija v tujini.

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: Priložnostna dela, kot telefonist in to. Da bi pa kaj zares, pa ne.

V: Dobivaš žepnino?

O: Ja, mesečno.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Sam financiram vse razen 10 eur subvencije pri mobitelu. Hrano mi plačajo, pa obleke, kar je nujno. Kar je ekstra pa sam ali pa vsaj sofinanciram.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Za tehnologijo.

V: Ali rad bereš knjige?

O: Zelo.

V: Katere?

O: Ravno sem prebral Gaudijev ključ, pa mi ni bla preveč všeč. Podobna kot Da Vincijska šifra. Rad imam kriminalke drugače, kakšne zgodovinske, tudi znanstveno fantastiko. Predvsem mora biti neka ideja v knjigi, ki te pritegne. Da je dobro napisano, da niso površinske osebe, tiste tipične delitve pozitivec, negativec in to. Drugače pa rad berem, zelo.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ja.

V: Vsak dan?

O: Recimo 5 krat na teden.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Ja, redno.

V: Torej te ne zanima politika?

O: Ja.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Spremljam, ja. Ampak največ, kar naredim, je, da ločujem smeti pa ne mečem po tleh.

V: Kaj pa umetnost? Poleg glasbe seveda.

O: Občudujem kakšne slikarje, ki so res mojstri, medtem ko za te sodobne zadeve nimam ravno posluha. Če nekdo po sobi potegne nit, pa reče, da je to ne vem kaj. Ko pa vidim, da je res nekaj vložil v to, to pa kapo dol.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Ne, ne bi rekel, da ga imam veliko, v bistvu ga imam točno toliko, kolikor si ga vzamem. Odvisno je od tega, kako dober hočeš biti v šoli, toliko imaš prostega časa. Pa pomembno je, kaj tretiraš kot prosti čas. Če tretiraš to, da greš s kolegi na basket, kot prosti čas, potem ga imaš več.

V: Igraš basket. Imaš še kakšen hobi razen kitare?

O: Športi kar vsi, se dobivamo pogosto. Zdaj bomo še med vikendi, ko je lepo vreme. Drugače pa se dobimo s kolegi, gremo na kakšno pivo po šoli pa na morje, na počitnice. Pač, druženje s kolegi je največji hobi. Potem pa tehnika in te zadeve.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Oči je univerzitetni diplomirani inženir in dela na generalni policijski upravi v Ljubljani, mami je pa univerzitetna diplomirana arhitektka in dela kot scenografinja.

Erik, 19 let

Farmaceutvska tehnična

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Doma, na računalniku, še posebej Youtube.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje pa naštej nekaj izvajalcev?

O: Pop, rock, rap. Recimo Guetta, Rihanna, Beyonce, Basshunter.

V: Zakaj rad poslušáš to glasbo?

O: Nevem, mi je všeč ritem.

V: Ali vpliva na tvoja čustva?

O: Ja. Se mi zdi, da kar.

V: Se ti zdi, da drugim sporočáš kaj s tem, ko poslušáš to glasbo oziroma ali ti pove kaj o drugih to, kaj poslušajo?

O: Ne, se mi ne zdi to pomembno.

V: Kaj ti je najbolj pomembno, beat, besedilo, melodija?

O: Melodija.

V: Katerih žanrov ne maráš pa zakaj?

O: Transa, ne vem, mi je »kr neki«, ko nabija pol ure isto, pa sploh ni besedila.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: Pop, rock.

V: Hodite ven?

O: Ja, t'ko v KMŠ, +/- klub, Superli, Don caffe pa po veselicah.

V: Katero glasbo imate najraje v klubih?

O: Pop.

V: Hodiš na koncerte?

O: Ja, kar.

V: Na katerih si bil v zadnjem letu?

O: Sidharta, na majskih igrah.

V: Hodiš v Opero, Cankarjev dom, Slovensko Filharmonijo?

O: Ne.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Na internetu.

V: Ali redno gledáš kakšen glasbeni program?

O: Ne.

V: Bereš glasbene revije?

O: Ne.

V: Spremljšáš novice o glasbi in izvajalcih na internetu?

O: No, ja, ne glih vsak dan.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bila majhen?

O: Ja, kar.

V: Je bil, recimo, prižgan radio?

O: Ne spomnim se, po moje ne, razen v avtu je bil vedno.

V: Si pel pesmice?

O: Ja.

V: Bi rekel, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Ne.

V: Si kdaj hodil v glasbeno šolo?

O: Ne, nikoli.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne glih. (smeh)

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka?

O: Pojma »niam«. (smeh)

V: Metala? Housa? R&B-ja? Jugo turbofolka?

O: Ne.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Ti da to kakšen status med sošolci?

O: Niti ne. Ni pomembno.

V: Ali si že slišal za dogodek Live Aid?

O: Ne, kaj je to?

V: Dobrodelni koncert. Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Se spreminja nonstop.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Ne.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ne.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Mah, ne razmišljam tol'ko o temu.

V: Na katero šolo hodiš?

O: Farmaceutski tehnik.

V: Greš naprej študirat?

O: Ja, fakulteta za farmacijo, mi je všeč to delo

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rad dosegel?

O: Sedmo.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Odličen.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Angleščino.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Štirke.

V: Kaj bi rad počel v življenju?

O: Mel fajn službo, družino.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let, splošno, ne samo v karieri?

O: Poročen, zaposlen v lekarni, mel otroka al pa dva, fajn ženo, če je to sploh mogoče. (smeh)

V: Imaš rad potovanja?

O: Ja.

V: Kam bi šel, če bi lahko šel kamorkoli?

O: Bahame al' pa kaj takega, križarjenja po kakšnih toplih otokih.

V: Bi šla študirat v tujino?

O: Ne, brez veze.

V: Ali trenutno kaj delaš?

O: Ne.

V: Dobivaš doma redno žepnino?

O: Ne.

V: Kaj financiraš sam in kaj ti plačujejo starši?

O: Telefon starši, vse ostalo sam.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Obleke.

V: Ali rad bereš knjige?

O: Ne.

V: Katero si pa nazadnje prebral?

O: Četrty del somraka, že dolg' nazaj.

V: Ali gledaš poročila?

O: Včasih.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Občasno.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Niti ne.

V: Za ekologijo in naravo?

O: Ne.

V: Za umetnost?

O: Ne.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Ja, precej.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Grem kam.

V: Imaš kakšen hobi? Treniraš kakšen šport?

O: Ne.

V: Kaj delata tvoja starša? Kakšno izobrazbo imata?

O: Srednješolsko, oči dela na Perutnini Ptuj, mami je pa umrla.

Gea, 17 let

Gimnazija Bežigrad

V: Kdaj in kje največkrat poslušаш glasbo?

O: Sama, v svoji sobi, čez dan al' pa zvečer.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje? Naštej še nekaj izvajalcev.

O: Stari rock, Doorsi, Beatlesi. Tudi črnski blues pa jazz pa Janice Joplin. Tako, v tej smeri.

V: Kaj ti je najbolj všeč, kaj te najbolj potegne?

O: Čustva ima, noter te potegne. Men' gre na živce komerciala. Ni komerciala, verjetno to.

V: Se ti zdi, da to, kar poslušаш, pove kaj drugim ljudem o tebi? Oziroma obratno. Ti pove to, kaj poslušajo drugi, kaj o njih?

O: Ja, če človek posluša komercialo, verjetno veš, da je tako... No, jaz ponavadi prehitro sklepam, da je plehek. Verjetno hočem tudi drugim na nek način pokazati, da jaz pa nisem plehka.

V: Kaj pa bi rekla, da ti je najbolj pomembno, beat, besedilo, melodija?

O: Predvsem to, da je taka, da te potegne vase. To se tako klišejsko sliš'. Besedilo niti ni tol'k'. Ko enkrat začutiš glasbo, ti je ponavadi tudi besedilo potem všeč.

V: Rekla si, da ne maraš komerciale. Katerih žanrov še ne maraš in zakaj?

O: Te, kako se že reče, narodno zabavne glasbe. Ker je preveč seksistična in šovinistična. (smeh)

V: Kaj poslušajo tvoji najbližji prijatelji?

O: Ena posluša to, kar jaz poslušam, no, zelo podobno. Drugi pa različno.

V: A hodite kaj ven?

O: Ja, včasih. Ne zdaj neke »pijanke« redne.

V: Kam pa greste, če greste?

O: To se ponavadi bolj spontano zgodi. Nazadnje sem b'la v parku Zvezda. Po naključju sem tam pristala.

V: A hodiš na koncerte?

O: Redko, včasih.

V: Na katerih si bila v zadnjem času?

O: Sem bila na Siddharti v Ljubljani, ko so imeli na prostem.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: Včasih, če t'ko nanese. Moj oče se giblje bolj v teh klasičnih krogih, pa včasih uredi kaj za kakšno predstavo.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Odvisno o kakšni glasbi. Kar se tiče klasične glasbe, sem dobila največ informacij doma. Pa ko sem hodila v glasbeno. Na splošno pa od te prijateljice, ki posluša podobne zvrsti kot jaz.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne. No, Mezzo včasih gledam.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ne.

V: Spremljaš novice o glasbi in izvajalcih po internetu?

O: Ne.

V: Rekla si, da je oči bolj glasbenik. A ste veliko poslušali glasbo, ko si bila majhna? Je bil prižgan radio? Ste peli pesmice?

O: Ja, smo.

V: Bi rekla, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Ja, dosti, ja.

V: Koliko časa si pa hodila v glasbeno šolo? Pa kaj si igrala?

O: Osem let, violino.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne, niti ne.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: A to so Oasis? A Doorsi štejejo? Guns 'n' roses.

V: Kaj pa metal?

O: Ja, tisti Corn, ali kaj je.

V: House?

O: Ne.

V: Kaj pa r&b?

O: Ne.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Mile Kitić, Seka Aleksić.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Tako med sošolci.

O: Ne.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Ali veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Ja, a ni nekaj dobrodelno. V bistvu je namen, da se čim več mladih napije in bruha po celem Tivoliju. (smeh)

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ne, sem že slišala, ampak ne vem.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Ne vem, koliko je to učinkovito. Saj se ljudi dotakne ena pesem, ampak potem izključijo računalnik in ni nekega efekta.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Kar se tiče tega, kar se na MTV-ju predvaja, to je pač »podn od podna«. Kvaliteta je res gnila. Vse namiguje na seks pa na spolnost. Neumno je. Ni kvalitete.

V: Ok greva še malo na druga področja. Hodiš na Bežigrad. Greš naprej študirat?

O: Ja, ampak še ne vem, kaj.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Ja, magisterij zagotovo. Potem bom pa vid'la. Odvisno od zaposlitve, če me bo kakšna stvar zanimala in se bom hotela specializirati.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Pravdober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino. Pa nekaj francoščine, pa malo hrvaščine.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Štiri.

V: V bistvu ne veš, kaj bi rada počela, ampak kako si pa predstavljaš sebe čez 10 let?

O: Rada bi bila poročena in imela nekaj otrok, neko zaposlitev, nekaj, kar bi me veselilo.

V: Imaš rada potovanja?

O: Ja.

V: Veliko potuješ?

O: Niti ne. Sem bila že na nekaj koncih sveta.

V: Kam bi pa najraje šla?

O: Na Škotsko ali pa Irsko. Ker so hribi romantični in slabo vreme in zelena trava.

V: Bi šla študirati v tujino?

O: Razmišljala sem, da bi šla v Ameriko, ampak stane 51.000 dolarjev, tako da ne. (smeh)

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: Ne.

V: Dobivaš žepnino?

O: Ne, imam štipendijo.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Večino si financiram sama, kadar gre za moje interese.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Ne vem, kar gre. Kakšna knjiga, kakšna obleka, kava in ga ni več.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Ja.

V: Katere imaš pa najraje?

O: Všeč so mi take, ki imajo močne ženske karakterje, ali kakšne uspešne ali pa ki so bile zlorabljene.

V: Katero si pa nazadnje prebrala?

O: Tisoč veličastnih sonc, dva tedna nazaj.

V: Ali gledaš poročila?

O: Včasih. Ob nedeljah gledam tisto Zrcalo tedna.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Ne. Moja splošna izobrazba je »na nuli«. (smeh)

V: Se ne zanimaš za politiko?

O: Se, pa saj bi se več, pa ni nikoli časa, pa itak slišiš same slabe stvari, potem si pa res misliš, pa zakaj bi.

V: Se zanimaš za ekologijo in naravo?

O: Niti ne. Mislim, sem tabornica, tako da ta del narave me zanima.

V: Kaj pa umetnost? Film, gledališče in to?

O: Gledališče me zanima. Imam abonma v MGL-ju.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Srednje. Če res kaj zelo hočem, si lahko privoščim. Že najdem kakšno luknjo.

V: Kaj pa počneš v tistih luknjah?

O: Berem ali pa pogledam kakšen dober film.

V: Imaš kakšen hobi? Treniraš kakšen šport? Rekla si, da si tabornica.

O: Ja, tabornica sem. Pač, vodnica. Motiviram »tamale«.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Mami je socialna delavna, oče pa uči na akademiji za glasbo.

V: Kakšno izobrazbo pa imata?

O: Oči ime neko umetniško priznanje, ki je isto kot doktorat. Mami ima pa visoko šolo za socialno delo.

Gregor, 19 let

Gimnazija Ljubljana

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Ja, pri meni je tako, da glasbo največkrat poslušam, ko jo slišim. Vem, da se čudno sliši, ampak glasbo redkokdaj poslušam z namenom, da bi jo poslušal, ampak jo slišim ob različnih priložnostih, na radiu, ko grem s »prjatlí« ven, in tako. Če pa se odločim, da bom kaj poslušal, pa si doma dam gor slušalke, pa si zavrtim kaj, kar me pomirja, ali pa ko grem spat.

V: Katere glasbene žánre imaš najraje? Pa naštej nekaj izvajalcev.

O: Hm, nimam specifičnih žánrov, ampak v glavnem kaj bolj sproščenega. Na primer jazz, blues, določene zvrsti rocka, tudi kakšen chanson se najde, določene skladbe iz zvrsti popa, včasih pa tudi »kaka« klasika ali pa tudi kakšna meditativna glasba.

V: Zakaj rad poslušáš ravno to glasbo?

O: Ja, poslušam jo zato, da me sprosti. Zakaj bi jo drugače poslušal? (Smeh)

V: Ja, nekateri hočejo ravno obratno. Ali vpliva na tvoja čustva?

O: Ja, če me sprosti, verjetno vpliva tudi na moja čustva.

V: Se ti zdi, da drugim sporočáš kaj s tem, ko poslušáš to glasbo oziroma ali ti pove kaj o drugih to, kaj poslušajo?

O: Hja, seveda glasbeni okus pove nekaj o človeku, kakšno osebnost ima in »tko«. Predvidevam, da isto sporočam tudi drugim.

V: Kaj ti je najbolj pomembno (beat, besedilo, melodija)?

O: He, verjetno kombinacija vsega. Vsekakor mora biti dobra melodija.

V: Katerih žánrov ne maráš pa zakaj?

O: Hm, verjetno kakšne hard metal in podobne. Takim, ki ponavadi rečejo, da se derejo. »Sej« vem, da 'majo neko sporočilnost, ampak niso ravno po mojem okusu. Tudi kakšni balkanski mi niso preveč pri srcu.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: He, marsikaj. Vsak kaj drugega.

V: Hodite ven?

O: Tudi občasno.

V: Kam pa?

O: V »kake« gostilne in podobno.

V: Katero glasbo imate najraje v klubih?

O: Katero imamo najraje? Hja, za druge ne vem, ampak ponavadi mi je všeč tisto, kar vrtijo.

V: Hodiš na koncerte?

O: Običajno zelo redko.

V: Si bil na kakšnem v zadnjem letu?

O: He, kaj pa vem. Se ne spomnim. Je že kar nekaj časa nazaj.

V: Hodiš v Opero, Cankarjev dom, Slovensko Filharmonijo?

O: No, ja. S šolo smo šli »parkrat«. Saj ne rečem, da mi ne bi bilo všeč, ampak drugače ne hodim tja.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Hm, verjetno od prijateljev in sošolcev. 'Mam enega, ki se kar dobro spozna na glasbene zvrsti.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne.

V: Bereš glasbene revije?

O: Mm, ne.

V: Spremljaš novice o glasbi in izvajalcih na internetu?

O: Redko.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bil majhen?

O: Smo ja, saj se je ponavadi kaj vrtelo na radiu.

V: Si pel pesmice?

O: Tudi. Verjetno bi se še »kake« spomnil. (smeh)

V: Bi rekel, da prihajaš iz glasbene družine?

O: No, ja. Sicer sta starša v mladosti igrala na inštrumente, ampak ne bi rekel, da smo glasbena družina.

V: Hodiš oziroma si kdaj hodil v glasbeno šolo?

O: Sem hodil, eno leto na sintisajzer. Ampak učitelj je bil bolj »tko tko«, sicer so mi doma govorili, da 'mam dober posluh, ampak se mi ni dalo it' na glasbeno šolo. Sem rajš' malo doma igral. Zadnje čase pa igram na orglice, pa tud' nisem šel na glasbeno šolo ali kaj takega za to.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Hja, po moje ne ravno, bi pa bilo fino na splošno kaj več vedet'.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka?

O: Hm, izvajalcev res poznam na splošno bolj malo, tako da res nebi vedel. Hm rocka... A Guns'n'roses spada pod to? Aja alternativni rock, hm nebi vedel.

V: Kaj pa metala?

O: Hmm... Se ne spomnim.

V: Housa?

O: Hm, David Guetta, mogoče?

V: Ja. Pa R&B-ja?

O: Nebi vedel.

V: Kaj pa jugo-turbofolka?

O: Hm... Kaj pa vem, tudi nebi vedel.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Ti da to kakšen status med sošolci?

O: No, ja, fino je malo vedet' o glasbi že zarad' splošne izobrazbe, tako da bi se v tem lahko malo bolj izboljšal. Kar se pa tiče sošolcev in statusa, pa mislim, da v moje primeru ne vpliva »tolk«.

V: Ali si že slišal/-a za dogodek Live Aid?

O: Hm... Koncert v živo. Ne, mislim, da nebi vedel.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Hja, po moje je bila kvaliteta včasih boljša, so pa tudi danes izjeme.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Hm, kaj pa vem? Dobrodelnim?

V: Ja. (smeh) Veš, kdo je Bono?

O: Nebi vedel.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Hm, če jih poskušajo izboljšati? Mogoče z dobrodelnostjo, ali pa mogoče s sporočilnostjo pesmi, drugače ne vem.

V: No, saj to sem mislila. Pojdiva še malo na druga področja. Na katero šolo hodiš?

O: Na ljubljansko gimnazijo.

V: Greš naprej študirat?

O: Ja, seveda. Da se izobrazim v tem, kar bom počel kasneje. Mislim iti na elektro faks.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rad dosegel?

O: Hm, vsaj diplomo, če pa bo želja pa tudi magisterij.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Povprečno, dober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Govorim angleščino in francoščino. Razumem tudi malo nemško pa tudi jezike bivše juge bi še razumel.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Hm, povprečno okoli 3.

V: Kaj bi rad počel v življenju?

O: He. Marsikaj. Potoval, se ukvarjal s svojimi hobiji. Skratka marsikaj. Zakaj? Zato ker če počneš nekaj kar rad počneš, potem si srečen.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let?

O: He. Nisem še ravno toliko razmišljal o tem. Možnosti je mnogo. Bom t'kole rekel, bomo videli. (smeh)

V: Imaš rad potovanja?

O: Seveda. Rad potujem.

V: Kam bi šel, če bi lahko šel kamorkoli?

O: Verjetno bi naredil kar eno turo po svetu in obiskal vse možne države in kulture.

V: Bi šel študirat v tujino?

O: Kaj pa vem. Vpisal sem se na faks doma, ampak verjetno mi nebi bilo nič hudo, če bi šel v tujino.

V: Ali trenutno kaj delaš?

O: Ne, nisem zaposlen. Mam preveč hobijev, ki me zaposlujejo, pa še šola. (smeh)

V: Dobivaš doma redno žepnino?

O: Mhm. Dobivam, sicer malo, ampak v glavnem šparam.

V: Kaj pa financiraš sam in kaj ti plačujejo starši?

O: Hm, starši mi dajo za prevoz, se pravi avtobus, kar pa ostane, pa porabim, ko grem kam na pijačo.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Sicer ga redko, ampak za kaj? Hm... Če kupujem kakšno tehnično robo.

V: Ali rad bereš knjige?

O: Tudi občasno.

V: Katere?

O: Tiste, ki so zanimive. (smeh)

V: No, katero si nazadnje prebral pa kdaj?

O: Hm... Nazadnje sem prebral pet knjig za maturo. Ene so bile bolj zanimive, druge pa malo manj.

V: Ali gledaš poročila?

O: Tudi, dokaj pogosto. Če jih ne zamudim, ko delam kaj drugega. Sicer pa zadnje čase zavestno bolj malo, ker se je brez veze obremenjevat z vsem. Je pa dobro, da si na tekočem.

V: Mhm. Ali spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Tudi, na internetu, sicer bolj občasno, občasno pa tudi v kakšnem časopisu.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Ja in ne. (smeh) Ma ja, pomoje preveč komplicirajo zadnje čase. Uskladit' se pa tako ali tako ne morejo. Je pa dobro imeti mnenje o določenih temah. Glede politike, vsaj iz ideološke strani, bi rekel, da se zanimam, samo ideologija je pogosto v nasprotju z realnostjo, jaz pa ju potem pogosto primerjam, in iščem tisto, ki se bi najbolj ujemala z realnostjo.

V: Kaj pa za ekologijo in naravo?

O: Hm... Seveda je potrebno varovati naravo, ampak se mi zdijo nekateri predlogi in ukrepi ekologov malo pretirani.

V: Kaj pa umetnost, te zanima?

O: Ja, tudi, Zakaj pa ne?

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Hm... Ja in ne. (smeh) Takrat, ko ga nimam, je zraven šola, ali pa kake druge obveznosti, drugače pa recimo, da ga imam. Včasih bi ga mogoče lahko samo malo bolj izkoristil.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: He. Marsikaj. Tisto, kar me veseli.

V: Imaš kakšen hobi? Treniraš kakšen šport?

O: Imam cel kup hobijev. (smeh) Od čebelarstva, radioamaterstva, elektronike, filozofiranja, konstruktorstva, pa še marsikaj bi se našlo. Včasih kar malo zmanjka časa za vse.

V: Ok, res jih imaš veliko. Kaj pa delata tvoja starša? Kakšno izobrazbo imata?

O: Po poklicu veterinar in arhitektka, trenutno pa delata v javni upravi.

Jelena, 18 let

Srednja frizerska šola

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Poslušam »skos«. Ko sem v šoli, ker se mi ne da poslušat, in »pol« poslušam na telefonu. Pa na avtobusu, k' se peljem domov.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje?

O: Več ali manj poslušam »skos« narodno balkansko muziko.

V: Kateri so recimo tvoji najljubši izvajalci?

O: Ja, teh je z'lo velik'. Na primer Šaban Šavlić, Seka Aleksić, Dragana Mirković, Jana, Nedeljko Bajic Baja.

V: Zakaj rada poslušáš balkansko glasbo?

O: Ja, zato ker to poslušajo tud' moji starši in ne vem... Odrasla »sam sa tim«.

V: Kaj je tisto, kar ti je najbolj všeč. Besedila, ritem, kaj?

O: Zelo so ljubezenske. To, kar pesem govori, tako jaz isto čutim. Če je žalostna pesem, pol mora biti melodija počasna. Drugače 'mam pa rada, da je živa muzika.

V: Katerih žanrov pa ne maráš?

O: Pa ne maram »ovih kovinara«, metalcev.

V: Zakaj?

O: Ja, »noben« ne mara teh metalcev, ker oni ne marajo nas.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: Ja, oni tud' poslušajo narodno. Čeprav, moja najboljša prijateljica je zdaj začela poslušati tudi »ovo« Ceca. Samo Ceca, ni ona...

V: Zakaj pa ne Ceca?

O: Ker ima totalno »nacionalističke« fore.

V: A hodite ven? Pa kam?

O: Ja. Gremo v Inbox al' pa Exen.

V: Ali imate tam balkansko glasbo?

O: Ja. »Skos«. Ob petkih vrtijo narodno.

V: Hodiš na koncerte?

O: Ja, »lih zanč« je bil Mitar Milić v Ljubljani in sem šla.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: Enkrat smo šli s šolo, samo ni to men' »neki«.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Velik' na internetu, pa delimo med sabo s kolegi.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ja, Pink TV vsak dan. To 'ma moja mami prižgan' »skos«.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ja, Grand. Vsako številko.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bila majhna? Recimo, je bil prižgan radio? Si pela pesmice?

O: Ja, smo, ja. Pa oči je tud' harmoniko igral.

V: Je bil prižgan radio, ste peli pesmice?

O: Ja, mi smo to »skos«.

V: Kakšne pa?

O: Mami je velik' pela te narodne bosanske. Sevdalinke mi temu rečemo. To so te folklorne pesmi.

V: Si kdaj hodila v glasbeno šolo?

O: Ne.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Pa ne poslušam t'ko velik', pa potem tud' ne poznam.

V: Bi mi lahko naštela nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Ne, tega ne poslušam.

V: Kaj pa metala?

O: To pa sploh ne.

V: Kaj pa house?

O: Ja, t'ko no. Vem za tega Guetto, ker je popularen »zdej«.

V: Kaj pa r&b?

O: Ja, ne vem. A je Beyonce? No, potem pa poznam njo. Pa tista, Rihanna.

V: Se ti zdi v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Se pogovarjate veliko s prijatelji o tem?

O: Ja, mi se velikokrat pogovarjamo o glasbi, ker velikokrat to poslušamo in te ko poslušamo, narodno, se »zmeri« »skupi« druž'mo.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: A na splošno ali to, kar jaz poslušam?

V: Na splošno.

O: Ma, »skos« se ponavljajo. Ni »neki« različnih komadov. Velik' jih 'ma isto temo. Pa »kšni« glasbeniki kopirajo od drugih in jemljejo njihove komade. In potem posnamejo na isto muziko, samo drug tekst dajo zraven.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Ne.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ja, sem slišala, sam' ne vem čist' točn'.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Men' se zdi to z'lo dobro, ker oni že tako zaslužijo velik' denarja s temi koncerti. In se mi zdi »fer«, če oni potem pomagajo in dajo tistim, ki nimajo.

V: Okej, greva še malo na druga področja. Na katero šolo hodiš?

O: Na frizersko.

V: Greš naprej študirat?

O: Ja, ne vem. Bomo videl'. Moram najprej dokončati srednjo in bom potem vid'la. Mogoče bom morala it' delat'.

V: Zakaj pa?

O: Ker doma rabimo denar.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Dober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, »neki« časa sem znala malo nemško, drugače se pa angleščino učimo v šoli.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Tri.

V: Kaj bi rada počela v življenju?

O: Razmišljala sem »skos«, da bi odprla svoj frizerski salon, da bi na tem delala.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let?

O: Upam, da bomo našl' »kšnga« dobrega fanta pa da bomo imel' otroke.

V: Imaš rada potovanja?

O: Pa, ja. Kar.

V: A veliko potuješ?

O: Ja, veliko gremo v Bosno. Pa na morje gremo »zmeri« na Hrvaško. Nimamo pa dovolj denarja, da bi šli kam bolj daleč.

V: Kam bi šla?

O: Šla bi v Nemčijo in Ameriko. To s'm si vedno želela.

V: A trenutno kaj delaš?

O: Ne.

V: Dobivaš žepnino?

O: Pa tako, včasih. Ne redno. Ko rabim, rečem.

V: Kaj plačaš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Večinoma mi oni vse plačujejo, ker jaz ne delam nič. Edino tisto, kar dobim štipendije, potem zapravim.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Za obleke pa za tisto, ko gremo ven.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Ne.

V: Katero si nazadnje prebrala?

O: Ne vem, imeli smo zadnjič »neki« za domače branje.

V: Ali gledaš poročila?

O: To moji ves čas gledajo, samo jaz pa ne maram tega gledat.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Zjutraj so Žurnali na avtobusu in potem kaj preberem.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Mah, »kaki«, to so sami kriminalci.

V: Kaj pa ekologija in narava?

O: Ja, narava mi je zelo všeč. Res ne vem, kam gre ta svet danes. Vsi so se nekaj pokvarili in »zmeri« bolj je onesnaženo. To me včasih z'lo skrbi.

V: Kaj ti? Recikliraš in paziš na okolje?

O: Recikliram ravno ne. Ampak ne mečem smeti po tleh in to.

V: Kaj pa umetnost? Se zanimaš zanjo?

O: V kakšnem smislu?

V: Slikarstvo, film, gledališče?

O: Všeč so mi filmi, samo v slikarstvu nisem b'la nikol' dobra. Mi je bila pa glasba vedno všeč.

V: A tudi sama kaj ustvarjaš?

O: Ne.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Kar, ja.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Rada sem s svojimi prijatelji, veliko sem na Facebooku, glasbo poslušam.

V: Imaš kakšen hobi?

O: Imam, ja. Treniram »folklor«.

V: Kaj pa je to?

O: Ja, v bistvu treniram srbski »folklor«, to je srbski narodni ples.

V: V plesno šolo hodiš ali so tečaji?

O: Tečaji.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Mami je čistilka, oči pa neki časa ne dela, ker je imel poškodbo hrbta in je to invalidno...

V: Kakšno izobrazbo imata?

O: Mislim, da imata oba osnovno šolo.

Karmen, 18 let

Srednja ekonomska Roška

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: V klubih. Pa v službi. In to je to. Doma ne toliko.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje?

O: Rap, R&B, Pop in house.

V: Kateri so recimo tvoji najljubši izvajalci?

O: Eminem, Enrique, mešano bolj. Muse, U2.

V: Zakaj recimo poslušáš R&B?

O: Zaradi dobrih ritmov. Ker se da na to muziko dobro plesat.

V: Se ti zdi, da vzbujá v tebi ta glasba kakšna čustva?

O: Ja, če žalostno glasbo poslušáš, potem si pač bolj žalosten. Ampak jaz imam rajši takšno, ki ti nabije energijo.

V: Se ti zdi, da to, kar poslušáš vpliva na tvojo identiteto, na to, kako te vidijo drugi?

O: Ne, mislim, da ne.

V: Si rekla, da ti je pomemben ritem. Še kaj drugega?

O: Besedilo je tudi, melodija pa odvisno od glasbe. R&B je super za energijo, kakšne te latino scene so pa bolj pomembna besedila.

V: Katerih žanrov pa ne maráš in zakaj?

O: Ne maram narodne, ker je ne prenesem.

V: Zakaj pa ne?

O: Sploh ne. Niti jezik, niti ritem, nič mi ni všeč.

V: Se ti zdi, da je povezano z ljudmi, ki to poslušajo?

O: Niti ne. Mene ta žanr odbija že od vsega začetka.

V: Kaj poslušajo tvoji najbližji prijatelji?

O: Bolj mešano, no. Ampak ni tako, da bi zdaj jaz isto poslušala kot oni. Ja, saj poslušajo rap. Ampak imam tudi prijatelje, ki poslušajo narodno in hodijo ven, pa jaz na to muziko pač ne grem z njimi.

V: Rekla si, da hodiš v klube? Hodiš na R&B ali na kaj hodiš?

O: Tudi na R&B. Ampak večinoma je zdaj house povsod, tako da se pač malo prilagodiš.

V: Torej ti ni všeč house?

O: Mi je, samo ne preveč.

V: Kaj ti pa ni všeč na housu?

O: Ne da se dobro plesati. Niso takšni ritmi kot pri latinu ali R&B-ju.

V: A hodiš na koncerte?

O: Ne.

V: Si bila na kakšnem v zadnjem letu?

O: Ne.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: Ne, ne hodim.

V: Ti ni všeč ali je kakšen drug razlog?

O: Nikoli nisem šla, ampak mogoče bi pa šla kdaj pogledat kakšno opero.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Televizija, radio, internet.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ne.

V: Spremljaš novice o glasbi na internetu?

O: Včasih. Če že ravno preberem kaj. Ne gledam pa vsak dan.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bila majhna? Recimo, je bil prižgan radio? Si pela pesmice?

O: Ja, smo. Radia sicer nismo imeli prižganega. Ampak smo pa peli kakšne otroške pesmice.

V: Bi rekla, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Ne, definitivno ne.

V: Si kdaj hodila v glasbeno šolo?

O: Ja.

V: Kaj si pa igrala in koliko časa?

O: Sintesajzer. Eno leto.

V: Zakaj si pa nehala?

O: Ker me ni več zanimalo.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Joj, ne. Musi. To je to.

V: Kaj pa metal?

O: Ne poznam.

V: Kaj pa house?

O: Guetta.

V: Kaj pa r&b?

O: Bi lahko bolj, ja. Kaj, so... Rihanna, Beyonce. Joj, malo morje jih je.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Ne poznam.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Se ti zdi, da če veliko veš, potem te drugi bolj spoštujejo?

O: Ne, mislim, da ne.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Kaj pa vem. Kvaliteta je definitivno boljša, kot je bila včasih. Izvajalci pa kakor kdo.

V: Se ti zdi, da so izvajalci prav glasbeniki, ali gre bolj za poziranje in show?

O: Mislim, da delajo to zaradi glasbe. Ni toliko denar, ampak je to tisto, kar jih veseli.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Zbira nek denar za... Nek dobrodelni koncert je.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ja. U2, ne?

V: Pa veš, kaj je DATA?

O: Ne.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu? Bono se recimo ukvarja z Afriko.

O: Se mi zdi, da je to super in da bi moralo več ljudi delati na tem.

V: Se ti zdi, da zmožni spreminjati stvari?

O: Seveda, da so. Oni so znani in bi lahko kaj spremenili.

V: Se ti zdi, da lahko to počnejo že samo z glasbo samo?

O: Mislim, da lahko. Pride do druge energije. Ljudje so bolj veseli, če poslušajo kakšno bolj veselo glasbo.

V: Ok greva še malo na druga področja. Na katero šolo hodiš?

O: Roška.

V: Greš naprej študirat in kaj?

O: Ja, definitivno. Na kakšno ekonomsko bi šla, menedžment.

V: Zakaj pa?

O: Ker me to veseli, me zanima.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Vsaj faks.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Dobra trojka.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Bolj švoh. Tako, dvojka, no.

V: Kaj bi rada počela v življenju?

O: Še ne vem.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let? Na splošno v življenju, ne samo kariera.

O: Kakšno dobro službo, da jo imaš za več časa, kot so današnje razmere. Pa družino.

V: Kakšne pa misliš, da so razmere danes?

O: Službo je zelo težko dobiti. Če imaš šolo in faks... Veze so najbolj pomembne.

V: Imaš rada potovanja?

O: Zelo.

V: Kam bi šla?

O: Vseповsod. Grčija, mogoče. Morje, morje, morje.

V: Torej ti gre bolj za počitnice?

O: Ja, v bistvu.

V: Bi šla študirat v tujino?

O: Ne.

V: A drugače veliko potuješ?

O: Ne.

V: Zakaj pa ne?

O: Finančno ne gre še.

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: Ne.

V: Dobivaš žepnino?

O: Nekaj malega. Bolj tako za sproti.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Vse mi starši.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Za pijače in žal cigarete.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Ne.

V: Katero si pa nazadnje prebrala?

O: Joj, nobene. Edino domače branje. Z muko.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ne.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Ne.

V: Torej te ne zanima politika?

O: Ne.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Narava je fajn, ja.

V: A kaj delaš za naravo?

O: Ne onesnažujem je več toliko, kot sem jo.

V: Kaj pa umetnost? Se zanimaš zanjo?

O: Ne tako zelo.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Ja, precej.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Se družim s prijatelji.

V: Imaš kakšen hobi, treniraš kakšen šport?

O: Ne, trenutno ne.

V: A pa si?

O: Ne, ne še.

V: A pa boš?

O: Ja, ne bi šla prav nekaj specifičnega trenirat, ampak kakšen fitnes, aerobika.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Oči je zavarovalniški agent, mami pa je oskrbovalka v bolnici.

V: Kakšno izobrazbo pa imata?

O: Uf, ne vem. Mami ima administrativno narejeno, oči pa...

V: Imata faks?

O: Ne, ne.

Katarina, 18 let

Srednja ekonomska in turistična šola

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Ves čas. Imam mp3 in poslušam kamorkoli grem. Ko grem v šolo, ko se vozim nazaj, popoldne v prostem času.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje?

O: Rock, pop, soul, blues, jazz.

V: Kateri so recimo tvoji najljubši izvajalci?

O: Izvajalcev? Iz popa Christina Aguilera, Adele, Maroon 5, iz rocka Nickelback, potem še Caro Emerald in drugi.

V: Zakaj poslušáš določen žanr? Zakaj rock in pop recimo?

O: Pri glasbi ne maram elektronike. Rada imam akustiko, kitaro. Pop glasba je bila recimo to, s čimer sem odraščala.

V: Se ti zdi, da vpliva na tvoja čustva, ali je mogoče bolj to, da s tem nekaj sporočaš drugim?

O: Bolj gre za čustveno stanje.

V: Se ti zdi, da gradi tvojo identiteto? Recimo, da si to, kar poslušáš?

O: V določenem smislu vpliva, ampak ne pa, da bi bilo prav tako, to sem jaz.

V: V kakšnem smislu misliš, da vpliva?

O: Recimo v smislu motivacije.

V: Kaj ti je najbolj pomembno (beat, besedilo, melodija)?

O: Besedilo in melodija.

V: Rekla si, da ne maráš elektronike. A še česa ne maráš?

O: Slovenske narodno zabavne glasbe.

V: Zakaj pa ne?

O: Se mi zdi, da ne čutim toliko pomena, kot pri drugih. V smislu besedila. Elektroniko dojemam kot »tuc tuc« brez neke globine.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: Ja, dosti različno. Ampak me obkroža precej rockerjev in metalcev.

V: Torej drugačni žanri, kot tvoji.

O: Ja, v bistvu.

V: Hodite ven?

O: Tudi. Ampak ne pogosto.

V: Če greste, kam pa greste?

O: Bolj na kakšne koncerte. Zdaj nazadnje sem bila na Tyli Turman.

V: Če bi šla ven plesat, na kakšno glabo bi šla?

O: Mogoče kaj bolj jazz, swing. Kaj takega.

V: A hodiš veliko na koncerte?

O: Še kar.

V: Na katerih si bila v zadnjem letu?

O: V bistvu sem bila samo na enem, ne dveh. Brian Adams, Tari, Boštjan.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: S šolo smo bili enkrat.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Preko sošolcev in sošolk. Se pogovarjamo. Tudi preko medijev, prek interneta.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ja, MTV, VH1.

V: Na koliko časa približno jih gledaš?

O: Različno, odvisno od dneva.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ja, Bravo.

V: Redno, vsak mesec?

O: Ja.

V: Rekla si, da spremljaš tudi novice na internetu? Kako pogosto?

O: Kar redno.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bila majhna? Recimo, je bil prižgan radio? Si pela pesmice?

O: V bistvu ne. Radio je bil prižgan, ampak družina pa ni bila glasbena. Ob nedeljskih kosilih je bila redno glasba.

V: Si kdaj hodila v glasbeno šolo?

O: Ne.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Kaj pa vem.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Nirvana?

V: Kaj pa metal?

O: Ne, v bistvu ne.

V: Kaj pa house?

O: Sploh ne.

V: Kaj pa r&b?

O: Zelo malo jih vem. Rihanna, Beyonce.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Nobenega ne vem.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Se ti zdi, da si kaj bolj cool, če veš, kaj se dogaja na glasbeni sceni?

O: Se mi zdi, da ni toliko pomembno, kaj veš, kot to, kaj poslušáš. To potem tisto, kar ljudi daje v skupinice.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ja? Dobrodelni koncert?

V: Ja, kaj meniš o tem?

O: V bistvu se mi zdi lepo. Dober namen.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Tudi humanitarno?

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ja, pevec skupine U2.

V: Pa veš, kaj je DATA?

O: Ne.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu? Bono se recimo ukvarja z Afriko.

O: Se mi zdi lepo.

V: Se ti zdi, da lahko spreminjajo stvari?

O: Mogoče ne ravno kot posamezniki, ampak je pa dober zgled. Potem se ljudje pridružijo njegovemu imenu in s tem se zmeraj več ljudi zavzema za to.

V: Se ti zdi, da lahko to počnejo že samo z glasbo samo?

O: Lahko bi. Ker glasba zelo močno vpliva na ljudi. Tako da, lahko bi.

V: A močno vpliva nate? Ko poslušaš nek komad, potem začneš razmišljati o tem?

O: Ja, odvisno od tematike. Če je to tematika, s katero se jaz soočam tudi sama, potem bo komad gotovo vplival name.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Da je odvisno od izvajalca. Ampak načeloma se mi zdi, da je bila stara glasba boljša.

V: Kaj je bilo boljše?

O: Se mi zdi, da novejšim avtorjem primanjkuje izvirnosti in nimajo takih originalnih idej, kot so jih imeli starejši.

V: Ok greva še malo na druga področja. Na katero šolo hodiš?

O: Na srednjo turistično in gostinsko šolo v Radovljici.

V: Greš naprej študirat in kaj?

O: Ja, v bistvu razmišljam, da bi šla v Ljubljano. Na etnologijo.

V: Zakaj pa?

O: Zanima me kultura, način življenja.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Zaenkrat je treba narediti maturo, končati faks in diplomirati. In potem naprej, če bo.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: V prvem letniku pravdober, v drugem tudi, v tretjem pa dober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, nemščino, angleščino, italijanščino.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Petke.

V: Kaj bi rada počela v življenju?

O: Vedno sem si želela pomagati ljudem. Nisem še ugotovila, kako, ampak na nek način pač.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let? Na splošno v življenju, ne samo kariera.

O: Želim končati izobrazbo, dobiti službo, si ustvariti družino z nekom.

V: Imaš rada potovanja?

O: Ja.

V: Kam bi šla?

O: Na Irsko, Škotsko, Avstralijo, Indijo, Ameriko.

V: Te bolj zanima arhitektura in stvari, ki jih vidiš v mestu, ali bolj ljudi, mestni utrip? Kaj ti je najbolj pomembno, ko potuješ?

O: Preprosto rada raziskujem. Da začutiš prebivalce, kulturo.

V: Bi šla študirat v tujino?

O: Zakaj pa ne? Sicer sem razmišljala, pa sem malo skeptična. Sem v dvomih.

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: Ne, štipendijo imam [državno].

V: Dobivaš žepnino?

O: Imam, ja.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Sama si financiram mesečno vozovnico in telefon.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Obleke, kozmetike, cd-ji.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Tudi.

V: Katere imaš najraje?

O: Kakšne fantazijske romane.

V: Katero si nazadnje prebrala?

O: House of night. Še berem.

V: Ali gledaš poročila?

O: Občasno. Sicer spremljam, kaj se dogaja, ampak se skušam ne preveč ukvarjati s tem.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Občasno. Na Facebooku ti samo javi, ampak prav redno pa ne sledim.

V: Torej te ne zanima politika?

O: Ne.

V: Rekla si, da se ji poskušaš izogniti. Zakaj?

O: Ker se mi zdi da se ljudje, po eni strani preveč, po drugi premalo ukvarjajo s tem. Se mi zdi, da je preveč laži in pretvarjanja v tem.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Ja, zelo.

V: Kaj v bistvu delaš?

O: Recikliram, grem na razne čistilne akcije, poskušam se držati načel osveščanja ljudi.

V: Kaj pa umetnost? Se zanimaš zanjo?

O: Tudi.

V: Kaj točno.

O: Gledališče, film, glasba.

V: Hodiš veliko v gledališče?

O: Sem, ko sem bila manjša. Zdaj si zaradi finančnih razlogov tega ne morem privoščiti. Če bi si lahko, bi verjetno več hodila. Se pa zanimam za to.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Precej. Ni, da bi rekla, da mi ga manjka.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Pomagam starima staršema, sem s prijatelji (na netu in v živo), občasno grem ven, berem.

V: Imaš kakšen hobi, treniraš kakšen šport?

O: Ne.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Oči je sicer po poklicu mizar, dela v Elanu. Oziroma je delal, ker so ga odpustili. Z mamo pa nimam stika.

V: Kaj pa babica pa dedek?

O: Obadva sta delala v tovarni, pač delavca.

V: Kakšno izobrazbo pa imajo?

O: Mislim, da nimata niti srednje šole. Oči pa ni dokončal srednje šole.

Laura, 17 let

Gimnazija Bežigrad

V: Kdaj in kje največkrat poslušаш glasbo?

O: Največkrat ob popoldnevih, ko grem tečt.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje? Naštej še nekaj izvajalcev.

O: Pop, rock, v bistvu zbiram glasbo iz različnih žanrov. Nisem opredeljena, ampak tista, ki mi je všeč, jo dobim in poslušam. Mikka, Abba, Beatlesi, Katy Perry. Kar mi je všeč.

V: Kaj ti je najbolj všeč, kaj te najbolj potegne?

O: Tudi kakšne ljubezenske skladbe, romantične, ali pa tudi kakšne iz risank Disneyevih.

V: Se ti zdi, da to, kar poslušáš pove kaj drugim ljudem o tebi? Oziroma obratno. Ti pove to, kaj poslušajo drugi, kaj o njih?

O: Ja, lahko malo vidiš, kakšen je človek. Če klasično glasbo poslušá, je očitno malo bolj umirjen. Nek vtis ti da, ni pa nujno, da je pravilen.

V: Katerih žanrov pa ne maráš in zakaj?

O: Ne maram metala, ker se mi to ne zdi glasba, ampak kar nekaj. Neko nabijanje brez veze. Pa teh turbo glasbe, narodno zabavne, ker se mi zdi kmečka in amaterska in grozna.

V: Kaj poslušajo tvoji najbližji prijatelji?

O: Podobno kot jaz, mogoče malo več starega rocka.

V: A hodite kaj ven?

O: Ja, ni nujno, da vsak teden. Imamo tudi nekaj umirjenih večerov, nekaj malo bolj divjih, ampak gremo, ja.

V: Kam pa greste, če greste?

O: Ponavadi se kar po centru malo klatimo, pač, kamor nas zanese.

V: A hodiš na koncerte?

O: Ne, sem že bila na kakšnem, ampak ne redno.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: Hodim v gledališče, ker imam abonma že tri leta, v opero pa občasno, mogoče enkrat na dve leti.

V: S kom pa greš tja, če greš?

O: S prijatelji.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Na internetu ali pa od sošolke.

V: Ali redno gledáš kakšen glasbeni program?

O: Ne.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ne.

V: Bi rekla, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Oči se nič ne ukvarja z glasbo. Mami pa je hodila v glasbeno in igra klavir. Iz glasbene družine ravno ne, imam pa glasbene osnove.

V: Si kdaj hodila v glasbeno šolo?

O: Ja, od drugega razreda naprej, sem hodila na teorijo in klarinet, zdaj pa še vedno igram klarinet v orkestru.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Ne vem.

V: Kaj pa metal?

O: Ne.

V: House?

O: Ne.

V: Kaj pa r&b?

O: Ne.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Seka Aleksić, Ceca.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Tako med sošolci.

O: Ne. Če bi rekel, da ne poznaš te in te pesmi, za katero velja, da bi naj bila splošno znana, potem dobiš kakšen zaprepaden: »O, bad, kako tega ne poznaš?«, ampak ne vpliva pa tako, da bi te zdaj izločili.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Verjetno, da pada. Ta glasba v 60-ih, Abba in to, to so bili zelo kvalitetni. Saj tudi danes najdemo kvalitetne, ampak eni so pa čisto na dnu.

V: Ali veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Vem, da moraš en evro plačati, ki gre potem v dobrodelne namene, ne vem pa točno, kakšne.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ne, mi je pa znano ime.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Verjetno res poskušajo, ker pesmi lahko vplivajo močno na človeka. Ko jo sliši, ga lahko zelo prevzame, čustveno, tudi se zave neke situacije in se odloči, da bo kaj spremenil, drugače ravnal.

V: Ok greva še malo na druga področja. Hodiš na Bežigrad. Greš naprej študirat?

O: Ja, kaj družboslovnega, kakšni jeziki.

V: Zakaj pa jeziki?

O: Moji starši so jezikoslovci, tako da se mi to zdi še najboljša možnost v tem trenutku.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Diploma, potem pa vse, kar pride, če bi bila profesorica. Ne vem, kakšne so te stopnje, redni, kakor daleč gre.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Pravdober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino. Pa nekaj francoščine, pa še manj italijansko.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Štiri.

V: Si rekla, da bi bila jezikoslovka, imaš še kaj takega?

O: Ja, leta sem razmišljala o igrilstvu, ampak naj bi bilo težko gor priti, tako da zdaj ne vem čisto. Pa pisateljica bi bila, o tem tudi že leta sanjam, ampak je težko od tega živeti. Tako da to verjetno bolj za hobi.

V: Kako si pa predstavljaš sebe čez 10 let?

O: V kakšnem stanovanju, hiški na svojem. Mogoče že kakšnega moža, ni nujno. Da bom tam pisala za računalnikom in bo vse razmetano naokrog.

V: Imaš rada potovanja?

O: Ja.

V: Veliko potuješ?

O: Ja, poleti gremo kam... Recimo enkrat na leto v neko državo, mesto, v Rim, v Pariz. Zdaj

V: Bi šla študirati v tujino?

O: Mogoče, ampak bolj ne, ker sem preveč navezana na Ljubljano. Je tako prijetno gnezdece.

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: Ne.

V: Dobivaš žepnino?

O: Ja, dobivam nekaj na mesec, ampak imam štipendijo drugače.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Šolske stvari, obleke pa te pomembne stvari mi starši, sama si pa kupujem kakšne malenkosti.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Ne vem, za kakšne DVD-je, obleko, za kam ven, na pijačo ali kaj jest.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Ja.

V: Katere imaš pa najraje?

O: Detektivke, Agathe Cristie, pa kakšne stare ljubezenske romane, V vrtincu, Desiree, Grof Monte Cristo.

V: Katero si pa nazadnje prebrala?

O: Neko francosko erotiko Zelena Kobila, pred kratkim.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ja, če se slučajno znajdem v dnevni sobi v tistem trenutku. Ampak tako bolj enkrat na teden.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Ne.

V: Torej te ne zanima politika?

O: Ne.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Malo bolj, tudi jaz sem tabornica. Se mi zdi pomembno vse skupaj, ampak nisem pa nekaj aktivna v tej smeri, bodimo ekološki. No, sem, recimo recikliram, ampak ne pa, da bi akcije vodila.

V: Kaj pa umetnost? Rekla si gledališče, še kaj drugega?

O: Ja, tudi filmi. Ne gledam ravno teh romantičnih komedij, ampak kakšne bolj poglobljene, umetniške, italijanske, francoske, to me zanima.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Niti ne. Se najdejo kakšne luknje, kakšen teden, ko ne pišemo nobenega testa. Drugače pa, ko pišemo, se pa moram vsak dan učiti in sploh nimam časa.

V: Kaj pa počneš v tistih luknjah?

O: Se s sestrico igram, greva kam ven. Ali pa gledam kakšen film, berem, kuham.

V: Imaš kakšen hobi razen taborništva? Treniraš kakšen šport?

O: Do lani sem orientalske plese, ampak so propadli, tako da bom drugo leto kje drugje začela. Drugače pa tek.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Mami uči italijanščino na srednji šoli, oči pa angleščino na filo faksu.

V: Kakšno izobrazbo pa imata?

O: Oba sta doštudirala na univerzi, oči pa vem, da je na predzadnji stopnji teh rednih in tega. Ampak ne vem, kakšno stopnjo ima.

Marja, 18 let

Gimnazija Poljane

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Večinoma poslušam glasbo zvečer, ponoči, pač, kadar sem doma, in seveda na koncertih in kadar grem ven.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje pa naštej nekaj izvajalcev?

O: Metal, zlasti black, folk in death metal. Marduk, Taake, Arkona, Keep of Kalessin, Wintersun.

Všeč mi je tudi ambientalna glasba, Aeoga, in klasična. Veliko poslušam tudi moderne izvedbe srednjeveške glasbe, recimo Garmarna. Na playlisti pa se najdeta tud' rock in elektro.

V: Zakaj rada poslušáš to glasbo?

O: Zato, ker se najdem v njej, lahko se zlijem z njo, je zvok, ki si ga z lahkoto predstavljam kot zvok svoje notranjosti.

V: Ali vpliva na tvoja čustva?

O: Seveda vpliva. Večinoma tako, da intenzivira moje trenutno čustveno stanje, lahko pa vzbuja tudi povsem nova čustva in občutke. To zlasti, ko poslušam bolj psihadelično glasbo ali pa meditiram ob glasbi.

V: Se ti zdi, da drugim sporočaš kaj s tem, ko poslušáš to glasbo oziroma ali ti pove kaj o drugih to, kaj poslušajo?

O: Glede na to, da poslušam glasbo v kateri se najdem, glasbo, ki se uglaši z mojo dušo, to nekaj pove o meni. Predvsem lahko ljudem pove, da sem drugačna od njih ali pa sem jim podobna. Enako velja za to, kaj glasba meni pove o drugih. Nenazadnje pove veliko o tem, kako oziroma kje se ti ljudje zabavajo in s kakšnimi ljudmi se najverjetneje družijo.

V: Kaj ti je najbolj pomembno? Beat, besedilo, melodija?

O: Uf. Odvisno od komada. Ampak večinoma mešanica melodije in beata. Besedilo je nenazadnje lahko tudi v jeziku, ki ga ne razumem ali pa je pač nerazumljivo.

V: Katerih žanrov ne maráš pa zakaj?

O: Na prvem mestu, med stvarmi, ki jih moja ušesa ne prenesejo, je rap. Za moje pojme to sploh ni glasba ampak hrup, ki pač ni zame. Potem narodnozabavna glasba in jazz. Sam zvok mi ni prijeten al' pa me živcira. Pri vseh zvrsteh se seveda najde kakšen primerek, ki mi je všeč. Ampak v glavnem gre za to, da je to glasba, v kateri se ne najdem, je zame prazna in dolgočasna, pa tud' zvok sam na seb' mi je zoprn. Ni pa žanra, ki ga v dobri družbi res ne bi mogla prenesti, res pa je, da mi v takem okolju stalno neki manjka.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: Večina posluša metal, rock in razne derivate. Skoraj vsi pa precej poslušajo še vsaj en ali dva druga žanra. Nekateri pa imajo ekstremno širok glasbeni okus.

V: Hodite ven?

O: Ja, hodimo ven, najpogosteje na metelkovo. Na pijačo in klepet, v klube, ki so tam ali na koncerte ali pa v Fabrko. Pogosto pa gremo tudi kam drugam na pijačo, kavo, sprehod po mestu ali Tivoliju in klepet na klopcah. Večinoma je odvisno od skupine ljudi, s katero sem, ker se družim z različnimi skupinami ljudi, ki med sabo skoraj niso povezani. Ali pa sem z enim prijateljem al' prijateljico, pa se družba najde potem.

V: Katero glasbo imate najraje v klubih?

O: Metal, rock in elektro.

V: Veliko hodiš na koncerte?

O: Ja.

V: Na katerih si bila v zadnjem letu?

O: Morbid Angel, Marduk, Keep of Kalessin in Arsis, Absu, Dark Fortress, Metal Camp. In še na nekaterih drugih manjših koncertih

V: Hodiš v Opero, Cankarjev dom, Slovensko Filharmonijo?

O: Ja. Najljubše so mi opere.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Med prijatelji in na internetu. Deloma tudi v kakšni reviji.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne, nikoli.

V: Bereš glasbene revije?

O: Vsake toliko vzamem v roko kakšno številko revije Metal Hammer.

V: Spremljaš novice o glasbi in izvajalcih na internetu?

O: Niti ne. Predvsem iščem datume koncertov in informacije o albumih. Izvajalci kot ljudje, njihovo osebno življenje in življenje banda pa me ne zanima, če ni direktno povezano z glasbo, ki jo ustvarjajo.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bila majhna?

O: Ja, ampak ne vsak dan.

V: Je bil prižgan radio?

O: Ja, skoraj vedno.

V: Si pela pesmice?

O: Ja.

V: Bi rekla, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Ne.

V: Si kdaj hodila v glasbeno šolo?

O: Ne.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne. Imam neko osnovno poznavanje glasbenega sveta, osnovne koordinate, da se ravno ne izgubim. Precej dobro poznam samo glasbo, ki mi je všeč, jo poslušam. Natančno predalčkanje v zvrsti in podzvrsti in to se mi na splošno zdi dokaj brez veze. Pomemben mi je zvok, ne, kam spada.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka?

O: Alice in Chains, Nirvana, Korn, Marilyn Manson, Alice Cooper, Whitesnake, Scorpions

V: Metala?

O: Iron Maiden, Metallica, Testament, Sodom, Mayhem, Marduk, Gorgoroth, Within Temptation, Xandria, Amon Amarth, Behemoth.

V: Housa?

O: Ne.

V: R&b-ja?

O: Ne.

V: Jugo-turbofolka?

O: Ne, o teh treh zvrsteh nimam pojma

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Ti da to kakšen status med sošolci?

O: Ne vem. Se sploh ne družim s sošolci, v razredu bolj samotarim. S tistimi iz drugih razredov, s katerimi se družim, pa me družijo predvsem druge stvari, zato se manj pogovarjamo o glasbi.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Nope.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Vsa glasba, v katero nek posameznik ali skupina ljudi vključi velik del sebe in ji preda svoje življenje, je na nek način kvalitetna. Zaradi veliko žanrov je težko presojati, kaj je kvalitetno in kaj ne. Določeno delo je nekomu všeč, drugemu pač ne. Veliko pa je žal izvajalcev, ki so izvajalci samo zato, da bi postali znani, ali pa zato, ker želijo posnemati svojega vzornika. Na žalost pa ne premorejo ne talenta, ne znanja, niti domiselnosti za ustvarjanje in tako ostajajo le slaba kopija lastnih želja. Potem pa so tu še mnogi spregledani talenti, ki v poplavi že uveljavljenih izvajalcev ne morejo do besede.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Ne vem, ker dogodek ni takšen, da bi se ga udeležila. Glasbenih dogodkov se udeležujem izključno zaradi glasbe.

V: Veš, kdo je Bono oziroma kaj je DATA?

O: Ja, ampak sanja se mi ne, kaj je DATA.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Glasba in njeni izvajalci 'majo moč, da vplivajo na mišljenje množice. Občudovanje, pač želja po posnemanju daje glasbenikom možnost manipuliranja. Kot neuradna figura pa ne posebljajo prisile. Zato so mogoče najprimernejši za razširjanje idej in spodbujanje k dejanjem. Pa če so namenjena izboljševanju al' pa slabšanju razmer. Na splošno pa mislim, da ima glasba sama vedno neko subtilno sporočilo, ki ga da poslušalcem. Mogoče je to bolj primerno področje pozivanja k raznim rečem kot kakšno zelo odkrito pozivanje.

V: Na katero šolo hodiš?

O: Gimnazijo Poljane.

V: Greš naprej študirat?

O: Ja, zgodovino in filozofijo.

V: Zakaj pa?

O: Zgodovino zato, ker mi je preteklost bliže kot sedanjost in bi jo rada bolje spoznala in razumela, kako je bilo živeti v nekem preteklem času. Filozofijo pa zato, ker odpira nove poti razmišljanja, zato bi rada spoznala še več takih reči. Istočasno pa v povezavi z zgodovino. Zanima me, kaj je bila misel časa, v katerem so se zgodile določene stvari.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegela?

O: Takšno, kot se bo izkazalo, da jo lahko dosežem. Upam, da bom naredila tudi doktorat.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Odličen.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja. Angleščino, latinščino, italijanščino, malo španščine in francoščine in nekaj malega ruščine.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Med štiri in pet.

V: Kaj bi rada počela v življenju?

O: Rada bi se ukvarjala s srednjeveško zgodovino, raziskovala, ker je mi je to obdobje najljubše in bi se mu rada čim bolj približala. Pa rada bi tetovirala, ker obožujem ustvarjanje in tatuje.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let, splošno, ne samo v karieri?

O: Srečno, z razrešenimi dilemami, ki me težijo zdaj, z znanjem in izkušnjami na področju duhovnosti, uspešno v mečevanju in nekaterih drugih rečeh, ki jih želim obvladati, obkroženo z ljudmi, ki jih imam rada, in uspešno v karieri.

V: Imaš rada potovanja?

O: Ja.

V: Bi šla študirat v tujino?

O: Ja, če bi s tem pridobila bistveno več kot s študijem doma.

V: Ali trenutno kaj delaš?

O: Ne.

V: Dobivaš doma redno žepnino?

O: Ne, imam štipendijo, doma pa dobim toliko, kot potrebujem in kadar potrebujem. Predebatiram s starši in potem v skladu s situacijo probamo narediti kompromis.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Mobi in mesečno mi vedno plačajo starši. Vsake toliko dobim nekaj denarja, kadar grem vem. Ali pa za kaj drugega. Odvisno od trenutne situacije.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Blago za šivanje, korpice, nakit, koncerte.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Zelo. Običajno fantazijske. Obožujem Tolkienu. Drugače pa imam najraje romane z vampirji, magijo, zgodbami o iskanju samega sebe, in romane, ki so fiktivna zgodba na verjeten način postavljena v realen zgodovinski okvir. Zelo všeč pa so mi tudi mitološke zgodbe.

V: Katero si nazadnje prebrala?

O: V zadnjem mesecu Anne Rice, Pandora. Pa spet sem prebrala knjigo Oscarja Wilda, Slika Doriana Graya, ki jo pač preberem vsake toliko.

V: Ali gledaš poročila?

O: Običajno ne. Tu in tam slišim kaj je na tv-ju v sosednji sobi.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Ne. S starši se dokaj pogosto pogovarjamo o tekočih dogodkih.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Ne.

V: Za ekologijo in naravo?

O: Samo toliko, ko v naravi uživam in obžalujem, da je vse pokrito z betonom in ljudmi. Za razne ekološke akcije in to pa se ne zanimam in tudi ne sodelujem.

V: Kaj pa za umetnost?

O: Ja. Precej.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Ja. Praktično ves čas, ko nisem v šoli.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Ustvarjam, poslušam glasbo, mmeditiram, grem ven.

V: Imaš kakšen hobi? Rekla si, da se mečuješ. Še kaj?

O: Rišem, pišem pesmi, šivam, plešem orientalske plese.

V: Kaj delata tvoja starša?

O: Oči je diplomiran elektro inženir, tudi to dela, mami pa isto.

Lucija, 19 let

Gimnazija Poljane

V: Kdaj in kje največkrat poslušаш glasbo?

O: Največkrat poslušam glasbo na avtobusu, pač na telefonu, si dam slušalke "gor". Ali pa ko delam kaj na računalniku, imam glasbo kot glasbeno spremljavo "zadi". Drugače, če je pa mišljen' tam, ko grem ven, potem pa tudi v lokalni. Tisto, kar je za ozadje.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje? Pa naštej nekaj izvajalcev.

O: Rock. U2, Coldplay, Red Hot Chilly Peppers, Strokesi. Indie. Potem kakšna Lana Del Rei. Všeč mi je tudi kakšen bolj komercialen komad. Ampak ne prav, da imam to na telefonu, ampak mi včasih "zasede". Ampak nimam pa prav nekega najljubšega izvajalca. Ponavadi imam od vsakega izvajalca samo en komad.

V: Zakaj rada poslušáš prav to glasbo?

O: Zato ker pač ni vse narejeno s temi mašinami. Pa ker men' je dost' važno besedilo in recimo ta komercialna muzika nima ravno globokih besedil. So pač taka, ki bi jih lahko napisal v pol minute. In to je to. Pri Coldplay al' pa recimo U2 so pa res taka besedila. Pri tej glasbi je važno pač vse skupaj. Se vidi, da ni na hitr' narejeno.

V: Se ti zdi, da drugim sporočaš kaj s tem, ko poslušáš to glasbo oziroma ali ti pove kaj o drugih to, kaj poslušajo?

O: Ja, meni se zdi, da pač »uni«, ki poslušamo isto glasbo, imamo mogoče tudi kakšne bolj skupne interese pa mogoče isto mišljenje, »neki« v tem smislu. Ga v nekem smislu določuje, ampak vseeno »ne rabimo« delati takih razlik. Če nekdo poslušá jugo, potem že veš mal' približn', ampak ni pa to ključnega pomena, ko nekoga spoznaš.

V: Pa se ti zdi, da kaj ti drugim sporočaš z glasbo?

O: Ja, jim »neki« sporočim. Nekomu, ki poslušá jugo, pa mu jaz povem, da to poslušam, je njemu »tko« okej, v redu, brez veze. Ampak vseeno se potem, ko se spoznaš, ne pogovarjaš o glasbi, ampak o čem drugem.

V: Ali glasba vpliva na tvoja čustva?

O: Ja. V bistvu če sem vesela in poslušam en »ful« žalosten komad, ga prestavim. Tako da jaz v bistvu »probam« vplivati na to, da glasba ne vpliva name. Če sem ful vesela, mi ful ne sede poslušat' potem žalostno glasbo, če sem pa žalostna, mi pa ful ne sede vesela glasba.

V: Katerih žanrov ne maráš in zakaj?

O: Metal, house, jugo narodna.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: Tudi rock, indie, komercialo. Kakšni tudi narodno.

V: Hodite ven? Kam?

O: Gremo na Metelkovo, samo se jaz ne orientiram, mislim, ne grem nekam zato, ker je tam kul glasba. Se grem bolj družiti. Če so kakšni taki dogodki na Gospodarskem razstavišču ali pa Cvičkarija, ko so bili Dan D. To sem šla delno zaradi tega. Ampak ko grem na Metelkovo, potem pač kar je, je. Recimo v Štirki je drum 'n' bass v redu, ampak ni pa, da bi jaz zdaj prav iskala na internetu, kakšna muzika je kje, da bi šla tja.

V: Katero glasbo imate najraje v klubih?

O: Meni niti ni važno.

V: Hodiš na koncerte?

O: Ne pogosto.

V: Na katerih si bila pa v zadnjem letu?

O: Na Cvičkariji.

V: Hodiš v Opero, Cankarjev dom, Slovensko Filharmonijo?

O: Ne pogosto, ampak grem včasih. Na pol leta recimo.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Na televiziji ali pa na spletu. Tudi od prijateljev. Redkokdaj v kakšni reviji.

V: Ali prav redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Včasih MTV, enkrat na teden recimo.

V: Kaj pa na internetu?

O: Na Youtubu pač najdem ali pa na Facebooku. Od frendov.

V: Kaj pa glasbene revije?

O: Ne, ni, da bi si šla prav kaj kupit.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bila majhna?

O: Ja.

V: Je bil prižgan radio?

O: Ja, ponavadi ob nedeljah. Drugače pa tudi kakšne CD-je.

V: Si pela pesmice?

O: Ja.

V: Bi rekla, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Ne.

V: Si kdaj hodila v glasbeno šolo?

O: Nisem.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne. Lahko bi bilo boljše.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka?

O: The Strokes, Coldplay, The cure, The coral.

V: Pa metala?

O: Ne. Metallica? Slip knot. Evanescence

V: Kaj pa housa?

O: Deadmouse, Umek, Tiesto.

V: R&B-ja?

O: Beyonce, Britney Spears, Estelle.

V: Jugo-turbofolka?

O: Ne, ne vem.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Ti da to kakšen status med sošolci?

O: Pa ja, kar. Da imaš pač neko mnenje o nekomu. A ti je všeč, ti ni všeč. Pač, da ga poznaš. Ker potem imaš tudi neke teme za se pogovarjat. Ni pa zdaj glasba glavna stvar. Ampak ni pa, da ti da to nek' status zdaj.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ja.

V: Kaj pa misliš o tem?

O: Je v redu, ker gre v dobrotne namene, pa po vsem svetu je. Je zastonj. Pa je fajn, ker se ga lahko udeleži veliko ljudi pa da so res znani izvajalci tam. Fajn je, ker se predvaja po televiziji in lahko spremljaš. Tako da, ja. Lahko bi bil kdaj tudi v Sloveniji.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Meni se ne zdi ravno kvalitetna, ker se preveč cilja samo na to, da bodo dosegli čim večjo poslušnost pa čim večjo publiko. Vse je skomercializirano in ni več pomembna kvaliteta. Potem tud' pomembno je, kako zgledaš in kakšen show narediš, recimo Lady Gaga. Ostali izvajalci, ki so pa bolj resni in jim ne gre tolk' za show pa ful težko uspejo. To se mi ne zdi v redu. Če kupiš CD od Lady Gaga in poslušaš CD, se mi pač ne zdi nič posebnega. Posebna je pač samo zaradi svojega videza.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Tudi se zbira v neke dobrotne namene. Pošlješ nek SMS. Saj kar pošiljajo mladi, se mi zdi.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ja.

V: Veš, kaj je DATA?

O: Ne.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Če imajo denar, zakaj ne? Ne vem, če obstaja res kakšen dokaz, da res kaj naredijo. Po mojem ne vemo, kam gre ta denar. Če imajo denar, naj pomagajo, ampak naj tega ne izkoriščajo za lastno samopromocijo.

V: Na katero šolo hodiš?

O: Gimnazija Poljane.

V: Greš naprej študirat?

O: Ja.

V: Kaj pa pa zakaj?

O: Novinarstvo. Zato ker se mi zdi zanimiv študij in da me bo ta poklic in študij tudi osebno izpopolnil in mi pomagal osebno zrast. Se mi zdi, da ne nauči komunikativnosti pa potrpežljivosti. In pač te oblikuje kot osebnost.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Magisterij.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Pravdober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Nemščino in angleščino.

V: Kakšne pa imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Štiri.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let?

O: Kot novinarko, ne vem še, kje. Ampak se mi zdi, da bom mogla kar velik' delat'. Če ne bom redno zaposlena, bom morala opravljat' tud' dve službi naenkrat. Drugače pa, ne vem. Verjetno bom še vedno živela doma, čeprav upam, da ne.

V: Imaš rad potovanja?

O: Ja.

V: Kam bi šla?

O: Na Portugalsko pa povsod tja, kjer še nisem bila. Izven Evrope.

V: Bi šla študirat v tujino?

O: Ja, na izmenjavo za par mesecev.

V: Ali trenutno kaj delaš?

O: Ne.

V: Dobivaš doma redno žepnino?

O: Ja.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Sama si plačujem kakšne obleke, planiram za kakšne počitnice, da si bom sama kaj kupila.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Za pijače. Za druženje.

V: Ali rad bereš knjige pa katere?

O: Ja. Najraje kakšne biografije ali pa znanstveno fantastiko, Twilight in to. Pa knjige po resničnih dogodkih.

V: Katero si nazadnje prebrala pa kdaj?

O: Od Štefančiča Slovenci pred kakšnim tednom.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ja. Ne pogosto.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Tudi. Pa v časopisu.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Ja.

V: Za ekologijo in naravo?

O: Ne.

V: Pa za umetnost?

O: Ja.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Ne.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Najraje grem ven, h komu na obisk, na pijačo, na kakšno kosilo, ali pa tako na sprehod.

V: Imaš kakšen hobi? Treniraš kakšen šport?

O: Ne.

V: Kaj delata tvoja starša? Pa kakšno izobrazbo imata?

O: Mami dela v vrtcu, oči je pa projektant. Mami ima peto, oči pa tudi.

Luka, 18 let

Gimnazija Poljane

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Na poti v šolo, na avtobusu imam ponavadi na slušalke na iPodu. Pa doma, ker gledam dosti MTV-ja. V sobi imam TV in lahko gledam po svoje. Ko gremo ven tudi. Sicer takrat ne poslušáš toliko, ampak ja. Takrat, ko gremo žurat.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje?

O: Alternativni rock, stari rock in nekaj zvrsti elektronike, nekaj izvajalcev od rapa, to je pa to.

V: Naštej nekaj izvajalcev, ki so ti všeč?

O: Od starega rocka recimo Rolling stones, Led Zeppelin, Jimmy Hendrix, Deep purple. Od rapa recimo Xzibit, Kanye, Jay-z, Lupe Fiasco.

V: Zakaj poslušáš določen žanr? Kaj ti je pri teh tako všeč?

O: Rock se mi zdi zelo kompleksen. Ni površinska glasba. Pri njej čutim globino. In glede čustev in razpoloženja. Veliko je uporabe inštrumentov, glasba je pač narejena tako, da ljudje igrajo, ne da je vse narejeno na računalniku. Všeč mi je, da je široka. Kakorkoli se počutim, bom lahko našel en komad, s katerim se bom lahko poistovetil.

V: Se ti zdi, da to, kaj poslušáš, pove drugim kaj o tebi?

O: Ja. Se mi zdi, da mi mladi s tem izražamo, kdo smo.

V: In kaj ti izražáš z rockom?

O: V bistvu, čisto iskreno, izražam, da vem, kaj je dobra glasba.

V: The coolness factor?

O: Ja.

V: Se ti zdi, da ima vsak žanr svoj stereotip, nek pomen? Če ti nekdo reče, jaz poslušam rap. Kaj si misliš o njem?

O: Ja, pove veliko o človeku. Ampak je zelo pomembno, kako se oblači. Veliko ljudi poslušá rap, pa ni nujno, da so raperji. Pač poslušájo zaradi glasbe. Včasih imaš predsodke, če je nekdo oblečen kot

raper, poslušaj rap, nasplošno se mi zdi, da če poslušajš samo en žanr, si zelo omejen. Narodna recimo, ne? Če nekdo reče, da poslušaj narodno, imam predsodke. Tako da, ja, obstajajo stereotipi.

V: Kaj ti je najbolj pomembno pri glasbi (beat, besedilo, melodija)?

O: Odvisno od komada. Eni so takšni, da jih imaš lahko v ozadju in je dobra melodija in sploh ni pomembno besedilo. Pri drugih pa najdeš komad, ki nima dobre melodije, ampak ima res dobro besedilo, v katerega lahko res padeš noter in vidiš samega sebe. Težko bi rekel splošno, kaj je bolj pomembno.

V: Katerih žanrov pa ne maraj in zakaj? Razen narodnjakov.

O: Slovenske narodno zabavne glasbe. Eni komadi so mi všeč, ampak na splošno se mi zdi, da smo Slovenci zraven te glasbe taki slovenčki.

V: Kaj to pomeni?

O: Res postanemo en velik stereotip. Kot eni pastirji smo. Drugače se mi zdi glasba res lepa in je veliko dobrih komadov, ki pa zaradi raznih veselic postanejo podlaga za to, da se ga malo napiješ.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: Ja, največ rock pa elektroniko. Nekaj pa tudi klasično glasbo. Najbolj tisti, ki se tudi učijo igrati kakšen inštrument.

V: Hodite ven? Kam?

O: Če je čisto po moje, grem najraje v K4 ali Ortobar. Če je pa večja družba in ne samo moji najožji prijatelji, potem pa gremo v diskača, kjer je bolj mešana glasba.

V: A hodiš na koncerte?

O: Ja, tudi.

V: Na katerih si bil v zadnjem letu?

O: Na Mau Chao in na Itak Džafest, ko so bili Editorji. Šli smo tudi na Terraneo v Šibenik. V Portorožu je bil pa še en festival elektronske glasbe.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: Hodim z babico. Tako, parkrat na leto.

V: Kaj greš ponavadi gledat, poslušat?

O: Največkrat kakšen koncert. Ampak sva šla tudi že na opero.

V: Pa ti je všeč?

O: Zdi se mi v redu, ni pa to glasba, ki je meni najbližje. Mogoče je prerեսna zame.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Preko prijateljev. Na Facebooku. Veliko preko MTV-ja. Dostikrat grem gledat lestvice v tujini in pogledam glede kakšnih novih izvajalcev, za katere pri nas še nismo slišali. Spremljam tudi nekaj glasbenih blogov.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Bolj na internetu. Nisem prav naročen.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bil majhen? Recimo, je bil prižgan radio? Si pel pesmice?

O: Ja. Radio smo ves čas poslušali, to še zdaj. Oči je imel pa tudi zbirko plošč in se mi je zdelo super, ko sem bil v osnovni šoli. Veliko starega rocka.

V: Si kdaj hodil v glasbeno šolo?

O: Ne, v pevskem zboru sem bil nekaj časa.

V: Koliko časa pa?

O: Dve leti.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ja, tudi za tiste, ki jih ne poslušam, vem, kaj se dogaja z njimi.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Muse, Smashing pumpkins, Klaxons, Placebo, Manu Chao.

V: Kaj pa metal?

O: Cannibal corps, Nightwish, Evergrey, Iron Maiden, Mega death.

V: Kaj pa house?

O: Guetta, Prydz, Solveig, Sweedish house mafia, Shapeshifters.

V: Kaj pa r&b?

O: Beyonce, Kelly Rowland, ok to je isto. R&B je zelo široko ne?

V: Ja, kar povej.

O: Sean Paul, Sean Kingston, Rihanna ima tudi par komadov.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Dara buba Mara, Seka Aleksić, Ceca, Mile Kitić, Karleuša.

V: To je tista Jelena, ne?

O: Ja, »ma znam ti ja sve«.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Med sošolci. Se ti zdi, da ti to da kakšen status?

O: Ja, samo se mi zdi, da bolj gledajo na to, koliko veš o tem, kaj se dogaja z ljudmi, ki izvajajo glasbo, kot glede tega, koliko dejansko veš o glasbi.

V: Ali si že slišal za dogodek Live Aid?

O: Ja.

V: Kaj misliš o njem?

O: Zdi se mi super, kakor so si ga zastavili v osemdesetih. Res so imeli istočasno na petih kontinentih koncert in so združili cel svet. Zdaj so ga imeli par let nazaj ali so ga poskusili imeti pa mislim, da ni ravno uspelo. Mogoče to sploh ni več tak bum, da se na petih koncih sveta dogaja isto, ker je internet. Mogoče bi morali to drugače narediti. In niso te zvezde, ki so jih zdaj dobili toliko potegnili.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Ne vem, ali je za to, da se daje sredstva mladim v težavah ali družinam.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ja.

V: Pa veš, kaj je DATA?

O: Ja. Ta njegov projekt.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Zdi se mi v redu, samo mislim, da morajo imeti za sabo ljudi, ki vejo, kaj delajo. Mogoče v šestdesetih, ko so bili hipiji, je bila glasba dovolj, ampak zdaj pa ni več. Toliko informacij dobivaš od povsod, da ne more biti glasba tista, ki bo spremenila svet.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Za žurat je veliko stvari v redu, ampak imam občutek, da se nobeden več ne pogloblja. Vse postaja isto. Tudi glasbenike, ki so prišli ven z nekim svojim stilom, so jih takoj začeli kopirati in tako postane komad od Lady Gaga isti kot komad od Britney Spears ali pa Rihanne. Za glasbo se mi to zdi slabo. Mislim pa, da je tudi veliko glasbe, ki ne pride na MTV pa bi v bistvu lahko revolucijo naredila. Recimo Adele mi je všeč glede tega. Ima eno stvar, ta svoj glas, ki ga nobeden ne more kopirati. Tako kot Amy Winehouse.

V: Se ti zdi, da je včasih bilo boljše kot je danes.

O: Včasih je bilo pa več rocka in mogoče so si ljudje mislili, saj je vse rock. Saj mogoče sem pristranski, samo v rocku si komadi niso tako podobni, če se vanje poglobiš, v besedila. Če se poglobiš v besedilo dobrega rock komada, boš odnesel »velik več«, kot če se poglobiš v to, kar je zdaj – »žurka, seks, dejmo se met dobr, nehimo razmišljat in problemov ni«. Saj to je fino za žuranje, ampak ne pridem pa do tega, da bi prišel iz šole in si dal komad od Rihanne gor.

V: Ok, hodiš na Poljane. Greš naprej študirat?

O: Ja.

V: Kaj pa, pa zakaj?

O: Razmišljam o FDV-ju, po eni strani zato, ker ne vem, kaj točno bi delal. Tam so precej odprte opcije. Po drugi strani bi šel študirat filozofijo, ampak se mi zdi, da tam ni nobene prihodnosti. Bi se imel dobro na faksu, ampak ne pa potem v življenju.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rad dosegel?

O: Vsaj diplomiral bi ali pa več.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Dober ali prav dober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino in francoščino.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Petke.

V: Rekel si, da ne veš, kaj bi rad počel v življenju. A pa se vsaj vidiš v kakšni smeri?

O: Rad bi ali pomagal ljudem, ali spremenil kakšne stvari, ali stvari pri sebi, mogoče bi poskusil čisto nekaj novega.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let? Na splošno v življenju, ne samo kariera.

O: Ne razmišljam toliko v naprej. Ampak bi bil srečno zaljubljen, delal bi nekaj, kar bi me osrečevalo, še vedno bi imel stik s prijatelji, potoval bi, še vedno bi hodil na koncerte.

V: Rekel si, da bi potoval. Veliko potuješ?

O: Nimam veliko svojega denarja, kakor dobim od staršev, ampak ja, sem bil že kje.

V: Kam bi šel?

O: Na Nizozemsko, v Anglijo, če pa ne bi bilo denarnih omejitev, bi šel pa v Indijo ali pa v Avstralijo.

V: Zakaj?

O: Indija se mi zdi zanimiva država zaradi vere, tradicije, tudi ljudje se mi zdijo zanimivi. Zadnjič sem bral nekaj v National Geographic in me je pritegnila. Avstralci so mi pa všeč kot ljudje. Se mi zdi, da so ravno prav med Angleži in Američani.

V: Bi šel študirat v tujino?

O: Mogoče bi šel poskusit, ampak odvisno od denarja.

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: Čez poletje občasno. Kakor se najde. Lani sem delal v eni tovarni z zavesami.

V: Dobivaš žepnino?

O: Ja, vsak mesec.

V: Kaj financiraš sam in kaj ti plačujejo starši?

O: Starša mi plačata mobitel in urbano, ostalo pa bolj sam.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Za to, da hodim ven.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Ja, samo se premalokrat spravim.

V: Katere imaš najraje?

O: Najraje mam take malo odbite. Ne maram knjig, kjer po petih straneh prideš do pointa zgodbe.

Zanimive so mi malo seksualne zgodbe ali pa absurdne, recimo Kafka. Všeč mi je tudi Harry Potter.

Ljudem se zdi, da je to za tamale, ampak se mi zdijo res dobre knjige. Tudi Igra prestolov mi je všeč.

V: Katero si nazadnje prebral?

O: Ene dva meseca nazaj od Kafke Proces.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ne.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Ja, na teh medijskih straneh, RTV, Žurnal, včasih tudi 24 ur samo je preveč neumnih stvari.

V: Kako pogosto pa?

O: Vsak dan praktično.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Ne, me ne zanima.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Ja, to se mi zdi zelo pomembno. Premalo vem o tem, ampak mislim, da bi morali nekaj narediti.

Tako kot zdaj živimo, ni v redu.

V: Kaj pa umetnost? Se zanimaš zanjo?

O: Tudi. Najbolj slikarstvo.

V: Hodiš na razstave?

O: To tudi z babico.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Odvisno od šole. Ampak se mi zdi, da ga imam kar.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Se družim s prijatelji.

V: Imaš kakšen hobi, treniraš kakšen šport?

O: Ne.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Mami je vzgojiteljica, oči pa elektroinženir.

V: Kaj pa babica?

O: Babica je pa upokojena, samo je profesorica slovenščine.

V: Kakšno izobrazbo pa imajo?

O: Babica je diplomirala. Mami in oči imata pa višjo šolo.

Maja, 19 let

Gimnazija Poljane

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Doma na računalniku poslušam CD-je, občasno radio.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje?

O: Klasično, filmsko glasbo, pa pretežno rock. Ampak čisto odvisno.

V: No, naštej nekaj izvajalcev.

O: Nimam najljubših izvajalcev. Tista pesem, ki mi je všeč, mi je všeč, ne glede na izvajalca. Edini izvajalec, da je res tako, sta Silence.

V: Zakaj recimo rada poslušáš točno to glasbo?

O: Sama kvaliteta glasbe, kvaliteta snemanja, tona.

V: Ti je bolj pomembna melodija, besedilo, beat?

O: Idealno je dobro besedilo v dobri glasbi, prenesem tudi, če je eno ali drugo nadpovprečno. Ampak recimo, da mi je glasba bolj pomembna.

V: A je kakšen žanr, ki ga ne maráš?

O: Ja, turbo folk. Ne morem. Ne gre. Enostavno me nervira. Že sama glasba, potem je pa še kakšno patetično besedilo. Kakšen ekstremen punk mi tudi ni. V bistvu pri kakšnih ekstremih odpovem, ampak ne pomeni pa to, da mi ne more biti nič od tam všeč.

V: Kaj poslušajo tvoji najbližji prijatelji?

O: V povprečju kar pop.

V: Torej ne isto kot ti?

O: Ne.

V: A hodite ven?

O: Ne. Glasba je dejansko eden od dejavnikov, zakaj jaz nikoli ne grem žurat. Ker mi res ne sede.

V: A hodiš na koncerte?

O: Na koncerte pa grem, ja.

V: Na katerih si bila v zadnjem letu?

O: Na Apocaliptici, Laibach, pač res bolj rock scena.

V: Hodiš potem v Opero, CD, SF?

O: Opera sigurno ne, filharmonija pa včasih.

V: Kaj to pomeni, včasih?

O: Kadar je kakšen koncert, ki bi me zanimal. Ali da nastopa kdo, ki ga poznam, ali pa gre za repertoar, ki mi je všeč.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Internet ali pa novice, na katere si naročen preko e-pošte.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Total guitar berem redno.

V: Ste poslušali glasbo, ko si bila majhna? Bi rekla, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Jaz igram kitaro, moj brat je tudi kitarist. Mojedva starša pa nista kaj preveč glasbena. Mami posluša opero, kar ni moj stil. Sem pa jaz vedno bila za glasbo, pela pesmice in to.

V: Koliko časa pa si hodila v glasbeno šolo?

O: Nižja glasbena, pa srednja v bistvu kitare.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Težko reči. Poznam glasbo, ampak je ne opredeljujem po žanrih.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: To je zdaj to. Kaj je alternativni rock? Zame so to lahko Apocaliptica. Ali pa Laibach. Zdaj, če se glede tega strinjamo, je težko reči.

V: Kako pa ti opredeljuješ alternativni rock?

O: Ne pop rock.

V: Kaj pa metal?

O: Ne. In moram reči, da gre to spet nazaj to tega, da ne poslušam določenih izvajalcev. Nikoli se ne vprašam, v katero skupino to spada. Če zasledim, da mi je slučajno od enega izvajalca več pesmi všeč, šele potem pogledam, kdo je to, zakaj je to, da bi pa slišala nekaj, pa se potem opredeljevala, pa ne.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Se ti zdi, da ti da to kakšen status?

O: Zdaj je spet tisto, ali ti je pomemben status med sošolci ali poslušáš tisto, kar ti je všeč. Jaz moram reči, da ne spadam v nobeno skupino, da bi se družila potem pretežno z rockerji. Ja, te skupine so. Sploh metal, rock. To se sigurno deli. In za tistega, ki mu je pomembno biti v neki taki skupini, je sigurno pomembna tudi glasba.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ja, velik koncert.

V: Kaj meniš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Tako kot vsaka stvar, ki ima dober namen, se včasih potem ne izide čisto tako. Mislim, da lahko naredijo veliko, da sigurno je korak, ne pomeni pa to, da se dejansko kaj spremeni.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Povezujem ga samo s SiMobilom in Ortom. Ni pa DJ Umek moj stil.

V: Kaj pa misliš o kvaliteti glasbe danes?

O: Avč. V trenutku, ko slišiš, da je »blazna« uspešnica I have a hangover, se vprašáš, kam smo prišli. Ni več kvaliteta tista, vsak lahko posname nekaj, vsak lahko to spravi ven. Glasba je postala mašilo. Ne poslušáš več glasbe zaradi glasbe, ampak je enostavno tisto, kar zapolnjuje praznino. In te praznine je veliko. Manj kot je treba ob tem razmišljati, boljše se ljudje počutijo. S tem se potem kvaliteta niža.

V: Kaj misliš s to praznino?

O: To, da smo ljudje začeli drugače komunicirati, drugačen način življenja je, drugačna komunikacija in to da je glasba povsod dostopna. Več, kot je je, nižja je vrednost.

V: Bi rekla, da je bila včasih boljša kvaliteta glasbe?

O: Absolutno, ker je bilo treba priti zraven. Mogel si dejansko nekaj narediti. Da si prišel, nekaj posnel, nekaj pokazal.

V: Ok greva še malo na druga področja. Hodiš na Poljane. A greš naprej študirat in kaj?

O: Ja, na filo faks. Primerjalno književnost.

V: Zakaj pa?

O: Jeziki pa prevajanje me zanima.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Diplomirala oziroma magistrirala, zaenkrat. Glede na ceno doktoratov.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Pravdober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino, španščino, ruščino pa latinščino imam.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Štiri, pet.

V: V bistvu bi rada bila prevajalka? Kako si predstavljaš sebe čez 10 let? Na splošno v življenju, ne samo kariera.

O: S psom v stanovanju in z neko službo, ki mi bo všeč.

V: Imaš rad potovanja?

O: Ja.

V: Veliko potuješ?

O: Recimo, da še kar.

V: Kam bi šla zdaj, če bi lahko šla?

O: Mehika. Majevska kultura mi je zanimiva. Jezik, pisava, to.

V: Bi šla študirat v tujino?

O: Ne. Mislim, da je nivo študija v Sloveniji kar visok. Zakaj bi potem šla?

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: V trgovini za živali.

V: Dobivaš žepnino?

O: Ne. Lahko rečem za denar, ampak ne pa tako da bi redno dobivala.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Načeloma mi starši plačujejo hrano, obleke, sama pa ekstra stvari. Največ zapravim za knjige, CD-je. Pa take malenkosti.

V: Torej rada bereš knjige?

O: Zelo.

V: Katere?

O: Najraje imam Mazzinija, drugače pa tisto, kar bi opredelili kot klasično literaturo.

V: Katero si nazadnje prebrala?

O: Nazadnje sem prebrala Bambija.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ne.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Spremljam na internetu, tako da lahko takoj izločim vse, kar mi ni všeč. Pogledam vsak dan naslove in kakšno stvar preberem.

V: Te zanima politika?

O: Vem kaj o politiki. Ni pa to moja najljubša zabava, nisem pa čisto odsotna.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: To pa že od majhnega. Od tega, da smo deževnike in polže reševali, do tega, da se smeti ločuje in res vsaka majhna stvar, ki jo lahko narediš... Saj nekaj veliko ne moreš.

V: Kaj pa umetnost?

O: Ja, me zanima. Glasba, literatura, slikarstvo. To me zanima.

V: Hodiš recimo na kakšne razstave od slikarjev? V gledališče?

O: Hodim v gledališče. Ampak v bistvu grem pogledati tisto, kar pritegne mojo pozornost. Nimam abonmaja. Vidim, da je Silence naredil glasbo za to pa to predstavo, pa grem pogledat.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Toliko, kolikor si ga vzamem.

V: Kaj pa takrat najraje počneš?

O: Poslušam glasbo.

V: Imaš še kakšen hobi? Treniraš kakšen šport?

O: Ukvarjam se z živalmi. To mi je hobi.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Mami je invalidsko upokojena, oči je pa v sindikatu.

V: Kakšno izobrazbo pa imata?

O: Oba imata višjo šolo.

Matija, 19 let

Gimnazija Vič

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Najraje poslušam na busu pa na treningih, kadar se učim, kadar se ne učim, sploh ni časa, ko je ne bi poslušal.

V: Kaj pa treniraš?

O: Hip hop.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje? Naštej še nekaj izvajalcev.

O: Hip hop, r&b, rock, house, pop, tudi kakšna elektronika, acoustic rock. Bom šel kar po abecedi. Abba, Aerosmith, Alicia Keys, Akon, Avril Lavigne, Beyonce, Bob Marley, Chris Brown, Dido, Beatles, Black eyes peys, Dan D, David Guetta, ...

V: OK, v bistvu si naštel vse možne žanre zdaj.

O: Ja, vem. Težko je določiti.

V: Zakaj imaš rad to glasbo? Kaj te recimo pritegne pri hip hopu?

O: Energija glasbe. »I wanna hear the beat that's gonna move my feet«.

V: Kaj pa ti je všeč na rocku?

O: Kitarske »solaže«. V kakšnemu rapu iščeš besedila, ki imajo kakšno sporočilo. V housu iščeš groove, ki je v njemu.

V: Torej v bistvu v vsakem žanru najdeš nekaj.

O: Ja.

V: Katerih žanrov pa ne maraš in zakaj?

O: Mogoče zaradi okolja, v katerem živim, ne maram »čefurjade« pa slovenska narodna mi tudi ne diši, čeprav je del naše narodne identitete. Pa ne maram heavy metala, pa speed metala, kakšen glam mi je še všeč, pa »šranc« mi ni všeč, minimal mi je preveč tuj, mogoče bi se ga navadil, če bi ga še malo »fural«. Ostalo pa bi kar šlo. Pa jazza tudi ne maram, se ne najdem v njem.

V: Kaj poslušajo tvoji najbližji prijatelji?

O: V mojem razredu je veliko rockerjev, ki imajo svoje bende. Tako da predvsem rock, metal pa kakšen glam metal, jam. Potem imam pa še ene ekstremiste, ki so totalno »čefurjada«.

V: A hodite kaj ven?

O: Hodimo, ja. Bachus, no bivši, Emonska klet, KMŠ, včasih Inbox, predvsem pa Maximarket pa plaža.

V: A hodiš na koncerte?

O: Ja, te razne velike zadeve od mobitela. Bili smo na Trkaju na Kongresnem, drugače pa bolj ne. Na Vičstock gremo vsako leto, kjer so šolski bendi.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: V Opero in Cankarjev dom gremo s šolo, ker moramo pisati poročila. No, to je bilo v prvem letniku. Pa včasih me starši zvlečejo.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Internet pa sošolci, prijatelji.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Nimam časa.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ne.

(enak odg. kot pri Dragu)

V: Bi rekel, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Vsekakor. Mami je glasbenica, ima srednjo glasbeno narejeno. Cela njena stran je zelo glasbena, vedno se je pelo na raznih rojstnih dnevih. Po očetovi strani je pa dedek igral.

V: Si hodil v glasbeno šolo?

O: Ne.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Ja, treba je definirati alternativni rock.

V: Musi so recimo primer.

O: Ne, to bolj ne.

V: Kaj pa metal?

O: Metallica, Aerosmith, Breaking Benjamin.

V: House?

O: Imamo dve vrsti housa. Imamo komercialnega pa tistega, ki se ni skomercializiral. Če gledamo komercialnega, je najboljši v Romuniji. Edward Maya, Inna. Potem imamo še Davida Guetto, Accent.

V: Kaj pa r&b?

O: Akon, Beyonce, Brandy, Chris Brown, Fergie, Ciara.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Seka Aleksić, Ceca, Šaban Šaulić.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Tako med sošolci.

O: Ja, ker se s tem lahko skladaš z določeno kulturo.

V: S katero se pa ti skladaš?

O: Jaz sem ravno ta tranziten človek, ki se poskuša v vse vključiti.

V: So tvoji prijatelji tudi taki?

O: Ne, niso. Že po izgledu se da ločiti, aha, ta je rocker, ta je čefur, ta je domoljub. Obleka se povezuje z glasbo in obratno.

V: Se ti zdi, da lahko določiš osebnost od nekoga na podlagi glasbe?

O: Lahko določiš najbolj banalne stvari. Ti pa rad »growlaš«, ti pa rad z glavo migaš, ti si pa »agresivec«, ampak ne moreš pa celega človeka določiti.

V: Ali si že slišal za dogodek Live Aid?

O: Ja.

V: Kaj pa meniš o tem?

O: Meni se to zdi super, pa škoda je, da Slovenci ne vemo več o tem. Škoda je, da ne hodi več Slovencev tja.

V: Ali veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Dobrodelni nameni.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Vem.

V: Veš, kaj je DATA?

O: Ne.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Meni se zdi super poteza. Ko je bil potres na Haitiju, se je cela Amerika zbrala in posnela »plato«. Bila je totalno »bedna«, no, vsak je nekaj naredil, ampak so jo ljudje iz solidarnosti pokupili. In tako tudi nastanejo razne uspešnice.

V: Se ti zdi, da lahko že s samo glasbo kaj spreminjajo?

O: Ja, res je velik vpliv na subkulturo. Ko je Michael Jackson začel nositi hlače, tako da je kazal nogavice, je to delalo pol sveta. Ko je oblekel rokavice, je dvajset procentov plesalcev hotelo biti takih kot on.

V: Bi rekel, da nate tudi vpliva glasba?

O: Ja, delno zavedno pa delno nezavedno. Zavedno, da hočem biti tak kot moji vzorniki, se hočem približati njihovemu stilu plesa. Pa tudi besedila vplivajo name, čeprav jih je veliko »glupih«.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Dobro vprašanje. Glasbe je veliko nekvalitetne, ampak je tudi kvalitetna. Na radijih vrtijo določen aspekt glasbe in to je v Sloveniji tako, kot je. Drugače pa obstaja veliko kvalitetne glasbe, samo treba jo je najti.

V: Se ti zdi, da gre v popu bolj za denar ali bolj za glasbenike?

O: Po moje je tukaj začaran krog. Denar pa glasba v povezavi. Veliko ljudi radih dela glasbo, samo potem, ko so tako znani, jih pa ta blišč potegne vase.

V: Ok greva še malo na druga področja. Hodiš na Vič. Greš naprej študirat?

O: Ja, farmacijo.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rad dosegel?

O: Vsaj sedmo.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Odlično.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino pa nemščino, pa malo hrvaščine.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Odlične.

V: Kako si pa predstavljaš sebe čez 10 let? Tako na splošno.

O: »Štal'ca pa krav'ca«. Pa avto.

V: A rad potuješ?

O: Seveda.

V: A veliko potuješ?

O: Relativno. Ampak kar veliko, ja.

V: Kam bi pa šel zdaj?

O: V Avstralijo, Novo Zelandijo, na Nizozemsko, LA, London.

V: Zakaj pa točno ti kraji?

O: Všeč mi je drug svet, daleč in težje na dosegu rok, LA je pa zibelka plesa in če poslušam to, bi rad šel tja.

V: Bi šel študirat v tujino?

O: Razmišljam, ja.

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: Delam priložnostno, bolj poleti.

V: Dobivaš žepnino?

O: Ja, mesečno.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Sam preveč zapravim za obleke. Starši mi financirajo vse te nujne stvari, ekskurzije v šoli.

V: A ti bi zase rekel, da si hiphoper, prav v subkulturi?

O: Ja.

V: Ali rad bereš knjige?

O: Ja.

V: Kakšne?

O: Najraje imam znanstveno fantastiko pa kakšne zgodovinske romane. Čeprav sem Karla Maja že v osnovni predelal, pa kakšne Gilese Verne in podobno.

V: Katero si pa nazadnje prebral?

O: Šoguna sem nazadnje, nekaj tednov nazaj.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ja, gledam. Nekajkrat na teden.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Internet, radio, kakor pride.

V: Torej te zanima politika?

O: Da.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Bolj ne, kot ja. Vem, kaj je ekologija. Jaz nisem takšen kot »čefurji« in ne pljuvam po tleh.

V: Kaj pa umetnost?

O: Umetnost je glasba, torej me zanima.

V: Razen glasbe.

O: Slikarstvo, gledališče, film. Slika pa ne.

V: Si rekel, da nimaš veliko prostega časa?

O: Ne.

V: Kaj pa takrat najraje počneš?

O: Rad zganjam šport pa se družim s kolegi.

V: Imaš še kakšen hobi poleg plesa?

O: Veliko se ukvarjam z muziko. Predstavljam filter za moje prijatelje in prijateljice, ker »zloadam« vse, kar pride in prefiltriram to in dam naprej samo vse, kar je meni všeč oziroma kvalitetno. Pa rad berem. Tudi literarno se udejujem. »Furam« časopis in sem v enem literarnem klubu.

V: Kaj pa delata tvoja starša?

O: Oči je univerzitetni diplomirani inženir in dela na generalni policijski upravi v Ljubljani, mami je pa univerzitetna diplomirana arhitektka in dela kot scenografinja.

Miha, 20 let

Srednja šola tehničnih strok

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Doma na računalniku. Drugače pa ne. Mi ni toliko do glasbe.

V: Kako pogosto jo pa poslušáš?

O: Vsaj enkrat na dan.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje? Naštej nekaj izvajalcev.

O: Disturbed, včasih tudi Siddharta, od starejših kakšni AC/DC, Nightwish, Sonata Arctica, Two steps from hell. Lahko pa recimo štejem tudi glasbo pri igrinah. Nekateri deli so taki, kjer je skladba noter. Res epska glasba, epske scene, ki so kakor bitka in tisto mi je res »carsko«.

V: Zakaj pa imaš rad to glasbo?

O: Poslušam jo zaradi takega počutja, kot ga imam takrat.

V: Se pravi, vpliva na tvoja čustva. Kakšno počutje pa je to?

O: Različno. Lahko, da je zelo veselo, hiperaktivno, včasih bolj žalostno in bedno. Pa tudi vmes. Nekaj, kar ni ravno bedno, je pa nekako v redu. Zelo različno.

V: Se ti zdi, da drugim kaj sporočaš s tem, ko poslušáš določeno glasbo?

O: Ja, glede na to, kako se počutim. Takšna glasba, kakor je, se tudi vidi, kako se počutim takrat.

V: Kaj pa misliš, da bi si mislil o tebi nekdo, ko bi mu ti povedal samo, katere bende poslušáš?

O: Da nisem usmerjen samo v eno glasbo. Da nisem ravno ljubitelj glasbe, ampak poslušam, kadar se mi zdi.

V: Kaj ti je najbolj pomembno (beat, besedilo, melodija)?

O: Miks med tekstom, o čem govori, pa glasba, kako se sliši. Melodija.

V: Katerih žanrov ne maraš in zakaj?

O: Kako se že reče, tisto, kar imajo na evrosongu scene.

V: Popevke?

O: Ja, popevke. Tega ne maram. Pa to, kar je bilo na Misiji Evroviziji.

V: Torej bi rekel bolj pop?

O: Ja, bolj pop. Drugače pa ne maram metala. Mogoče, če je malo vključen v drugo glasbo, ampak da bi bil pa čisti metal, to pa ne maram. Preveč je vreščanja.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: Različno. Nekateri imajo tudi okus v smislu rocka, nekateri imajo radi ta metal, ki ga jaz ne maram. Drugi imajo bolj v smislu te techno glasbe. Eden pa poslušá klasično glasbo.

V: A hodite skupaj ven?

O: Ne.

V: Hodiš na koncerte?

O: Ne.

V: Na katerih si bil v zadnjem letu, če si bil?

O: Nisem bil na nobenemu.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: Takrat, ko smo šli s šolo.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Največ na internetu. Če gledam na youtubu kakšne filmčke, običajno nekateri dajo še glasbo zraven. Če mi je všeč, pogledam, kako se imenuje skupina in naslov komada in si zapišem. Tisto potem še kdaj poslušam.

V: Redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne. TV-ja sploh ne gledam.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ne.

V: Kakšna glasba se je poslušala doma, ko si bil majhen?

O: Avsenike, ker so očiju všeč. Pa te nemške scene [šlagerji], mehiške scene, trubače. Drugače je bil bolj samo radio prižgan, sploh pri babici.

V: Ste peli kakšne pesmice?

O: Ne.

V: A bi rekel, da si iz glasbene družine?

O: Ne.

V: Kaj pa pomeni zate glasbena družina?

O: Da imajo isti interes v glasbi. Da poslušajo isto glasbo, da se zanimajo za isto glasbo. Da bi pa prav glasbeniki bili, to pa ne morem reči.

V: Kako bi pa komentiral vpliv sestre?

O: Včasih posluša glasbo, ki je meni tudi všeč. Ampak večinoma posluša stvari, ki so mi »kr neki«. Niti ne vem, kako se reče glasbi, ki jo posluša.

V: Si kdaj hodil v glasbeno šolo?

O: Ne.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne.

V: Zakaj ne?

O: Jaz jih samo poslušam. Ne zanima me pa, kakšna vrsta glasbe je to. Meni res samo melodija gre v glavo. Pa še to glede na to, kakšno počutje imam, se po tistem ravnam.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Nightwish, Sonata Arctica.

V: Kaj pa ne ti izvajalci, ki jih ti poslušaš. Recimo, za katere izvajalce bi ti rekel, to pa paše v alter rock?

O: Ne vem. Jaz bolj po glasbi gledam.

V: Kaj pa metal?

O: Lahko bi rekel ta Marilyn Manson. Nisem siguren. Do zdaj sem samo en njegov komad poslušal, pa se mi je zdel v redu. Realna scena.

V: Kateri komad pa?

O: Sweet dreams.

V: OK, ampak ta v bistvu ni njegov.

O: Saj vem, zato sem ga pa poslušal.

V: Kaj pa house?

O: House?

V: OK, kaj pa r&b?

O: Ne poznam po imenih.

V: Kaj pa jugo turbofolk?

O: Poznam glasbo, ampak ne izvajalcev.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Tako med sošolci.

O: Ne. Vsak ima svoj okus. Nekateri imamo mešan okus, ostali pa poznajo glasbo, so tudi oboževalci, ampak nismo nikdar tako, da bi se pogovarjali o tem. Ni tema.

V: V bistvu ti glasba ne da nobeneda pametnega statusa v šoli?

O: Ne.

V: Ali si že slišal za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Slišal sem za koncert, ampak ne vem.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ne. Ne poznam DJ-ev.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Nekateri, ja. Poskusijo lahko, ampak da bi pa uspeli, da bi podali neko sporočilo, to pa nisem siguren. Nisem videl, kako ljudje reagirajo na to.

V: Kako pa misliš, da sploh lahko pomagajo?

O: Dobrodelni koncerti, ampak kaj drugega pa nisem slišal. Te dobrodelne scene sem tudi videl, bolj po naključju.

V: Ok, na katero šolo zdaj hodiš?

O: Srednja šola tehničnih strok Šiška. Peti letnik, pač izredno sem.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rad dosegel?

O: Ta peti letnik bi rad še naredil. Naprej pa ne.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Trenutno tri.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Angleščino.

V: Kakšne si imel v povprečju ocene pri angleščini?

O: Štiri, tudi pet, odvisno, koliko se mi da delati.

V: Kaj bi rad počel v življenju?

O: O tem ravno ne razmišljam. Če moram ravno kaj reči, bi delal v kakšnem podjetju pa napredoval.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let?

O: Kakšen vodja oddelka. Elektronik ali gradbenik strojev.

V: Imaš rad potovanja?

O: Ne.

V: A bi kam rad šel, čeprav ne maraš potovati?

O: Rim. Tudi Vatikan. Malo zgodovine, ampak zanima me tudi mesto samo. Znamenitosti, muzeje, kaj se dogaja v Rimu, politično in drugače. To me je zanimalo že od takrat, ko sem videl kolosej.

V: Bi šel študirat v tujino?

O: Ne, ne zanima me.

V: Trenutno kaj delaš?

O: Ne.

V: Dobivaš žepnino?

O: Občasno mi kaj dasta.

V: Kaj pa ti plačujejo starši pa kaj si plačuješ sam?

O: Starši mi plačujejo šolo, sam pa bolj varčujem. Mami mi kupuje igrice, sam pa knjige.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Ravno za knjige, pa občasno za igrice.

V: Ali rad bereš knjige?

O: Ja, detektivke, grozljivke, občasno tudi fantastične. Vampirski literatura.

V: Katero si nazadnje prebral?

O: Nazadnje Vampire diaries, Moonsong. Ravno ta teden.

V: Ali gledaš poročila?

O: Občasno, kadar so kakšne novice, ki jih res moram slišati. V zvezi s šolanjem, to me najbolj skrbi. Akta je bila. Drugega pa ni.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Zelo redko.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Ne.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Če lahko štejem Očistimo Slovenijo, sem poslušal o tem. Tudi naredil sem nekaj, bolj malo. Je pa nekaj.

V: Kaj pa umetnost? Se zanimaš zanjo?

O: Ne, ne zanima me preveč.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Ja.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Najraje igram računalniške igrice.

V: Imaš kakšen hobi? Treniraš kaj?

O: Občasno kdaj popravim kaj, sestavim. Bolj tehnične stvari. Športa pa ne treniram.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Oči je bil v vojski, stotnik. Pa je zdaj upokojen. Mami je pa gradena inšpektorica, ampak je diplomirana arhitektka.

Mitja, 19 let

Gimnazija Jesenice

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Hja, v bistvu kadarkoli imam priliko in sem sam. Med delom, sprehodom, pred spanjem.

V: Katere glasbene žanre imaš najraj? Pa naštej nekaj izvajalcev.

O: Metal pa podzvrsti in nekaj rocka. Od izvajalcev pa največ dva: Arjen Anthony Lucassen in negovi projekti, Ayreon, Ambeon, Guilt Machine, Star One, Stream of Passion, in Symphorce.

V: Zakaj rad poslušáš prav to glasbo?

O: Zato ker se mi (drugim sicer ne) zelo dopade in je vsaj po mojem zelo kvalitetna in ne komercialna.

V: Ali vpliva na tvoja čustva?

O: Ja. Tudi poslušam različne komade glede na razpoloženje.

V: Se ti zdi, da drugim sporočáš kaj s tem, ko poslušáš to glasbo oziroma ali ti pove kaj o drugih to, kaj poslušajo?

O: Na en način. S tem, kaj poslušáš, po mojem namenoma ali ne pač pokažeš svojo osebnost.

Glasbeno ogledalo.

V: Kaj ti je najbolj pomembno (beat, besedilo, melodija)?

O: Odvisno od podzvrsti (metala). Ampak drugače pa dam precej na zanimive melodije.

V: Katerih žanrov ne maraš in zakaj?

O: Uf. Pop, tehno, house, rap pa podobne fore. Nekako tudi klasičnega rocka ne, ker je preveč mlačen. drugače pa teh reči ne maram, ker so za moje pojme narejene brez globljega umetniškega načina, tudi če je lepa melodija, in so preveč usmerjene v komercialo pa zaslužek.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: To, kar ne maram. (smeh) Več ali manj tiste, ki sem prej rekel. Bolj malo je metalcev.

V: Hodite ven? Kam?

O: Ne veliko. Včasih na kakšno pijačo v bar.

V: Katero glasbo imate najraje v klubih, če greste kdaj?

O: Ne hodim po klubih. Ampak za ozadje drugače prenesem rock ali pa pop.

V: Hodiš na koncerte?

O: Včasih kakšen orkester, tudi igram v enem. Drugače pa ne. Nisem ekstraverten in se rajši držim zase.

V: Na katerih si bil pa v zadnjem letu?

O: Um, jah... Kakšen orkester verjetno.

V: Hodiš v Opero, Cankarjev dom, Slovensko Filharmonijo?

O: Nikamor. V CDju sm bil za podelitev diplom FFja.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Wiki seveda.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne, sploh ne gledam.

V: Bereš glasbene revije?

OD: Ne, razen ene z inštrumenti.

V: Spremljaš novice o glasbi in izvajalcih na internetu?

O: Ja, največ s posodobitvami na FBju.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bil majhen?

O: Ja.

V: Je bil prižgan radio?

O: Ja..

V: Si pel pesmice?

O: Ne preveč.

V: Bi rekel, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Ne, sploh ne.

V: Si kdaj hodil v glasbeno šolo?

O: Ja, naredil nižjo glasbeno za klarinet, 1+6.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Približno, "kr dobr" po zvenu.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka?

O: Ne.

V: Pa metala?

O: To pa. Najprej uni od začetka. Pa Trivium, Sirenia, All That Remains, Sabaton, Nevermore, Norther, Wintersun, Iron Maiden, Shadowside, Angra, pa drugi še.

V: Kaj pa housa?

O: Ne.

V: R&B-ja?

O: Tut ne.

V: Jugo-turbofolka?

O: Na-a.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Ti da to kakšen status med sošolci?

O: Ne, "nč ni važn".

V: Ali si že slišal/-a za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: Zdi se mi da je kvaliteta slaba in da le še mal izvajalcev dela s srcem in zaradi glasbe same.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Niti ne.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Sem slišal za njega, to je pa tud' vse.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Zdi se mi dobro. Samo bi mogla biti tudi muzika tako dobra, da bi imela več vpliva na ljudi.

V: Na katero šolo hodiš?

Gimnazijo.

V: Greš naprej študirat?

O: Ja.

V: Kaj pa pa zakaj?

O: Na FVV. Zato ker bi rad bil koristen in pomagal družbi.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rad dosegel?

O: Višješolsko al' univerzitetno. Odvisno "ker" program bom vpisal.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Dober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Angleščino.

V: Kakšne pa imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Heh, štiri.

V: Kaj bi rad počel v življenju pa zakaj?

O: Pomagal ljudem in izboljševal svet. To se mi zdi edina stvar, da je smiselna in ob "kerikol" drugi reči bi se dolgočasil in bil bolj kot ne nesrečen.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let, splošno, ne samo v karieri?

O: Velik' se spreminja, t'ko da res natančno ne morem rečt. Ampak je pa ena stalnica, to da bi mel službo, hišo pa svojo družino.

V: Imaš rad potovanja?

O: Ja, precej rad.

V: Kam bi šel, če bi lahko šel kamorkoli?

O: Verjetno v Ameriko.

V: Bi šel študirat v tujino?

O: Nimam posebne želje, ampak če bi b'la glih šansa it' v eno angleško državo, bi pa šel.

V: Ali trenutno kaj delaš?

O: Ne.

V: Dobivaš doma redno žepnino?

O: Precej redno.

V: Kaj financiraš sam in kaj ti plačujejo starši?

O: Sarši telefon, obleke pa šolske stroške. Ostalo pa več al' manj sam.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Kakšne razne drobnarije. Nič posebej konkretna ne izstopa.

V: Ali rad bereš knjige pa katere?

O: Ja, fantazijske pustolovščine. Še "bolš", če so trilogije in angleške.

V: Katero si nazadnje prebral pa kdaj?

O: Mal' zanemarjam branje. "Drgač" ta zadnjo Limonado slovenico pred enim tednom za esej na maturi. Od tistega, kar rad berem, pa po mojem Trilogijo dinastije Videc, "kšn" let' nazaj.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ja, kar redno.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: To in po televizij.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Ne "posebej".

V: Za ekologijo in naravo?

O: "Nekolk".

V: Pa za umetnost?

O: Niti ne.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Kar, ja.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Hm. Računalniške igre.

V: Imaš kakšen hobi? Treniraš kakšen šport?

O: Ne in ne.

V: Kaj delata tvoja starša? Pa kakšno izobrazbo imata?

O: Mati dela na Občini Žirovnica in je diplomiran gradbeni inženir. Oče je upokojen strojevodja s srednjo šolo.

Simona, 17 let

Gimnazija Bežigrad

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Največkrat jo poslušam v kopalnici. Drugače pa kadar grem ven, ampak odvisno kam pa kakšna glasba se tam vrti. To s prijatelji. Sama pa samo v kopalnici.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje? Naštej še nekaj izvajalcev.

O: Rada imam rock, Siddharto, punk, recimo Gužva v bajt.

V: Zakaj pa poslušáš točno ta dva žanra, kaj ti je tako všeč?

O: Najprej je to, da veliko mojih prijateljev poslušá to. Ker lahko greš potem na koncert, recimo na Siddharto, ki je bila zdaj. Če poslušamo isto glasbo, gremo lahko skupaj na koncert in se še tako družimo in se še bolj razumemo, ker imamo eno stvar, prek katere se povežemo.

V: Se ti zdi, da to, kar poslušáš pove kaj drugim ljudem o tebi?

O: Ja.

V: Kaj hočeš ti sporočat?

O: Odvisno kdaj, odvisno kakšne volje sem. Poslušam tudi punk, ne? Če sem slabe volje, pač obujem bulerje, ker to paše, če poslušáš punk, in te potem vsi pustijo pri miru. Sem čisto v črno oblečena in me tudi na avtobusu nobeden ne ogovarja. To je super in se opazi razlika. Tako da je res odvisno od počutja.

V: Kaj pa ti je najbolj pomembno, ritem, besedilo, melodija?

O: Najbolj besedilo, potem je pa takoj zraven ritem.

V: Katerih žanrov pa ne maráš in zakaj?

O: Ne vem, kakšen je to žanr, ampak te komerciale. To, kar se vedno na radiu vrti, pa vse te punce jokajo. Pač, to mi gre zelo na živce. Čisto na vsakem radiu je ves čas ta pesem in jo slišiš desetkrat na dan in mi gre res na živce.

V: V bistvu ti gre na živce zaradi ponavljanja ali še kaj drugega?

O: Večinoma zaradi ponavljanja, pa potem zato ker samo jokajo. Vse so žalostne, nobena ni poskočna.

V: Rekla si, da tvoji prijatelji poslušajo isto kot ti. A hodite kaj ven?

O: Ja, največ na Meto [Metelkova]. Pa odvisno, kdaj se tudi prilagodim, pa gremo v kakšnega »diskača«, kjer je narodna, pa tudi to poslušam, zato da gremo kam skupaj, da ni vedno samo po moje.

V: A hodiš na koncerte? Rekla si, da si bila na Siddharti.

O: Ja, na Metelkovi so itak vsak petek kakšni koncerti. Te takšni ta večji, pa bolj malo hodim.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: Ne več. Sem hodila v Filharmonijo, ko sem jaz igrala klarinet. Drugače pa samo, če gremo s solo.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Na Facebooku, Youtubu, od prijateljev.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ne. Sploh ne poznam nobene.

V: Bi rekla, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Ne.

V: Torej si edina z glasbeno šolo?

O: Ja. Razen sestrične, ki se je nekaj ukvarjala, sem edina.

V: Koliko časa si pa hodila v glasbeno šolo?

O: Šest let.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ne.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Česa? Kaj je pa alternativni rock?

V: Muse, Placebo, Smashing pumpkins... Ti je kaj znano?

O: Ne.

V: Kaj pa metal?

O: Ne. Razen pač heavy metal. Samo ne izvajalcev.

V: House?

O: Ne.

V: Kaj pa r&b?

O: Ne.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Ceca, Boban Rajović, Seka Aleksić, Oliver Dragojević.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Tako med sošolci.

O: Koliko veš, ne. Bolj to, kakšno glasbo poslušáš.

V: Kaj pa pove to, kakšno glasbo poslušáš?

O: Že stil oblačenja. Pa kadar si dobre volje, kakšno prepevanje na hodnikih. Ali pa spet kakšno jokanje, pa to. Če je kakšno dretje, te vsi tako malo z rezervo jemljejo. To vpliva. Ne, kaj veš, ampak kaj poslušáš.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Ali veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Ja, za Beli obroč zbira denar.

V: Veš, kdo je Bono?

O: A to je tudi en dobrodelnež. Tudi pevec, ne?

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: Če gre za zvrst, ki jo poslušajo veliko ljudi in jim je všeč, potem lahko s kakšnimi koncerti veliko prispevajo. Ja, tako lahko veliko naredijo.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: A slovenskih ali na splošno?

V: Na splošno.

O: Ja, glede na to, kako je raznolika glasba in koliko je danes izvajalcev, lahko rečem, da je kar velika kvaliteta.

V: Ok greva še malo na druga področja. Hodiš na Bežigrad. Greš naprej študirat?

O: Ja, babištvo. Veliko je možnosti, da greš v tujino, pa majhni otroci me ne prestrašijo. Pa zdi se mi lepo delo, da nekomu pomagaš na svet.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Vsaj diplomu. Najmanj.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Pravdober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino pa francoščino.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Štiri.

V: Kako si pa predstavljaš sebe čez 10 let? Tako na splošno.

O: Takrat bom imela že otroke, ene tri, če bo denar. Hodila bom v službo, imela bom stanovanje, avto. Umirjeno.

V: Rekla si, da rada potuješ, ne?

O: Ne.

V: Ampak bi šla pa študirat v tujino?

O: To pa ja.

V: Ampak ne maraš potovati?

O: Ne maram tako potovati, ne vem, kam. Jaz bi šla prav živeti v tujino. V Nemčijo.

V: OK, ampak a rada potuješ?

O: Odvisno s kom pa kam.

V: Če bi lahko šla nekam, pa bi bilo čisto po tvoje, kam bi šla?

O: Na Novo Zelandijo. Ker je najbolj oddaljena destinacija pa si je sploh ne znam predstavljati.

V: Zakaj pa bi šla v Nemčijo?

O: Ker so tam višje plače. Čeprav ne znam nemščine, bi šla tja živeti, ker se mi zdijo odprti in kolikor sem jih jaz spoznala, bi se dobro ujela z njimi. Pa da je več priložnosti, kakor tukaj.

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: Zdaj ne, ko hodim v šolo.

V: Kaj pa čez poletje?

O: Prej sem delala v Zvezdi v centru. Še prej sem pa delala v bolnici Petra Držaja.

V: Dobivaš žepnino?

O: Ja.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Kakšne obleke, če so dražje, kot se spodobi, pa kakšne nepotrebne stvari si sama kupim. Boljši telefon, če si ga zaželim, pa takšne dražje stvari.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Za kavice.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Včasih sem jih, zdaj pa malo manj.

V: Katero si pa nazadnje prebrala?

O: V šoli smo brali.

V: Katere knjige si pa rada brala takrat, ko si jih brala?

O: Ljubezenske, Harryja Potterja, Twilight.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ja, gledam. Samo ne rada. Bolj redko.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Ne.

V: Torej te ne zanima politika?

O: Odvisno, če me vključuje. Če delajo slabo meni, potem me vse zanima. Drugače pa ne.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Recikliram, nisem pa šla na nobeno akcijo čistilno. Tudi ne poznam nikogar, ki bi šel, sama pa ne bi šla.

V: Kaj pa umetnost? Slikarstvo, film, gledališče...

O: Film, gledališče, to ja.

V: Hodiš veliko v gledališče?

O: Samo s šolo, pa mi je zelo všeč, v kinu sem pa zelo rada.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Ne.

V: Ko ga imaš... Kaj takrat najraje počneš?

O: Najraje grem ven na sonce zdaj, ko je lepo vreme. Se dobim s kakšno prijateljico, drugače pa rada pogledam kakšen film zvečer.

V: Imaš kakšen hobi? Treniraš kakšen šport?

O: Ne, nič več.

V: Torej v bistvu nimaš prostega časa zaradi šole?

O: Ja.

V: Se veliko učiš?

O: Ja.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Mami je veterinarski tehnik, oči je pa ekonomski tehnik. Samo ima srednjo ekonomsko narejeno.

Dela v Lesnini in je vodja oddelka za nekaj. Mami je pa v laboratoriju na medicinski fakulteti.

Sara, 16 let

Ekonomska Prešernova

V: Kdaj in kje največkrat poslušаш glasbo?

O: Ko grem domov iz šole in doma.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje? Pa naštej nekaj izvajalcev.

O: Pop, metal. Justin Bieber, Metallica, Sleepknot, Nickelback.

V: Zakaj rada poslušaš ravno to glasbo?

O: Zato ker mi je všeč.

V: Ampak zakaj ti je všeč?

O: Zaradi besedil, melodije.

V: Ali vpliva na tvoja čustva?

O: Ja.

V: Se ti zdi, da drugim sporočaš kaj s tem, ko poslušaš to glasbo oziroma ali ti pove kaj o drugih to, kaj poslušajo?

O: Ja, moja mami veliko pove.

V: Ne, mislim, če ti nekaj poslušaš, ali to drugim pove kaj o tebi?

O: Ja, »sej«, moja mami.

V: Kaj pa?

O: Ja, da sem neumna.

V: Na primer.

O: My life is a fuckin' lie, motherfucker. Raaah!

V: Kaj pa še kaj drugega glede tvojih čustev, recimo. A ko poslušaš žalostno glasbo, a daješ drugim vedeti, da si žalostna?

O: Da.

V: Kaj pa če to posluša kdo drug? Potem sklepaš njegova čustva po tem?

O: Ja, po svojih izkušnjah.

V: Kaj ti je najbolj pomembno (beat, besedilo, melodija)?

O: Besedilo.

V: Katerih žanrov ne maraš pa zakaj?

O: Goveje muzike, ker mi gre na živce.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji?

O: Enako kot jaz, samo malo več »balkanjade«.

V: Hodite ven?

O: Ne.

V: Katero glasbo bi najraje poslušala v klubih?

O: Justina Bieberja.

V: Kaj pa tako glede žanra? Na kaj bi najraje plesala?

O: Reggae.

V: Hodiš na koncerte?

O: Ne.

V: Nisi bila na nobenem koncertu?

O: Ne, razen Siddharte.

V: Hodiš v Opero, Cankarjev dom, Slovensko Filharmonijo?

O: Ja, s šolo. V Cankarjev dom.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Net, Youtube.

V: Kaj pa tako med vrstniki? Izmenjavate kaj kakšne nove komade?

O: Ja, si jih, ja.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ne. MTV Adria se je ukinla.

V: Kako redno si ga pa prej spremljala?

O: Občasno. Kadar je bilo kaj o mojih najljubših pevcih, takrat sem gledala.

V: Kaj je to, enkrat na teden?

O: Ja, pa POP20 ob sobotah.

V: Bereš glasbene revije?

O: Ja. Bravo.

V: Spremljaš novice o glasbi in izvajalcih na internetu?

O: Ja.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bila majhna?

O: Ja.

V: Je bil prižgan radio?

O: Ja.

V: Si pela pesmice?

O: Delal' smo se budale, ja.

V: Bi rekla, da prihajaš iz glasbene družine? Tako, da celo družino zanima glasba.

O: Ne. Brat igra kitaro.

V: Si kdaj hodila v glasbeno šolo?

O: Ne.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ja.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka?

O: Ne.

V: Kaj pa metala?

O: Metallica, Slipknot.

V: Housa?

O: Kdo?

V: Pa R&B-ja?

O: A ni to Rihanna? Pink.

V: Kaj pa jugo-turbofolka?

O: Plavi orkestar.

V: Pa to so te narodne.

O: Aja. Jelena Karleuša, Seka Aleksić, Juice.

V: Ne, Juice je raper.

O: Ja, pa dobr'. Lepa Brena.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Ti da to kakšen status med sošolci?

O: Ne.

V: Če zdaj ne bi imela pojma o komadih, ki so aktualni, a se potem ne bi imeli kaj za pogovarjati med sošolci?

O: Ne, ni to.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes? V primerjavi s tem, kakšna glasba se je izvajala prej? Je bila prej boljša, je zdaj boljša?

O: Ne, starejša glasba mi gre na živce. Verjetno zato, ker nisem takrat živela, ko se je izvajala.

V: Ampak ne v temu smislu. Pač tako, glede na to, kako so bili ustvarjeni komadi. Je zdaj več »fejkerjev«?

O: Ja.

V: Pač o kvaliteti govorimo. Je boljša zdaj?

O: Ja.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Ne, ker ga ne poslušam.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ne.

V: Iz U2?

O: Ne, ne poslušam jih.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu?

O: To sploh ni res.

V: Kaj ni res?

O: Ja, to, te dobrodelne, ne vem kakšne, to gre bolj njim v žep.

V: Torej se ti zdi, da se bolj delajo. Da ne delajo tega s pravim namenom?

O: Ja.

V: Na katero šolo hodiš?

O: Ekonomska Prešernova.

V: Greš naprej študirat?

O: Ja, ampak še ne vem. Po mojem kakšen jezik, angleščino. To me veseli.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Najvišjo. Doktorat iz prava.

V: Ne, resno, no?

O: Ja, pa res.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Dober.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleško pa italijansko, bosansko, albansko, makedonsko.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Pet, štiri.

V: Kaj bi rada počela v življenju?

O: Verjetno bi učila angleščino.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let?

O: Ne vem, po moje, da bom študirala, živela kje v kakšni drugi državi.

V: Imaš rada potovanja?

O: Na pravem potovanju sploh še bila nisem.

V: Kako pravo potovanje?

O: Ja, tvoje potovanje v Ameriko?

V: Okej, ampak kam si pa kaj že šla?

O: Švica, Makedonija, Albanija, Hrvaška, Ilovik, Italija, Srbija.

V: Kam bi šla, če bi lahko šla kamorkoli?

O: Atlanta, NYC.

V: Bi šla študirat v tujino?

O: Ja.

V: Ali trenutno kaj delaš?

O: Ne.

V: Dobivaš doma redno žepnino?

O: Ne.

V: Kaj pa financiraš sama in kaj ti plačujejo starši? A sploh kaj sama plačuješ?

O: Obleke sama. Iz štipendije.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Sploh ga ne zapravljam tolik'.

V: Ampak za kaj pa, če ga zapraviš? Obleke, hrano, kino, ne vem, kaj takšnega?

O: Bolj za pijače.

V: Ali rad bereš knjige?

O: Ja.

V: Katere?

O: Znanstveno fantastiko.

V: No, katero si nazadnje prebrala pa kdaj?

O: Hunger games. Konec aprila.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ne.

V: Ali spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Na UK MTV.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Ne.

V: Kaj pa za ekologijo in naravo?

O: Pa tako.

V: Na kakšen način? Ločuješ, recikliraš, ali pa karkoli?

O: Ja.

V: Kaj pa umetnost, te zanima?

O: Ne. Glasba edino.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Ne.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Sem na računalniku.

V: Imaš kakšen hobi? Treniraš kakšen šport?

O: Ne.

V: Kaj pa delata tvoja starša? Kakšno izobrazbo imata?

O: »Kelnarja« sta. Ne vem, kakšno izobrazbo.

V: Ja, vem, da ima »fotr« osnovno šolo narejeno.

O: Ja, kupljeno po moje. (smeh)

V: Kaj pa mami? Ima dve srednji šoli, ane?

O: Ja, ekonomsko in gostinsko šolo.

Tara, 19 let

Srednja vzgojiteljska šola

V: Kdaj in kje največkrat poslušаш glasbo?

O: Največkrat doma, zvečer, preden grem spat. V bistvu tudi zjutraj, preden grem v šolo.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje?

O: V bistvu poslušam skoraj vse. Razen, ne vem, te slovenske narodne pa kakšnega death metala ravno ne poslušam. Dobro, pri metalu se najde še kakšen komad, tako kakšen od Metallice ali kaj takšnega.

V: Kateri so recimo tvoji najljubši izvajalci?

O: Pink, že od vedno, Jessie J, Adele, Nanci Ajram, Hamram (našteje še nekaj arabskih).

V: Zakaj rada poslušаш določen žanr? Zakaj recimo orientalska glasba?

O: Ja, zato ker se s tem ukvarjam, v bistvu plešem na orientalsko glasbo. Jo začutim.

V: Začutiš jo?

O: Ja v bistvu, poistovetim se lahko s komadom, tudi če je besedilo v arabskem jeziku in ne razumem čisto vsega. Ampak ga čutim.

V: Se ti zdi, da s tem, ko poslušáš neko zvrst, kaj ljudem sporočaš s tem?

O: Ja, vedno poslušam glasbo, ki je usklajena z mojimi čustvi. Kadar sem žalostna, poslušam bolj melanholično glasbo in če moji doma slišijo, vejo, da je bolje, da me pustijo pri miru.

V: Kaj ti je najbolj pomembno (beat, besedilo, melodija)?

O: Besedilo in melodija.

V: Katerih žanrov ne maraš?

O: Slovenske narodne pa tek kakšni hard core metal scen.

V: Zakaj pa ne?

O: Zato ker mi je pregroba glasba. Slovenska narodna pa mi sploh ne paše, ni mi enostavno... Je čisto v nasprotju z mano.

V: Zakaj v nasprotju s tabo?

O: Ne paše mi... Ta melodija, niti besedila. Res je čisto »x«.

V: Kaj pa poslušajo tvoji prijatelji? Te najbližji. Ali poslušajo isto kot ti ali kaj drugega?

O: Ja, dosti podobno. Veliko je te narodne, s področja juge.

V: To je tudi tebi všeč?

O: Ja, je. Samo ne bi mogla samo tega poslušat.

V: Hodite ven?

O: Ja.

V: Kam pa?

O: Ful različno. KMŠ, Top. Včasih smo pa več hodil v te klube, kjer je balkanska turbo folk glasba. Zdaj pa bolj R&B, Hip-hop.

V: Hodiš na koncerte?

O: Redko.

V: A si bila na kakšnem v zadnjem letu?

O: Ne.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: Grem redko, ampak pri tem zelo uživam. Grem, če imam priložnost.

V: Kako pogosto pa približno?

O: Kaj pa vem... Tako trikrat na leto?

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Na televiziji, na netu.

V: Ali redno gledaš kakšen glasbeni program?

O: Ja, MTV skoraj vsak dan.

V: Bereš kakšno glasbeno revijo?

O: Ne.

V: Spremljaš novice o glasbi in izvajalcih na internetu?

O: Ja, tudi to vsak dan. Saj veš, ko si fan na Facebooku te itak ves čas obveščajo.

V: Ste doma poslušali glasbo, ko si bila majhna? Recimo, je bil prižgan radio? Si pela pesmice?

O: Ja, vedno smo peli pesmice, glasbila so bila zmeraj prisotna. Foter je igral klaviature pa kitaro, akustično in bas kitaro. V bistvu je igral v bandu, tako bolj rock sceno so imeli. Tako da sem tudi jaz dobila klaviaturo, ko sem bila stara pet let. Matka je pa veliko pela.

V: Si kdaj hodila v glasbeno šolo?

O: Ne, ampak igram klavir zdaj na srednji šoli. Pa se učim vokalno tehniko.

V: Se ti zdi, da se dobro spoznaš na različne žanre?

O: Ja, kar dosti dobro.

V: Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Dobro, tega pa ravno ne poslušam preveč.

V: Kaj pa metala?

O: Metalica, Night wish, kaj so že tisti Brides nekaj. Ne vem točno zdaj.

V: Kaj pa house?

O: Guetta, kaj pa vem. Res se ne obremenjujem toliko z izvajalci.

V: Ne, saj ti kar povej, česar se spomniš. Kaj pa r&b?

O: Beyonce, Rihanna, Pink je tudi malo r&b, Sugababes. Kaj pa vem, res jih veliko poslušam. A veš, kaj še. Girlishous, Pussycat dolls. To.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Seka Aleksič, Mile Kitič, Jana, Ceca, Dragojevič, Lana, Marta Savič.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Se ti zdi, da je pomembno za sošolce, da veš, kaj se dogaja na glasbeni sceni?

O: Kakor sem jaz opazila je tako, da tisti, ki poslušajo enako, se tudi družijo med sabo. V bistvu glasba jih nekako združuje, skupaj hodijo ven, kar je čisto normalno. Se mi zdi, da je dosti pomembno.

V: Se ti zdi recimo pomembno, da veš, kateri spoti se rolajo na MTV-ju, da veš, katere komade ima kakšen izvajalec? Je to tema pogovora ali ne?

O: Pa v bistvu je to bolj pri teh mlajših, ki so v prvih in drugih letnikih. Jaz osebno se ne obremenjujem s tem, kakšen je spot pa kdo je izvajalec pa vse to točno.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Ne.

V: Kaj meniš o kvaliteti glasbe in njenih izvajalcih danes?

O: A o tej popularni glasbi?

V: Ja.

O: Ja, ful variira. Kvaliteta je danes slabša kot je bila prej. Veliko je komadov, ki v bistvu sploh ne povejo nič, ampak je recimo samo beat ful močen, ali pa je samo plesna glasba. Sploh ni taka, da bi jo jaz osebno poslušala doma.

V: Se ti zdi, da izvajalci so glasbeniki? Da imajo talent za to?

O: Res redki. Se najdejo, ampak večinoma je samo playback. Pa kostumi.

V: Veš, s kakšnim namenom DJ Umek vsako leto priredi koncert v Tivoliju?

O: Ne.

V: Veš, kdo je Bono?

O: Ja.

V: Pa veš, kaj je DATA, ta njegov projekt?

O: Ne.

V: Kaj misliš o tem, da glasbeniki poskušajo izboljšati razmere v svetu? Bono je eden takih, ne? On se ukvarja z Afriko.

O: Se mi zdi, da oni res lahko veliko dosežejo, že samo zaradi tega, ker so popularni in ker jih ljudje bolj poslušajo potem. Imajo to pozornost medijev in lahko ful naredijo na teh področjih. Ne glede na to ali je njihova glasba dobra ali slaba.

V: Se ti zdi, da lahko to počnejo že samo z glasbo samo?

O: Ja. Tuki gre za besedilo, ker ti lahko z eno pesmijo poveš ful veliko. Ker potem se delajo tudi te različne pesmi na temo, ne vem, pomagajmo otrokom v Afriki ali pa ne vem... Ko se združi več

glasbenikov skupaj in posnamejo komad in ljudje to poslušajo. In so tudi bolj ozaveščeni, mogoče tudi v to usmerjeni.

V: Torej se ti zdi, da glasba ima vpliv na ljudi?

O: Ja.

V: Ok greva še malo na druga področja. Greš naprej študirat?

O: Ja.

V: Kam pa? Pa zakaj?

O: Na Pedagoško fakulteto. Zanima me poklic vzgojitelja in se mi zdi pač primerno to. Zanima me nasplošno tudi ta smer in ta program.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Ja, za zdaj bi rada maturirala. Za zdaj imam samo faks, dodiplomski študij v glavi. Potem bomo pa videli, kaj bo.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Pravdober, odličen.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, srbohrvaščino in angleščino.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Petke.

V: Kaj bi rada počela v življenju?

O: Delala bi z otroci, vidim se pa tudi v plesu. Že zdaj delam kot trenerka v plesni šoli in v bistvu me zanima pedagoško delo na splošno. Učenje, ples na sploh. Tudi nastopanje, organiziranje.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let? Na splošno v življenju, ne samo kariera.

O: Čez 10 let bi bilo nekako primerno imeti neko resno zvezo, vsaj upam, da bo. Mogoče tudi otroci, odvisno od situacije. Imela bi neko stalno zaposlitev, če bo vse po sreči.

V: Imaš rada potovanja?

O: Ja.

V: Kam bi šla?

O: V bistvu bi najraje naredila turo po Evropi. Ta bolj znana mesta. Pariz in tako naprej.

V: Te bolj zanima arhitektura in stvari, ki jih vidiš v mestu, ali bolj ljudje, mestni utrip?

O: Kultura in arhitektura. Zelo imam rada starejšo arhitekturo. In mesta, ki imajo svoj značilen pridih. Rada imam različne kulture.

V: Bi šla študirat v tujino?

O: Ja. Planiram iti na izmenjavo v London, če se bo dalo.

V: Ok, trenutno si rekla, da delaš v plesni šoli. Delaš še kaj drugega? Preko študenta recimo?

O: Ne, to je to.

V: Dobivaš žepnino?

O: Ne.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Starši mi financirajo mesečno in telefon, v bistvu samo naročnino, kar gre čez moram sama plačati. Sama si kupujem obleko, žuranje, kavice in to. V bistvu več ali manj sama, razen če je kakšna nujna zadeva.

V: Za kaj zapraviš največ svojega denarja?

O: Čisto iskreno za telefon. Pa za čevlje.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Ja, zelo.

V: Katere?

O: Berem ful različne, duhovne, rada imam romane, kakšne akcijske.

V: Katero si nazadnje prebrala?

O: Goddess is in the details. Ene dva dni nazaj.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ne, bolj ne.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Bolj redko. Mogoče dvakrat na teden.

V: Se zanimaš za politiko?

O: Ne.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Ja, zelo.

V: Kaj v bistvu delaš?

O: Gledam na to, da je čim manjša poraba energije doma. Pa da se reciklirajo smeti. Vozim se z javnim prevozom. Tudi planiram organizirati kakšne čistilne akcije.

V: Kaj pa doma? So tvoji starši tudi takšni?

O: Ja. So kar ozaveščeni.

V: Kaj pa umetnost? Se zanimaš zanjo?

O: Ja, zelo. Skoraj vsa umetnost, od plesa, glasbe, slikanja, fotografija. Vse v bistvu.

V: Ali veš kaj o slikarjih, o umetnostni zgodovini? Ti to leži?

O: Zgodovina je bolj tako tako. Bolj me zanima lastno ustvarjanje.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: To je relativno, kaj je to veliko. V bistvu ne. Vedno manj.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Berem, poslušam glasbo, visim na Facebooku.

V: Imaš kakšen hobi poleg plesa?

O: Petje, igranje klavirja. Rada se vozim s kolesom poleti. Smučam ne.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Mami je pomočnica vzgojitelja v vrtcu, oči pa dela na pošti. Tako bolj sortira zadeve, administracija.

V: Kakšno izobrazbo imata?

O: Mami pa srednjo vzgojiteljsko, oči pa srednjo za mehanike.

Tina, 19 let

Gimnazija Jožeta Plečnika

V: Kdaj in kje največkrat poslušáš glasbo?

O: Največkrat poslušam glasbo, ko sem na poti ali pa ko sem doma in zraven delam še kaj.

V: Katere glasbene žanre imaš najraje?

O: To je zelo široko. Žanrov je ogromno in poslušam praktično vse oblike rocka, Mars volta, Tool, Pearl jam, progresivni metal tudi gre čez, sludge pa doom pogojno, potem imamo pa tukaj še jazz, veliko klavirskega jazz, eksperimentalni jazz. Kar se tiče elektronike, sem v glavnem pri drum&bassu, zelo redko kakšen IDM, ker moram biti pri volji za kaj takega. Nikakor ne psihadeliko, ker to potem ni dobr', trance sploh ne, house mi je luštkan, ampak to tako za it' ven in žurat', ne pa da bi sama poslušala. Zelo so mi všeč kakšne ženske izvajalke, v smislu folka ali easy jazz, od Nine Simone, Rite Franklin, Adele, Norah Jones. Zdaj pride v kino Šiška Zola Jesus, ta je super, pa Florence and the machine, tudi kakšna Beyonce je kdaj vmes, mi čisto paše. Ni zdaj, ker je pop, pa ne bom poslušala. Na vsake toliko prija hip hop, predvsem kakšen Saul Williams pa Handsome boy

modeling school. Klasike se ne branim načrtno, ampak nisem še pri tem žanru. Počasi odkrivam žanre in nisem še pri tem žanru. Če na televiziji vidim nekaj, kar bi uvrstili med klasiko, ne bom premaknila, če mi bo všeč. Ampak da bi pa prav po izvajalcih kaj poznala, tukaj sem pa totalno bosa. Toleriram narodno zabavno, ampak »up to a point«. Ene stvari so pač preveč. Tukaj je jasno vodilo mojih staršev, ker oči mora nujno gledati Na zdravje pa potem še ponovitev. Pa vmes so še spomini Borisa Kopitarja, ki je pač car. Če česa res ne maram, so to te nemški šlagerji. Ta narodno zabavna, ki jo jaz toleriram, še vedno kaže neke zametke kreativnosti. Tam je pa ni. Tam je ujetost v lastni žanr in delanje zaradi tega, da je nekaj narejeno. Tisto je komercialni »biznis« v najslabšem pomenu besede. V: Zdaj si naštel veliko žanrov. Ampak kaj je tisto, kar ti je všeč pri vsej tej glasbi? Kaj je tisto, kar poslušáš?

O: Kombinacija vokala z glasbo. Ravno zaradi tega se ne obremenjujem z žanri, ker so pač neke melodije in kombinacije, ki so mi po eni strani že znane in mi je zato potem glasba všeč ali pa po drugi strani zaradi tega, ker so še neslišane in me zaradi tega pritegnejo. Sploh kakšne nenavadne kombinacije kakšnih »featuringov«, kjer se žanri stapljajo med sabo, recimo Santigold.

V: Bi rekla, da vpliva nate čustveno? Da na podlagi čustev zbiraš glasbo?

O: Ko sem izredno slabe volje in depresivna, se izogibam določenim bendom, zato ker znajo malo preveč poglobiti občutje, ki ga že imam. Imam veliko prijateljev, ki takrat poslušajo še bolj morbidno in za žile rezat glasbo, ne emo, ampak še veliko bolj morbidno, ampak jaz si pa čisto iskreno nočem tega delati. Meni je ta glasba čisto super in jo včasih poslušam, ko sem zelo dobre volje in v njej veliko stvari odkrijem.

V: Se ti zdi, da s tem, kar poslušáš, kaj sporočaš ljudem oziroma a ti dobiš kakšne vtise o ljudeh, ko ti povejo, kaj poslušajo?

O: Ja, seveda jih dobiš. Če ne drugega, kakorkoli vzameš... Saj se grdo sliši, ampak ljudje, ki poslušajo glasbo, ki ni najbolj konvencionalna, to pomeni, da imaš sposobnost procesiranja česa takega. In to, da ti ta stvar še vzbuja neke občutke, pač pomeni, da očitno si razmišljujoče bitje, ki zelo verjetno razmišlja tudi o sebi.

V: Kaj pa misliš, od česa je odvisno, ali imaš to sposobnost ali ne?

O: Mislim, da sposobnost imamo vsi, vprašanje je samo, koliko je imamo. Kaj na to vpliva, je pa verjetno okolje, ki ga imaš. Če imaš zraven sebe eno zelo razmišljujočo osebo, te bo to pripravilo do tega, da tudi sam razmišljaš.

V: Bi rekla, da je bolj pomembna družina ali prijatelji, sošolci?

O: Težko. Ne vem. Verjetno prijatelji.

V: Kaj poslušajo tvoji najbližji prijatelji, sošolci?

O: Zelo različno. Eni smo se zelo našli, kar je fino, ker imaš potem družbo za na koncerte. Načeloma je super, če imaš prijatelje, ki isto poslušajo in potem lahko deliš z njimi občutke. Imam pa tudi prijatelje, ki jim glasba ni pomembna, in to, kar je na radiu, bo OK.

V: Rekla si, da veliko hodiš na koncerte. Na katerih si bila v zadnjem letu?

O: Bila sem na Melvinsih v Cvetličarni, Gušti v Ortotu, East rodeo v Šiški pa hodim na Metelkovo poslušat kakšne neznane bende.

V: Hodiš v Opero, CD, SF, bolj na to klasično glasbo?

O: V Filharmoniji še nisem bila nikoli. Drugače pa to, kar je s šolo.

V: Kje dobiš največ informacij o glasbi?

O: Facebook pa Newsletterji.

V: Bi rekla, da prihajaš iz glasbene družine?

O: Recimo, da malo. Oči je veliko glasbe poslušal pa dolgo je pel v pevskih zborih. Posluša bolj ta world music, od trub do panovih piščali, in narodno zabavno. Mami pa ni preveč glasbena. Bolj je v teh dance 80's.

V: Si kdaj hodila v glasbeno šolo?

O: Ja, eno leto sem igrala flavto. Potem sem pa nehala, ker se je učiteljica preselila na drugo šolo in potem nisem hotela hoditi na Vrhniko.

V: Mislim, da se kar dobro spoznaš na različne žanre. Bi mi lahko naštel nekaj izvajalcev alternativnega rocka.

O: Ja, alter rock je zame luštkan rock, ki je še vedno precej komercialen, ampak ima take kvalitete, da ga ne moreš uvrstiti ravno med mainstream. Recimo kakšni Stoksi, Snow patrol, Placebo. Dobra glasba, ni dovolj »popish«, da bi bila mainstream, ampak znotraj rocka pa je mainstream.

V: Kaj pa metal?

O: Klasični nabor Metallice, Antraxov, Iron maiden in to.

V: Kaj pa house?

O: V house se pa nikoli nisem toliko spuščala.

V: Kaj pa r&b?

O: Alicia Keys, Beyonce, Ciara, Missy.

V: Kaj pa jugo-turbofolk?

O: Ceca, Seka Aleksić pa kup enih ljudi.

V: Je v šoli pomembno, koliko veš o glasbi? Se ti zdi, da ti to da kakšen status?

O: Ja, seveda. Če ne drugega, dobiš status med tistimi, ki so ljubitelji te glasbe. Odvisno, kaj hočeš doseči pri vseh teh skupinicah, ki so. Če bi na podlagi glasbe rad dobival nove prijatelje, se boš s tem super znašel. Če ne drugega, ti izpadeš bolj odprt. Če si ti zaprt v en žanr, tako kot so metalci, ki niso napredovali niti stilsko zadnjih trideset let, to ni zdravo. Zaničevati nekaj, samo zato, ker ni tako, kot bi ti želel, da je, je bedarija.

V: Ali si že slišala za dogodek Live Aid?

O: Seveda.

V: Kaj misliš o njem?

O: Mislim, da je namen dober in je dobra ideja, ampak to je vedno daleč stran od nas. Mi nimamo z LiveAidom nič, razen, da potem celo zimo poslušamo Do they know it's christmas time. Mislim, da bi morali LiveAid narediti kot globalni event. S tem se tudi dvigne zavedanje o stvari. Se mi zdi, da je LiveAid bolj dogodek, kjer Bono paradira malo.

V: Veš, kaj je DATA?

O: Ne.

V: Od Bonota projekt?

O: Ne vem.

V: Kaj misliš o tem, da poskuša izboljšati razmere v svetu?

O: Odlično. Super stvar. Ampak stvar mora postati globalna. Ne more ostati pri enem človeku.

V: Ok greva še malo na druga področja. Hodiš na Šubo. Greš naprej študirat?

O: Ja, komunikologijo. Ker me to zanima.

V: Kakšno stopnjo izobrazbe bi rada dosegla?

O: Magisterij.

V: Kakšen je tvoj uspeh v šoli?

O: Štiri.

V: Govoriš kakšen tuj jezik?

O: Ja, angleščino pa nemščino.

V: Kakšne imaš v povprečju ocene pri angleščini?

O: Štiri.

V: Kaj bi rada počela v življenju?

O: Še ne vem.

V: Kako si predstavljaš sebe čez 10 let? Na splošno v življenju, ne samo kariera.

O: Recimo, da bom uspešna poslovna ženska.

V: Imaš rada potovanja?

O: Ja, potujem, kolikor se da glede na denar.

V: Kam bi šla?

O: Najprej bi dokončala Škotsko, ker se bila malo pred kratkim. Pa različna evropska mesta. Amerika pa Kanada tudi.

V: Cel svet torej.

O: Ja, meni je super opazovati ljudi, ampak imam rada civiliziran svet. Ne bi ravno hodila po divjini.

V: Kaj pa ti je najbolj pomemno? Kultura, arhitektura?

O: Gre bolj za odkrivanje drugačnih, manj domačih kultur. Po eni strani umetnost, kulturo, po drugi pa mestni utrip.

V: Trenutno kaj delaš? Preko študenta recimo?

O: Ne.

V: Dobivaš žepnino?

O: Ja.

V: Kaj financiraš sama in kaj ti plačujejo starši?

O: Starši kar se tiče hrane pa obleke. Sama pa mobitel, kakšne sprotne stvari, kavice in to.

V: Ali rada bereš knjige?

O: Ja, ampak si premalokrat vzamem čas za to.

V: Katere imaš najraje?

O: Bolj vampirska literatura. Pa rada imam kakšne bolj filozofske o življenju.

V: Ali gledaš poročila?

O: Ja, kar redno.

V: Spremljaš novice na internetu ali kje drugje?

O: Odvisno, koliko me potegnejo stvari. Včasih bolj kaj preberem, včasih nič. Če se mi zdi, da moram o čem kaj vedeti, potem si preberem članek. Drugače pa kar vprašam koga, kaj si kaj misli.

V: Torej te zanima politika?

O: Ja.

V: Kaj pa ekologijo in naravo?

O: Ja, ločujem odpadke pa ugašam luči pa zapiram vodo.

V: Kaj pa umetnost? Se zanimaš zanjo?

O: Ja. Tudi na maturi bom imela umetnostno zgodovino. In s tem sem dobila veliko enega znanja o slogih, kompozicijah in teh stvareh in mi je zanimivo to gledati.

V: Imaš veliko prostega časa?

O: Premalo.

V: Kaj takrat najraje počneš?

O: Gledam televizijo, grem s kom na pijačo, sprehod, govorim po telefonu, berem, poslušam glasbo in še kaj delam zraven.

V: Imaš kakšen hobi, treniraš kakšen šport?

O: Ne.

V: Kaj delata tvoja starša (poklic)?

O: Mami je arhitektka, oči pa organizator dela.

V: Po izobrazbi to. Kaj pa delata?

O: Oči dela v slovenski vojski, je stotnik. Je nadzornik teh infrastrukturnih stvari, mami je pa inšpektorica.